

Sumar telegrafic

Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA. Nr. 7 ● Miercuri 12 februarie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

VACANȚA ALBĂ

...Europa întreagă visează sub zăpezi bogate și fecunde, uneori sub viscole colerice, mii de pipe se aprind sub straturile de zăpadă, mii de cămine ard aproape medieval de-a lungul burgurilor și foburgurilor, se înregistrează explozii și protuberanțe solare în cuptoarele de pîine și oțel, iar caloriferele galopante urcă „golf-stream"-ul de-a lungul blocurilor alpine. Turnul Eiffel atinge acum plafonul norilor și oamenii înregistrează cu proaspătă uimire senzațiile și imaginile Polului Nord la ei acasă. Nici incandescentele evenimente cotidiene, nici virușii Hong Kong, nici asediile viscolelor nu împiedică planeta să evolueze pe coordonatele ei : oamenii trăiesc, muncesc, se bucură sub ninsorile umede, albe, sub țurțurii de orgă ai streșinilor, ascultînd cum se învîrte pămîntul pe osia lui ca o placă de patefon desfășurînd simfonia a IX-a de Beethoven.

Cu tranzistoarele de gît, aninînd pe schiuri hanorace și năframe ca niște pînze superflue de corăbii vikinge, plutind pe luciul de iris al gheței în piruete delicate, florale, scuturînd brazii de chiciuri cu hohote de rîs și saluturi din „vechea Troie", spulberîndu-ne cu bulgări de zăpadă, ne întîlnim la cote înalte cu ozonul lunii.

Vacanța noastră este vacanța celor aleși ? Este vacanța purității și perseverenței. Este olimpiada noastră albă cu zile și nopți feerice conferite ca niște medalii de aur, de argint și de bronz, pentru ceea ce am înțeles profund și lucid din răspunderile noastre prezente și viitoare față de noi înșine, față de societate. Prin urmare, o vacanță nu e numai o simplă și eterată amnezie, e un moment de reflecții și reverberații, de active deconectări și de imagini polare.

ACT DE CULTURĂ, ACT DE INVESTIȚIE SOCIALĂ

Printre domeniile care s-au bucurat, îndeosebi în ultimii ani, de o binemeritată atenție din partea partidului și statului nostru este și cel al învățămîntului de toate gradele, care, așa după cum se apreciază în Directivele Comitetului Central, **„...reprezintă un important factor de progres în dezvoltarea societății prin rolul pe care-l îndeplinește în transmiterea experienței social-istorice, în lărgirea orizontului de cunoștințe și îmbogățire a vieții spirituale a poporului, în pregătirea pentru viață a generațiilor tinere".**

Învățămîntul, ca să devină un factor de progres social, trebuie considerat și organizat în conformitate cu cerințele obiective ale dezvoltării sociale, deoarece între dezvoltarea lui și a societății există o strînsă interdependență, fapt evidențiat de tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în cuvîntarea la Conferința națională a cadrelor didactice . Așa, de exemplu, în timp ce învățămîntul realizează pregătirea și perfecționarea forței productive a societății — omul — societatea, pe măsura evoluției sale, impulsionează și chiar obligă învățămîntul la o dezvoltare, diversificare și perfecționare continuă.

De asemenea, pentru ca învățămîntul să devină o forță care să contribuie la dezvoltarea societății este necesar ca acesta să cunoască o continuă perfecționare a conținutului și mijloacelor sale de realizare în conformitate cu tendințele de dezvoltare ale științei și tehnicii prezente și viitoare, aceasta cu atît mai mult cu cît în condițiile actuale știința a devenit o parte integrantă a forțelor de producție ale societății.

Modernizarea conținutului învățămîntului este, așadar, o necesitate a școlii contemporane care se înscrie pe linia

Lector universitar
Aurelian COSMAȚCHI

(Continuare în pagina a 5-a)

În întîmpinarea alegerilor pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare

I. M. F. TG. MUREȘ, INSTITUTUL PEDAGOGIC DIN SUCEAVA

PE COORDONATELE CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ȘI UTILITĂȚII SOCIALE

Cronica marilor prefaceri care au agitat peisajul social-politic al României în anii de după eliberare consemnează la loc de cinste giganticul salt realizat de învățămîntul nostru superior.

Fiecare facultate, fiecare institut și-a înscris emblema pe temelia de granit a societății socialiste, și-a adus contribuția plenară la ascendența acesteia.

Am ales cîteva dintre institutele tinere și foarte tinere, înființate după 23 August 1944, institute în care fiii poporului învață, gîndesc și creează, preiau de la înaintași comorile cunoașterii pentru a le lăsa mai departe, îmbogățite, urmașilor, societății comuniste.

Semnificativ este entuziasmul politic, conștient, cu care toate aceste institute își afirmă personalitatea intelectuală pe coordonatele utilității sociale, semnificativă este prezența dinamică a tuturor absolvenților și studenților în tabloul socialismului.

Medicii și artiștii din Tg. Mureș, profesorii din Suceava, gînditorii animați de flacăra curiozității științifice, mistuiți de dorința împlinirii, se străduiesc, fiecare la locul său de muncă, să se demonstreze utili acestei societăți, acestui popor ai cărui muguri sînt.

ȘTIINȚĂ ȘI CONȘTIINȚĂ

● 23 de promoții, 2700 de absolvenți medici și farmaciști.

● 1170 de studenți se inițiază în arta lui Hipocrate.

● Peste 60% dintre ei sînt bursieri.

● 700 de locuri în căminele confortabile ale institutului și 750 de abonați la cantina modernă care poate deservi concomitent 450 de persoane.

● 22 de catedre în care activează mai bine de 300 de cadre didactice.

● 53 de laboratoare și o bibliotecă deținînd 140 000 de volume de specialitate.

● O grădină botanică în care înfloresc peste 800 de specii de plante indigene și exotice, și o grădină experimentală rezervată pentru 125 specii de plante medicinale și aromatice.

(Continuare în pagina a 6-a)

CONSFĂTUIREA REPREZENTANȚILOR REVISTELOR STUDENȚEȘTI

Un binevenit tur de orizont asupra debuturilor presei studențești locale s-a realizat în aceste zile în tabăra de la Sinaia cu majoritatea reprezentanților revistelor apărute sau în curs de apariție. Caracterul viu de lucru al dezbaterii inițiate de Comitetul Executiv al U.A.S.R. cu sprijinul nemijlocit al „Vieții studențești" și „Amfiteatrului" a subliniat încă o dată interesul amplu cu care studenții au salutat această posibilitate nou creată pentru informarea și formarea lor complexă. Din acest punct de vedere, editorialul nostru din numărul anterior, Oglinzi nu tocmai fidele, **și-a confirmat pe deplin oportunitatea și veridicitatea aprecierilor și observațiilor critice. Informările prezentate de trimișii mai multor redacții, discuțiile, îndeosebi cuvîntul rostit în final de tov. Mircea Angelescu, secretar al C.C. al U.T.C. și președintele Consiliului U.A.S.R., au conferit acestei prime întîlniri calitatea de a fi fost un fructuos schimb de experiență, accentul principal al dezbaterii punîndu-se pe profilul noilor reviste.** Rațiunea de a fi a acestor publicații nu poate fi alta decît aceea de a aborda multilateral și profund întreaga viață a instituțiilor de învățămînt, unde apar. **Sau cum se exprima cineva, parafrazînd o veche maximă latină,** nimic din ceea ce e studențesc să nu le rămînă străin. **Iar** studențesc **înseamnă în primul rînd pregătire temeinică și responsabilă pentru viitoarea profesie, convingeri politice și morale ferme, comuniste, manifestare plenară a virtuților de inteligență și sensibilitate, elevație spirituală, o viață politică intensă limpede concepută și dirijată de către organizațiile de tineret, petrecerea plăcută, civilizată a timpului din afara orelor de studiu**

Făcînd cunoscute totodată mijloacele prin care organizațiile U.T.C. și consiliile asociațiilor studențești din institute, organismele corespunzătoare ale C.C. al U.T.C. și C.E. al U.A.S.R., vor trebui să orienteze, să îndrume și să sprijine munca redacțiilor noilor reviste, stabilindu-se raportul acestora cu publicațiile studențești centrale, îndatorirea ce revine acestora din urmă în ajutorarea „colegelor" lor mai mici, consfătuirea de la Sinaia a marcat și trecerea la o activitate sistematică în acest important domeniu al manifestării politice și sociale a studențimii noastre.

V. S.

În cinstea celei de a 25-a aniversări a Eliberării patriei și a Congresului al X-lea al partidului, revista „Viața studențească" organizează un mare concurs de publicistică și poezie patriotică intitulat :

„ODĂ PĂMÎNTULUI MEU"

Pot participa la concurs studenți și absolvenți din ultimii ani ; modalitățile publicistice și literare în care vor fi scrise aceste evocări ale prefacerilor socialiste ale țării noastre în anii de după Eliberare pot fi diferite : poezii, eseuri, reportaje, portrete ale eroilor zilelor noastre, jurnale, memorialistică. Am ales ca punct de reper locul natal, fiindcă pe acesta îl cunoaște fiecare cel mai bine și, mai ales pentru începători, este și mai lesne de evocat. Este de așteptat ca toate aceste lucrări să nu fie niște descripțiuni lipsite de viață ci în centrul lor să stea oamenii care au săvîrșit aceste prefaceri, să fie reliefate strădaniile celor care, în frunte cu comuniștii, au reușit să dea o nouă înfățișare civilizației și umanității patriei noastre socialiste.

Data închiderii concursului : 15 iulie 1969. Cele mai bune lucrări vor fi publicate în cadrul rubricii-concurs a revistei,

„ODĂ PĂMÎNTULUI MEU"

și vor fi premiate după cum urmează :

1 premiu I : 2 000 lei
2 premii II : 1 500 lei
3 premii III : 1 000 lei
4 mențiuni a 500 lei.

ORGANIZAȚIA NOASTRĂ ȘI PROBLEMELE NOASTRE

ETICA STUDENȚEASCĂ SE AFLĂ LA... POLUL INACCESIBILITĂȚII ?

În repetatele deplasări de lucru prin centrele universitare, remarcăm la studenți creșterea spiritului de răspundere profesională, seriozitatea cu care imensa lor majoritate se pregătesc pentru viitoarea meserie. Combativitatea organizațiilor U.T.C., a asociațiilor studenților, a celor mai buni dintre studenți îmbracă, în acest spirit, cele mai variate forme, care converg spre unul și același țel : să contribuie cu toate forțele la pregătirea de cadre specializate, de prim rang, pentru variatele domenii ale economiei noastre. Totodată, se mai observă în facultăți și institute încă un fapt, a cărui rezonanță umbrește în bună măsură profilul general al studentului, sub un unghi prea puțin explorat, abordat de organizațiile de tineret. Este vorba de lipsa preocupărilor pentru etica studențească, pentru educarea tuturor studenților în spiritul unei înalte responsabilități umane, fără de care existența unei responsabilități profesionale nu poate fi înțeleasă. Ele nu lezează în fața societății doar personalitatea individului, ci aduc prejudicii morale însuși colectivului din care a făcut sau face parte acesta. Să trecem în revistă cîteva cazuri edificatoare...

PROBLEMELE ETICE = „PROBLEME MINORE" ?

Deseori, unele decanate, organizațiile U.T.C. și asociațiile studențești din facultăți, directorii educativi ori comitetele de cămin susțin în ședințe de analiză a activității, sau în alte ocazii, că nu există abateri de la etică printre studenți ; în alternativa că, totuși, aceste abateri ar exista, ele constituie „probleme minore", a căror rezolvare nu se impune cu atita stringență ca a altora. Cam în felul acesta justifică factorii mai sus amintiți lipsa aproape totală de pe ordinea de zi, de la nu prea îndepărtatele alegeri U.T.C., a referirilor la abateri de la conduita universitară sau la lipsa dezbaterilor pe probleme de etică în perioada analizată de dările de seamă. Aceste „probleme minore", care contribuie în foarte mare măsură la conturarea „firmei studentului" în societate, probleme care constituie „periferia" preocupărilor celor chemați zi de zi să le abordeze, sînt, însă, dezbătute pe larg în scrisorile pe care le primim la redacție din partea studenților. Ei nu numai că nu împărtășesc teoria „faptelor minore", ci dimpotrivă. Din relatările lor, din luările de poziție — din păcate individuale — recoltăm „cazurile" din care, după documentarea de rigoare, apar foiletoanele, reportajele sau anchetele pe probleme de morală. Dar, chiar cînd aceste „cazuri" devin publice prin apariția în coloanele noastre și cînd atitudinea de „n-aude, nu vede" a unor decanate sau organizații U.T.C. este evidentă, inerția în care se **complac** acestea duce la... complicații. În urma lor a reieșit întotdeauna justețea punctului de vedere promovat de revistă, în ciuda nemulțumirilor forurilor vizate, într-o formă sau alta, de apariția și persistența acestor abateri studențești.

EXMATRICULAREA — O SOLUȚIE TERAPEUTICĂ ?

A. J. era studentă a Facultății de fizică a Universității din Cluj. Foiletonul publicat de revista noastră prezenta abaterile sale de la morală, fertilizate de nepăsarea tuturor factorilor din facultate, răspunzători de educația studenților. Ca ripostă, revista a fost calificată drept neobiectivă și studenta a abandonat facultatea. Știu, oare, forurile respective, că A. J. a devenit, în urma ușurinței cu care cei din jur și-au declinat orice răspundere față de acest eșec moral, slujnică chiar în casa eroului incriminat în articol ca seducător de profesie? La redacție se află însăși fotocopia actului din care reiese „evoluția" profesională a lui A. J., pînă la... postul de „fată în casă".

DE LA NERECEPTIVITATE LA ÎNCHISOARE

La fel de lipsiți de receptivitate la criticile aduse de noi au fost și factorii educativi de la Institutul de medicină din Timișoara. C. M., care sub firma de „cadru U.T.C." își permisese abateri grave de la etica profesională și morală, a fost pedepsit prin... amînarea cu un an a examenului de stat. Revista atrăgea atenția asupra sancțiunii mai mult decît superficiale și, în același timp, critica indulgența manifestată față de C.M. Și de data aceasta revista a fost calificată ca „lipsită de obiectivitate", ca „superficială în documentare". Epilogul : pentru abateri la fel de grave, C. M., devenit nu de mult medic, se află de curînd la închisoare. Și va rămîne acolo destul timp...

CUM UN „CRAIDON" DEVINE MENTOR SPIRITUAL

G. P., unul din „craii" Universității din Iași, își făcuse renume de cuceritor. De două ori repetent, el a fost menținut în facultate grație „talentelor" de viitor... Balzac. Situația sa, imoralitatea în care se complăcea și se mai complace, sînt cunoscute de decanat, ca și de forurile U.T.C. de la toate nivelele centrului universitar. De asemenea, se știe că G. P. fusese eroul unui foileton publicat la noi. Totuși, citim cu stupefacție într-unul din ultimele numere ale unei reviste de cultură, că G. P. a devenit mentorul **mini-teatrului** de la Casa de cultură a tineretului, că dă interviuri presei și radioului, că aprobă și contramandează spectacole, că „selecționează" interprete etc. etc.

PROBLEMELE DE ETICĂ PE ORDINEA DE ZI

Vrem, de aceea, ca, pornind de la unele situații ca acelea amintite, să formulăm unele chestiuni de principiu care-și au, fără îndoială, implicațiile lor morale majore, ele situîndu-se mai presus de orice hotărîre, oricît de drastică ar fi ea. De sancționat este, desigur, lucrul cel mai ușor și în multe împrejurări absolut necesar. Mai greu este de educat. Putem oare să ne închipuim că, recurgînd de fiecare dată la soluția extremă, reușim să și stîrpim „răul" de la rădăcină ? Dispensarea de cel indezirabil nu este, în unele cazuri, decît o abdicare de la răspunderea moral-educativă. Nu intenționăm să acredităm cumva ideea tolerării sentimentaliste. Dimpotrivă. Intransigența, pe care am manifestat-o nu o dată, e elocventă în acest sens. Dorim să subliniem mai ales aspectele social-umane ale acestei probleme atît de delicate în sensurile pe care le comportă. Cu atît mai necesară ni se pare sublinierea cînd e vorba, în fond, de soarta unui om, a unui tînăr.

Apreciem că cea mai în măsură să reacționeze prompt la un asemenea caz era organizația de U.T.C., întrucît în situația dată era vorba de un membru al ei. Ca organizație revoluționară a tineretului, ea avea obligația morală directă de a interveni imediat și de a acționa în spiritul sarcinilor care-i revin. Așa s-ar fi putut „recupera" — credem — și receptivitatea față de un asemenea caz, pe lîngă care comitetele de U.T.C. de facultate și de an au trecut pînă acum nepăsătoare.

Prin însăși rațiunea lor de a fi, organizațiile de U.T.C. trebuie să manifeste o permanentă solicitudine față de întregul complex de probleme ce privesc pe membrii ei — între care conduita morală își are locul și importanța sa. Educația morală a tinerilor, pe bazele normelor eticii noastre socialiste, este una dintre sarcinile politice fundamentale, căreia trebuie să i se acorde necontenit atenția necesară. Cu atît mai mult cu cît organizațiile de tineret dispun de unele mijloace educative de mare eficacitate, confirmate în atîtea situații de practică. Din păcate însă, așa după cîte am mai arătat, organizațiile de U.T.C. din institute și facultăți au dovedit că nu-și înțeleg pe deplin menirea în acest sens. Multe dintre ele au trecut, în activitatea lor, educația morală pe plan secundar, adoptînd tactica „rezolvării de la sine" a unor chestiuni de acest gen, ori lăsînd totul pe seama celorlalți factori educativi. Se constată că în cadrul multor adunări generale ale utecișților dezbaterile pe probleme de etică ocupă un loc restrîns ori lipsesc cu desăvîrșire. Cazuri concrete ivite în facultăți sînt discutate și analizate mai degrabă la nivelul forurilor superioare ale instituției, comitetele de U.T.C. și membrii organizației fiind adesea în necunoștință de cauză.

Necesitatea promovării unor asemenea dezbateri în plenul organizațiilor izvorăște și din unele considerente de vîrstă ale utecișților. Nu trebuie uitat că e vorba de vîrsta cea mai complexă a devenirii, a formării umane — vîrsta marilor clarificări sociale, politice, intelectuale și morale. Nu întîmplător deci (poate și din cauză că nu găsesc întotdeauna în sînul colectivelor în care trăiesc răspunsurile așteptate) mulți studenți-utecișți se adresează direct revistei noastre. Ceea ce dovedește încă o dată în plus acuitatea și interesul larg al masei de studenți față de aceste probleme.

Organizațiile de U.T.C. din institute și facultăți pot și trebuie să aducă mai des, așadar, morala în amfiteatrele adunărilor generale și în discuțiile tovărășești, s-o instituie ferm ca subiect și „modalitate" de lucru, s-o supună discuției colective, răspunzînd astfel în mai mare măsură multiplelor cerințe etico-educative ale membrilor lor. Cazurile și aspectele ivite trebuie să treacă de fiecare dată prin „filtrul" analizei și dezbaterii utecișților, dîndu-se astfel dreptul de apel cuvenit opiniei colective, forței ei de înrîurire. Corelarea strînsă a muncii acestor organizații cu eforturile celorlalți factori răspunzători, angajați în procesul instructiv-educativ al tineretului universitar (organizațiile de partid, consiliile profesorale, decanatele, rectoratele), se impune în chip firesc ca una dintre condițiile esențiale ale realizării acelui mecanism complex și atotcuprinzător, deosebit de eficace în atingerea scopurilor educative. O condiție și un deziderat major al activității de fiecare zi a organizațiilor noastre U.T.C...

Dragomir HOROMNEA
Ion SEGĂRCEANU

ODĂ PĂMÎNTULUI MEU

BUZĂUL –

o rapsodie a prefacerilor

Străbat deseori locurile străvechiului meu oraș — municipiu și reședință de județ — Buzăul...

...În serile adolescenței mele, din care memoria mai păstrează încă imaginea unui licean străbătînd străzile cu o mie de vise în suflet, îmi plăcea să aud, în liniștea renumitului crîng al orașului, vocile de demult ale cetății. Istoria, din neguri de veacuri, din timpuri în care pe aici se perindau ori se statorniceau o vreme cele mai diverse popoare (celebra Cloșcă cu puii de aur de la Pietroasele e una din dovezile păstrate pînă la noi) aducea spre mine umbrele și vocile, gîndurile și chipurile strămoșilor. Și peste ele, sau poate continuîndu-le, anii mei creșteau lăsîndu-și amintirile pe coridoarele Școlii pedagogice și apoi ale liceului „Hașdeu", pe străzile de liniște ori pe malurile apei coborîtă din munte la marginea orașului...

...Încerc după ani de absență (nu prea mulți ca să mă pot simți bătrîn) o întoarcere în orașul amintirii și, fără să vreau, fără să pot face altfel, cad în locul comun al reportajelor, încep comparația între orașul de-atunci și cel de acum, între vîrsta mea lăsată în urmă și vîrsta de azi, comparație materială și sentimentală totodată, comparație de suflet și comparație de lucruri. „Orașul dintre drumuri", cum îl numeam undeva, străvechiul meu loc natal a devenit altul. Locul amintirilor mele l-au luat acum amintirile copiilor care locuiesc în noul cartier Crîng, în blocurile de cîte zece etaje ridicate lîngă școala adolescenței mele, locul tiribombelor, al lanțurilor și al scrîncioabelor (neoprindu-se cîte două săptămîni la tîrgul de Drăgaică la care venea lumea de toate vîrstele și din toate ținuturile românești) l-a luat astăzi un nou cartier, iar centrul orașului — din care a rămas, unic și străjuind ca un martor de istorie și de prefaceri, numai turnul palatului comunal cu orologiu — a devenit parcă și el altul, într-un cadru și într-o arhitectură pe care metafora le cuprinde greu. Poate sentimentul noutui și al prefacerii din domeniul material și spiritual al orașului n-ar reuși niciodată să fie atît de puternic, și de fiecare dată altfel, dacă amintirilor noastre rămase printre dughene și prăvălii, printre zecile de tăbăcării, cojocării, cizmării (odinioară singurele urme de „industrie" din oraș) cetatea de azi, la reîntoarcerea de memorie și de suflet, în ceasul de nostalgie al întoarcerii într-o vîrstă dusă, nu i-ar da o replică atît de puternică, atît de neașteptat de nouă și de modernă. Oriunde te-ai afla veștile despre locul tău natal te emoționează, îți trezesc în suflet bucurii și satisfacții. Știrea despre industrializarea Buzăului mi-a stîrnit imaginația și gîndul și am văzut, mi-am închipuit, într-o clipă, străvechiul meu oraș natal devenind altfel, mutîndu-se, peste ani, într-o arhitectură a viitorului.

...Buzăul de azi, cu care m-am reîntîlnit de curînd (orășelul de provincie al copilăriei, cu parcul din care nu lipsea nici măcar fanfara cîntînd bacovian duminica) mi s-a înfățișat cu totul altfel, aproape de nerecunoscut în tinerețea și noutatea lui : în locul cîmpului pe care se opreau uneori, în migrația lor, căruțele țiganilor, am întîlnit un element altădată de neconceput, dar care azi, intrat în

viața cotidiană a fiecărui locuitor al orașului, a fost denumit prin expresia plină de semnificații și de rezonanțe „zona industrială a orașului". Și ce înseamnă, mai concret, această zonă industrială a orașului o poate spune oricînd, cu legitimă mîndrie, orice buzoian : o fabrică producînd sîrmă de toate mărimile și satisfăcînd toate exigențele — sîrmă care este furnizată, și din ce în ce mai mult solicitată, pe toate șantierele țării, o fabrică de zahăr aptă să valorifice tot potențialul de sfeclă de zahăr din Moldova, din Muntenia și din Dobrogea (fabrică ce lucrează deja de pe acum peste planul anual), o fabrică de prelucrare a maselor plastice și o fabrică de geamuri aflată în construcție. Și poate că simpla enumerare a construcțiilor industriale ar putea părea neconvingătoare și aridă dacă nu aș aminti și noile obiective social-culturale și sportive ridicate în ultimii ani : școli generale, complexe de servire, un stadion, un cinematograf... Viața socială și cea culturală din oraș s-au schimbat și ele și, în devenirea lor, în procesul continuu de înnoire și de îmbogățire, s-au schimbat și psihologia și preocupările oamenilor. Ceasurile pline de bătaie a mingii pe maidan din amintirile noastre au fost înlocuite de orele petrecute la casa municipală de cultură (ale cărei formații de teatru, de muzică populară și de dansuri au cîștigat numeroase trofee în competițiile republicane), în cadrul cercurilor și cenaclurilor literare, de artă plastică, dramatice (și afirmarea talentelor locale este vizibilă pentru oricine, atît în paginile literare săptămînale găzduite de cotidianul județean „Viața Buzăului", în suplimentarul literar pe care-l scoate ocazional ziarul, în plachetele literare editate de Comitetul județean pentru cultură și artă, cît și în expozițiile periodice de pictură, sculptură și grafică aparținînd celor mai talentați artiști amatori din municipiu și din județ) ori de cele consumate la spectacolele susținute aici de diferite teatre din țară sosite în turneu (și o stagiune teatrală permanentă la Buzău este dezideratul unui foarte apropiat viitor), la cinematografe sau la biblioteci...

...Și vine un ceas în care blestemi cuvintele neputincioase, în care te revolți cu patimă pe ele pentru că nu pot încăpea toată dragostea, marea dragoste cu care duci în lume, după reîntîlnirea de după mai mulți ani, orașul ori satul natal. Și atunci simți cum sufletul tău, la ceasul întoarcerii-n lume, simte nevoia să cînte o rapsodie a prefacerilor și a tinereții, a bucuriei pe care o încearcă locurile copilăriei la intrarea, de astă dată altfel, în amintirile tale.

Florentin POPESCU

6

Thomas Mann credea că timpul sapă o prăpastie de netrecut între adevăr și forță, între adevăr și viață, între adevăr și colectivitate. Ești lăsat să înțelegi, scrie el, că acestei colectivități i se cuvenea o considerabilă precădere în fața adevărului, că el, acest adevăr, trebuia să fie subordonat și că cel ce voia să facă parte din colectivitate, trebuia să fie dispus la reduceri masive de adevăr și știință, să fie gata la sacrificium intelectus. De fapt ideea este suptă din Sorel, care afirmă că în viitor miturile populare, mai bine zis potrivite mulțimilor, vor fi vehiculul mișcării politice : basme, himere, năluciri care nu vor semăna deloc cu adevărul, rațiunea și știința pentru a determina viața și istoria, pentru a fi dinamice.

Sper să fiu priceput cînd afirm că generația noastră de intelectuali a înțeles în mod pozitiv acest sacrificium, contribuind cu forțele proprii la revoluția ce i s-a propus, renunțînd la dezbateri sterile, la ideea de a repăgîniza mulțimile din Europa, cum ne invita un cunoscut filozof. Asta nu însemna, și aici aș vrea să fiu polemic, că noi, oamenii, renunțasem la mireasma noastră spirituală. Sub ochii noștri, mulțimile frustrate, altădată mințite de politicieni deșănțați, mereu aruncate în mizerie neagră sau înaintea puștilor, au devenit un factor hegemonic și au arătat sterililor că viitorul himeric în care nu credeau, pe care-l detestau, poate fi și altfel. Să ne înțelegem, nu s-a făcut tot, timpul istoric este și foarte scurt și această preluare a civilizației se desfășoară încă în condiții grele, de luptă și înaintare, nu lipsite de contradicții.

Nu aș vrea să ajung în situația de a fi crezut un elector care desfășoară numai machete și hărți fără acoperire, care vorbește mai mult utopic decît bazat pe realități concrete. Mă ajută în operația aceasta și prezența ziarelor, a fotografiilor și știrilor cele mai recente. Nu voi recurge la nici o cifră comparativă cu trecutul, pentru că trecutul nu rezistă comparațiilor, cel puțin în ce ne privește. Vreau numai să fac o dezbatere scurtă, mai mult cu mine însumi, despre gîndirea marxistă în raport cu viața socială.

Vehiculul mișcării politice despre care vorbea Sorel este o amară realitate pentru cei sceptici, pentru neîncrezătorii de profesie. Odată la putere, clasa muncitoare a dovedit că știe să se țină de cuvînt, că poate transforma în trainice înfăptuiri ceea ce pe hîrtie și în programări au fost cifrele și liniile. Basmele, himerele și nălucirile sînt astăzi orașe întregi, spitale și universități, teatre și stadioane, uzine și școli de toate gradele. Mă întreb încă și acum ce nu s-ar putea realiza în condițiile unei păci durabile, care să nu te oblige la înarmări și la acte de apărare, înghițind, cum se știe, sume considerabile. Ar rezista curentele ostile socialismului unei partide ferme, cinstite ? Ar putea adversarii lui aflați în unele domenii cu mult înaintea noastră unei curse de ajungere și depășire ? Eu cred că nu.

Scriam și cu alt prilej că nu explozia industrială mi se pare cea mai importantă, că nu producerea de mărfuri de consum în cantități arhisuficiente va zgudui lumea, cît curmarea definitivă a exploatării semenului, credința că egalitatea între oameni se va realiza aici, pe pămînt, și nu în ceruri. Încă Bergson mai credea că individul uman este fabricator prin excelență, zicînd că el poate crea numai în cadrul unei societăți de nutriție, realizată numai de puține popoare. Sigur că acumularea bazei materiale este absolut obligatorie într-o astfel de competiție socială, dar vrea societatea noastră numai asta ? Omul care votează, care dă sprijinul său electoral reprezentanților lui, speră numai la obținerea mai lesne a unui televizor, a unui aragaz sau a unui apartament confortabil ? Nu e vorba de ceva mai mult? De ideea că se apără odată pentru totdeauna dreptul de a nu mai fi considerat nimeni un sclav, un inferior, indiferent de munca pe care o îndeplinește, că utilitatea nu înseamnă valoarea muncii și că a crea e de fapt a contribui cu forțe proprii la ceva ce aparține tuturor ?

Am ieșit noi din condiția popoarelor naturale (Natur-Volk), cum le numea, cu un ușor dispreț, Herder ? Sîntem noi, sau am fost vreodată, o națiune lipsită de tradiție, lipsită de istorie, o națiune consumatoare numai, sau am fost și sîntem o națiune de cultură ? Eu cred că nimic nu îndreptățește pe nimeni să creadă că România nu a contribuit și că nu va continua să contribuie la patrimoniul culturii universale. Socialismul a rupt acele zăgazuri care opreau elanurile cele mai nobile ale națiunii noastre și a făcut să fie uitat nelegiuitul complex de inferioritate afirmat atît de iresponsabil prin sloganuri ca : țară mică, țară balcanică etc.

La toate aceste lucruri mă gîndesc acum, în preajma alegerilor, recomandîndu-vă și dv. să meditați la toate cele scrise din bună credință, speranță în mai bine și încredere în viitorul patriei.

Eugen BARBU

VITREGA ALMA MATER DE ALTĂDATĂ

Intîlnind în paginile revistei noastre rubrica de rememorări ale condiţiilor materiale şi sociale ale studenţimii dintr-un trecut nu prea îndepărtat, lectorul universitar VASILE DEGAN, de la Catedra de ştiinţe sociale a Institutului politehnic din Cluj, ne face cunoscute cîteva din investigaţiile sale asupra realităţii universitare din perioada interbelică.

Inserîndu-le în această pagină nu facem decît să oferim cititorului-student de astăzi o imagine reper asupra inechităţilor de tot felul la care au fost condamnaţi înaintaşii săi de pe băncile facultăţilor într-o Românie în care şcoala superioară nu-şi justifica nici pe departe supranumirea generoasă de ALMA MATER

1937 — Cocioabe închiriate pentru studenţi. (Fotografie reprodusă după ziarul „Dimineaţa")

Cei mai în vîrstă ne vorbesc cu indignare şi mînie despre ceea ce a însemnat la noi politica universitară promovată de guvernele burghezo-moşiereşti. Era o politică a ignorării cerinţelor materiale ale învăţămîntului de toate gradele, **nu însă şi o politică a indiferenţei.** Dincolo de paravanul ostentativ al demagogiei, opera febril şi brutal mîna guvernelor zeloase, interesate în a menţine învăţămîntul în cadrul strîmt al intereselor lor de clasă. Ceea ce se cerea a fi predat la catedră, evoluţia structurii învăţămîntului superior, a numărului studenţilor, compoziţia socială a acestora, bugetele universitare, discriminările naţionale, şi nu numai ele, ne evidenţiază convingător scopul urmărit de clasele exploatatoare prin politica lor universitară. Documentele oficiale ale vremii, pe care le întîlnim în arhivele bibliotecilor, ne oferă un tablou veridic al acestei politici.

Aşa, de pildă, în 1937 vom întîlni **4 facultăţi de Teologie şi tot atîtea de Drept, doar 3 de Medicină şi numai 2 şcoli politehnice. Repartizarea studenţilor în cadrul acestor facultăţi reflectă şi ea politica formării cadrelor de specialişti cu studii superioare promovată de burghezie. 11 000 studenţi la Drept, 2 470 la Teologie, 2 634 la Medicină, 2150 la Politehnică şi numai 686 la Agronomie. În acelaşi an au primit diplome de licenţiaţi: 991 avocaţi, 431 preoţi, 182 ingineri şi numai 83 de ingineri agronomi.** Iată deci că într-o ţară cu un randament minim al producţiei la hectar şi cu sate aflate într-o cruntă înapoiere, societatea burghezo-moşierească **pregătea cu precădere preoţi şi avocaţi.** Cum şi pentru ce erau utilizaţi aceştia este lesne de înţeles. Chiar şi numai aceste cifre ilustrează una din notele esenţiale ale politicii guvernelor din trecut în domeniul culturii naţionale. **Dirijării studenţilor spre anumite ramuri ale învăţămîntului îi era subordonată şi politica taxelor: în 1934-1935, de exemplu, taxa de frecvenţă era de 2 500 lei la Drept, de 4 000 lei la Chimie şi Medicină şi de 5 000 lei la facultăţile tehnice, fără să mai vorbim de celelalte taxe împovărătoare (taxe de bibliotecă, de laborator, seminar, examen, întreţinere etc).**

Cum se preocupau guvernele burgheziei şi moşierimii de dezvoltarea culturii noastre naţionale şi de înfăptuirea aspiraţiilor poporului, reiese şi din evoluţia structurii învăţămîntului superior pe diferite ramuri. **În timp de numai 10 ani, numărul studenţilor în Teologie a crescut de 5 ori. Astfel, în 1921-1922 la Teologie erau înscrişi 541 studenţi, în 1930-1931 — 2 277, ajungînd în 1936-1937 la 2 470;** în timp ce la facultăţile de ştiinţe în 1921-1922 existau 1934 studenţi, în 1930-1931 — 5 345 studenţi, urmînd apoi o scădere vertiginoasă, astfel încît în 1936-1937 se înregistrează doar 3 343 studenţi. Iraţional şi totuşi real este faptul că, într-o perioadă în care numărul mortalităţii infantile creşte cu fiecare an, regimul guvernant al României anului 1936—1937 reduce numărul studenţilor în Medicină la 2 664. În acelaşi cadru se încrie şi „grija" acestor guverne pentru asigurarea condiţiilor de studii şi viaţă ale studenţilor. În acest sens merită atenţie cîteva fragmente din broşura unui fost director al învăţămîntului superior din Ministerul Educaţiei Naţionale (Constantin Kiriţescu), publicată la Paris în 1938, bineînţeles nu pentru a arăta lumii ceea ce nu se făcea în România burghezo-moşierească în ajutorul studenţilor, ci, dimpotrivă. În capitolul intitulat pompos: „OPERE ÎN FAVOAREA STUDENŢILOR" putem citi: **„...Problema dispensei de taxe e una din cele mai dificile... din cauza crizei economice care durează de mai mulţi ani, statul s-a văzut obligat de a reduce puţin cîte puţin, pînă** a anula. **subvenţiile acordate universităţilor, lăsîndu-le în grijă rezolvarea propriilor lor nevoi"... „Bursele în numerar, foarte rare, ar putea fi suprimate ca urmare a crizei economice... Multe cămine au fost deja închise din cauza proastei funcţionări. Ca urmare a vieţii în comun a studenţilor, aceste cămine au devenit centre active ale agitaţiei politice. Aceasta este raţiunea pentru care guvernul a luat hotărîrea de a evacua şi închide toate căminele".**

Semnificative sînt şi datele anchetei publicate de revista **„Realitatea ilustrată"**, în anul 1934, care apărea ca un strigăt de alarmă sub titlul semnificativ **„Pentru înlăturarea şomajului tineretului intelectual"**, explicat prin două subtitluri tragice: **„Şcoala, marea vinovată"** şi **„Şcoala care ucide".**

Citām doar un fragment din ancheta amintită: **„Ţi-ai dobîndit diploma după trei ani de chinuri universitare şi acum aştepţi ca acel petec de hîrtie să te hrănească. Nu te hrăneşte. Arde-l".**

Demascatoare sînt şi răspunsurile studenţilor bucureşteni date cu ocazia unei alte anchete, organizată de aceeaşi revistă, în aceeaşi perioadă, la întrebarea: **„Pentru ce vă înscrieţi la universitate ?"** Conţinutul acestor răspunsuri este deosebit de simbolic concentrat în subtitlurile: **„Student de ochii lumii"; „Nu aveam ce face şi m-am înscris la facultate"; „Vreau să fiu cineva".** Aici atrage atenţia răspunsul unui băiat de bani-gata: „După ce cu chiu cu vai am isprăvit 8 clase de liceu, să-i fi spus tatălui meu — acum stau acasă — m-ar fi dezmoştenit. Şi, pe urmă, în saloane, cînd aş fi fost întrebat: D-ta ce urmezi? şi aş fi răspuns — Nimic —; ar fi însemnat să roşesc pînă dincolo de urechi".

Sau altul: „Frecventez facultatea fiindcă sînt un mare iubitor de viaţă studenţească... Mă complac grozav în societatea camarazilor mei studenţi. Cu învăţătura stau cam prost, în trei ani n-am reuşit încă să-mi iau examenele din anul întîi. Cînd m-oi plictisi de facultate m-apuc de politică. Ca şi tata". Mai e oare nevoie să dăm fişa caracterologică şi socială a acestor personaje!? **Sau să ne gîndim mai bine că, în acelaşi timp, alţi tineri, cu adevărat dotaţi, îşi întrerupeau studiile pentru că nu aveau cu ce să se întreţină şi se întorceau în sate şi cartiere mărginaşe să facă, aidoma părinţilor lor, muncă neagră?**

Paroxismul acestei politici universitare a fost însă atins în anii negri ai dictaturii antonesciene. Situaţia în care se afla învăţămîntul superior în acei ani de cruntă teroare reiese din însăşi declaraţia mareşalului Ion Antonescu în cadrul unei şedinţe cu rectorii şi decanii, ţinută în Bucureşti la 27 noiembrie 1941, cînd, referindu-se la mişcarea antifascistă a studenţilor, ordona plin de furie: **„Orice mişcare de stradă o vom opri cu mitraliera... Dacă studenţii nu pot învăţa fiindcă nu au cămine, atunci trimiteţi-i acasă şi terminaţi".**

Mărturii

EUGEN JEBELEANU:

„...Hotărît, nu e o afacere să fii student! Nu mai de mult decît în primăvara care a trecut, poate aţi citit şi dumneavoastră la „Mica publicitate" anunţul dat de un student în medicină care făcea un apel disperat la binevoitori, cerînd să i se facă pomană o pereche de pantofi, o haină şi nişte ghete; îl găsise anotimpul cald în palton şi neîmbrăcat pe dedesubt. Subsemnatul cunoaşte pe acest medicinist. Ei bine, băiatul acesta, de o rîvnă neîntîlnită. îşi cîştiga o masă făcînd pe garderobierul la o cantină.

Izbutise astfel să nu moară de foame. Îmbrăcămintea este însă un lux şi primăvara îl surprinsese cu palton, dar fără haină şi fără celelalte, care acoperă chiar şi goliciunea celor de la Azilul de noapte.

Aşa-i trebuie! Cine-l pusese să fie student!

Vremurile, după cît se pare, nu se îmbunătăţesc. Cu toate acestea, şi în acest an, alte serii de studenţi vor bate la porţile universităţii. Ne gîndim cu acest prilej la taxele pe care sînt nevoiţi să le suporte toţi aceştia: taxa de frecvenţă, taxa de bibliotecă, taxele de examen... Pe lîngă aceste mari poveri, există la Facultatea de Drept din Capitală încă o taxă, numită: „de construcţie", care mai smulge din buzunarul nenorocirii studenţeşti suma de 3 000 (trei mii) lei, pentru nu ştim ce „Palat universitar".

Împotriva acestei taxe se ridică nu numai conştiinţa inutilităţii pentru vremurile actuale a unei clădiri de acest fel, dar — în primul rînd — starea de mizerie, în care se zbate studenţimea".

(**„Mizerii studenţeşti"** din volumul **„DIN VEACUL XX"**, 11 septembrie 1932) 11 septembrie 1932

C.I. PARHON:

„Misticismul este întunerecul, ştiinţa este lumina. Întunerecul nu a stins niciodată lumina. Ştiinţa în sine nu poate fi influenţată direct de misticism.

Totuşi condiţiunile de realizare a ştiinţei pot să fie.

Ştiinţa progresează prin activitatea liniştită şi perseverentă a cercetărilor naturii în laboratoare înzestrate cu aparate de precizie, cu material de cercetare etc.

Pentru existenţa acestor laboratoare e nevoie de înţelegea şi bunăvoinţa conducătorilor popoarelor. Dacă mentalitatea acestora va fi mistică, evident că nu vor da concursul necesar instituţiilor de cercetare, aceste temple ale ştiinţei.

Fără ca să acuz de misticism pe unii sau pe alţii din cei ce au avut sarcina să conducă destinele culturii româneşti şi fără să bănuiesc bunacredinţă a nimănui, constat în mod obiectiv că adeseori dezinteresarea a fost cel puţin imensă, dacă nu absolută.

Ajutorul fiecărei clinici a facultăţii de medicină în acest an a fost de cîte 12 000 lei provenită din taxe şcolare.

Cei care cunosc necesitatea de lucru a acestor instituţii vor înţelege toată tragedia situaţiei. Dar despre această problemă vom vorbi pe larg cu altă ocaziune.

Dacă uneori şi în unele părţi ale ţării se pot observa uneori astfel de manifestaţiuni, ele nu sînt în tot cazul generale, nu au de regulă consistenţă şi se volatilizează repede.

Există la poporul român un bun simţ riguros, un sănătos instinct de conservare, şi destul scepticism pentru a face faţă tuturor împrejurărilor şi a nu cădea victima misticismului".

(**„Misticism"**. „Dacia nouă", II (1938), nr. 6 (23 ianuarie)

„ACŢIUNEA STUDENŢEASCĂ"

Nouă, celor săraci, ni s-au pus totdeauna grele stavile la Şcoala Politehnică. Sînt şase ani de studiu, însă programul e atît de încărcat, încît cel care trebuie să-şi ţie viaţa, alergînd după meditaţii, cu greu va termina şcoala în mai puţin de opt ani.

După război, înăsprindu-se lupta pentru existenţă, cei săraci au făcut şi mai mari sacrificii pentru ca fiii lor să poată deveni ingineri, căci ingineria era una din puţinele cariere care părea să aibă viitor. La examenele de intrare în şcoală se prezentau cîte 700 de candidaţi.

Speriate de năvala sărăcimii „forurile competente" au hotărît o severă „selecţionare".

Taxa de înscriere era de 200 lei anual, acum studentul plăteşte 3000 lei taxe pentru a intra în anul întîiu. Apoi taxa de stricăciuni şi în ceilalţi ani, taxe de laborator şi de proiecte (ce o fi cheltuind şcoala cu proiectele ?).

Subvenţia de masă s-a redus de trei ori în ultimii trei ani şi sîntem mereu ameninţaţi că va fi suprimată de tot.

Cantina noastră funcţiona înainte în localul şcoalei. Acum a fost silită să se mute în oraş, unde plăteşte o chirie enormă, ceea ce, pe lîngă scăderea ajutorului de masă, scumpeşte însă masa studentului sărac.

În localul „Popotei" s-a instalat sala de sport; cu toţii ştim însă că de ea nu se folosesc decît cei cu dare de mînă, pentru că studentului sărac nu-i mai rămîne timp nici măcar ca să cîştige o pîine.

Ştiu cei din sala de sport, cîţi colegi au trebuit să renunţe la inginerie nemaiavînd ajutor de masă?

Examenele din anul preparator au fost blocate. astfel că din 250 elevi cîţi urmează în anul preparator, 150, după o singură prezentare la examen, în toamnă, trebuie să părăsească şcoala, pierzînd un an şi banii ce i-au cheltuit.

„Forurile competente" au reuşit. Nu se mai prezintă la admitere în anul preparator decît 250 de candidaţi.

(Cum trăiesc studenţii, **„ACŢIUNEA STUDENŢEASCĂ"**, an I, nr. 1, 4 decembrie 1932)

ACT DE CULTURĂ, ACT DE INVESTIŢIE SOCIALĂ

(Urmare din pagina 1)

mersului obiectiv de dezvoltare a societăţii omeneşti.

Întotdeauna cînd ne referim la învăţămînt avem în vedere tineretul. De aceea, creşterea, formarea şi educarea tinerei generaţii — viitorul patriei, al naţiunii noastre socialiste — constituie una dintre preocupările de cea mai mare însemnătate ale partidului şi statului, ale întregii noastre societăţi. Avînd în vedere raportul dialectic dintre învăţămînt şi societate, din Directivele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, din prevederile Legii privind învăţămîntul şi din lucrările recentei Conferinţe naţionale a cadrelor didactice se desprinde o idee cu o semnificaţie ideologică deosebită, şi anume că **educaţia este o problemă socială, lucru recunoscut şi de clasicii marxism-leninismului.** Marx şi Engels, în „Manifestul Partidului Comunist", combătînd ideologii burgheziei, arătau: **„Dar, spuneţi voi, noi desfiinţăm cele mai gingaşe legături, înlocuind educaţia pe care o dă familia cu cea socială. Oare educaţia voastră nu este şi ea determinată de societate? Nu este ea determinată de relaţiile sociale în cadrul cărora educaţi, de amestecul mai mult sau mai puţin direct al societăţii prin mijlocirea şcolii etc.? Comuniştii n-au inventat influenţa societăţii asupra educaţiei; ei îi schimbă doar caracterul, smulgînd educaţia de sub influenţa clasei dominante"** [1].

Educaţia ca problemă socială trebuie privită în contextul tuturor măsurilor de însemnătate principială şi practică iniţiate de partid în ultima vreme, pentru dezvoltarea mereu ascendentă a societăţii noastre în toate sectoarele de activitate, în care ritmului intens de creştere a forţelor de producţie trebuie să-i corespundă continuu perfecţionarea relaţiilor de producţie şi a organizării vieţii sociale, satisfacerea într-o măsură tot mai mare a cerinţelor materiale şi spirituale ale membrilor societăţii, dezvoltarea democraţiei socialiste, afirmarea în relaţiile dintre oameni a principiilor echităţii, ale eticii socialiste, ale umanismului socialist.

Pe de altă parte, nu putem neglija izvorul istoric al învăţămîntului, elementul de tradiţie înaintată şi cu puternice implicaţii în cultura poporului nostru.

Incursiunea în istoria învăţămîntului de la noi, ca şi de pretutindeni, scoate însă în evidenţă caracterul limitat al măsurilor de organizare şi reglementare a învăţămîntului în orînduirile care au precedat socialismul; ca urmare a condiţiilor economice în care trăiau masele populare şi politica şcolară promovată de clasele stăpînitoare, şi care făcea ca un număr mare de copii şi tineri să nu se poată bucura de binefacerile ştiinţei şi culturii.

Forţa socială cea mai înaintată a societăţii, purtătoarea consecventă a idealului de progres, de eliberare naţională şi socială, clasa muncitoare, a militat permanent ca învăţămîntul să fie pus în slujba maselor populare, a progresului social. Această luptă a fost ridicată pe un plan superior de către Partidul Comunist Român, care, de la înfiinţare, a înscris printre obiectivele programatice de luptă reorganizarea învăţămîntului pe baze noi, democratice şi ştiinţifice.

Caracteristicile fundamentale ale politicii P.C.R. în domeniul învăţămîntului, îndeosebi din momentul de cînd a devenit partid de guvernămînt şi pînă în prezent, le-au format: fundamentarea întregului conţinut al învăţămîntului pe concepţia ştiinţifică a materialismului dialectic şi istoric, accesibilitatea la învăţătură şi cultură a tuturor cetăţenilor ţării, crearea unei largi baze materiale necesare dezvoltării acestuia, formarea unui corp didactic competent şi devotat profesiunii sale.

Prezentul socialist al şcolii noastre reprezintă ridicarea pe o treaptă nouă, superioară, a tradiţiilor înaintate ale învăţămîntului din România. Măsurile luate de partid în anii socialismului au asigurat învăţămîntului nostru o structură unitară, o orientare ştiinţifică, întemeiată pe concepţia marxist-leninistă.

Învăţămîntul, în ansamblul său, înfăptuieşte transmiterea experienţei sociale şi a valorilor existente de la societate la individ şi îndeosebi către tînăra generaţie. **În acest sens, învăţămîntul reprezintă un act de cultură. În acelaşi timp, dacă se are în vedere şi o altă funcţie a învăţămîntului, respectiv funcţia de pregătire a cadrelor de specialişti necesari dezvoltării societăţii prezente şi viitoare, învăţămîntul nu constituie numai un act de cultură, ci şi un act de investiţie socială, al cărui rezultat îl formează creşterea randamentului activităţii umane.**

Partidul Comunist Român, avînd în vedere însemnătatea excepţională a învăţămîntului, atît ca act de cultură, cît şi ca act de investiţie, îndeosebi în condiţiile revoluţiei tehnico-ştiinţifice şi ale exploziei documentare contemporane, pornind de la conţinutul şi trăsăturile caracteristice ale culturii generale contemporane şi de la cerinţele obiective ale desăvîrşirii construcţiei socialiste, în documentele Congresului al IX-lea al partidului, în Directivele C.C. al P.C.R. din aprilie 1968 şi Legea învăţămîntului elaborată pe baza lor, a stabilit direcţiile principale de dezvoltare a învăţămîntului nostru, a întreprins un vast program de înnoire a şcolii româneşti, de modernizare şi adaptare a procesului instructiv-educativ în conformitate cu cerinţele dezvoltării ştiinţei şi tehnicii contemporane, de adaptare la nevoile actuale şi de perspectivă ale economiei şi culturii româneşti, de ridicare calitativă a nivelului de pregătire al elevilor şi studenţilor etc. Astfel, în vederea dezvoltării şi perfecţionării învăţămîntului şi a pregătirii de specialişti cu o înaltă calificare profesional-ştiinţifică, a fost prelungită durata învăţămîntului obligatoriu de cultură generală de la 8 la 10 ani şi a învăţămîntului liceal de la 11 la 12 ani. După absolvirea celor 10 clase, tinerii care din diverse motive nu s-au orientat către institutele de învăţămînt superior îşi pot continua studiile în cadrul învăţămîntului profesional, cu o durată de 1 an şi jumătate; astfel, în concluzie, putem aprecia că în prezent întreg poporul nostru parcurge între $11\frac{1}{2}$—12 ani de şcoală.

Documentele menţionate stabilesc articulaţiile strînse şi condiţionările reciproce pe care sistemul de învăţămînt le are cu economia, ştiinţa, tehnica, cu întreaga creaţie materială şi spirituală a societăţii; ca urmare a fost întreprinsă o vastă acţiune de diversificare a învăţămîntului. Diversificarea învăţămîntului, prin diferite modalităţi, încă din şcoala generală, exprimă profundul armonism al concepţiei ce stă la baza acestor măsuri, grija partidului şi statului nostru pentru folosirea raţională a tuturor potenţelor de care dispune tineretul şcolar.

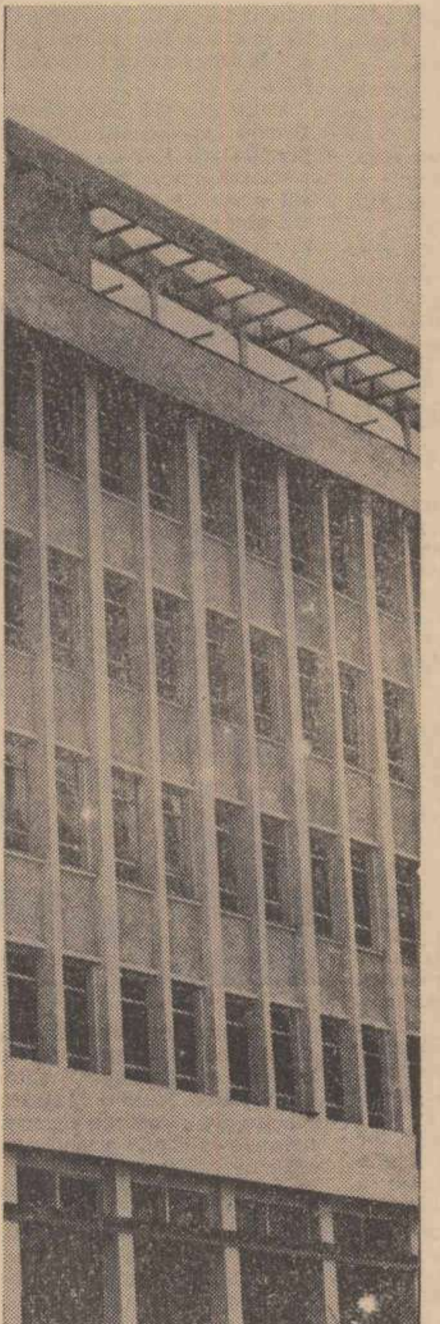
Concomitent cu perfecţionarea şi diversificarea învăţămîntului preuniversitar, aceleaşi procese au loc şi în cadrul învăţămîntului universitar şi postuniversitar, în special tehnic şi economic.

Menirea instituţiilor de învăţămînt şi, bineînţeles, îndeosebi a acelora de învăţămînt superior este de a pregăti specialişti de înaltă calificare. Dezvoltarea rapidă a ştiinţei contemporane pune, însă, în faţa învăţămîntului din întreaga lume, inclusiv deci din ţara noastră, probleme deosebit de complexe şi importante, deoarece mereu apar noi discipline ştiinţifice, iar sfera de cunoştinţe cu care absolvă un elev şcoala, iar un student universitatea, este repede depăşită de acest progres rapid al ştiinţei, indiferent de specialitatea pe care ar avea-o. **De aceea, obiectivul central al învăţămîntului nu trebuie să fie numai acela de a pregăti specialişti, oameni de profesie, de cultură, ci şi oameni pasionaţi pentru profesia aleasă, dornici să cunoască din ce în ce mai mult, capabili de autoinstruire şi de adaptare creatoare la împrejurări noi, oameni care să-şi fi format, încă din perioada studiilor, deprinderi ca la locul lor viitor de muncă să ştie să se pună singuri la curent cu noile descoperiri din specialitatea lor.**

Totodată, învăţămîntul are sarcina de a forma nu numai oameni de profesie, dar şi oameni politici, cu o temeinică pregătire profesional-ştiinţifică şi politico-ideologică. De aceea, formarea unui specialist de anvergură nu poate fi despărţită de activitatea de educare patriotică şi cetăţenească a acestuia, de cultivarea la elevi şi studenţi a unor durabile convingeri politice, filozofice şi etice întemeiate pe cunoaşterea şi înţelegerea ideologiei partidului nostru.

„A creşte noile generaţii în spiritul comunismului — sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu în Cuvîntarea la recenta Conferinţă Naţională a cadrelor didactice — **înseamnă, pe de o parte, a le ajuta să se ridice la nivelul cunoaşterii ştiinţifice proprii acestei jumătăţi de secol, să-şi însuşească chintesenţa ştiinţelor moderne fără de care nu poate fi conceput astăzi progresul societăţii, să devină specialişti de înaltă competenţă şi, pe de altă parte, să asimileze o vastă cultură generală, umanistă, să-şi însuşească concepţia materialist-dialectică care le dă o reprezentare clară asupra rostului lor în societate, îi ajută să înţeleagă perspectivele şi sensul dezvoltării istorice, imperativele majore ale vremurilor noastre. Numai îmbinînd armonios aceste laturi fundamentale, inseparabile, ale educaţiei, cristalizînd astfel personalitatea elevilor şi studenţilor, vom putea forma cu adevărat un tineret în stare să ducă mai departe făclia progresului, să continue cu succes măreaţa operă de construire a socialismului şi comunismului în România".**

Avîndu-se în vedere că una din condiţiile esenţiale care asigură eficienţa socială necesară învăţămîntului este măsura în care acesta reflectă în conţinutul său caracteristicile ştiinţei contemporane şi că această eficienţă este condiţionată în ultimă instanţă de numărul şi pregătirea cadrelor didactice, în lumina sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R. şi a celorlalte documente de partid şi de stat referitoare la învăţămînt, în ultimii ani s-a pus un accent deosebit şi pe necesitatea perfecţionării cadrelor didactice, atît ca educatori, cît şi ca oameni de ştiinţă. Astfel, a luat o dezvoltare mai mare sistemul de perfecţionare a cadrelor didactice prin introducerea gradelor didactice în învăţămîntul preuniversitar şi prin sistemul doctoranturii pentru cadrele didactice universitare, prin trimiterea în străinătate a unor cadre didactice valoroase în schimb de experienţă, documentare şi specializare, înfiinţarea unor centre de documentare ştiinţifică etc. Pornind de la obligaţiile pe care le impune etica comunistă, de la sentimentul răspunderii istorice faţă de popor, cadrele didactice s-au angajat hotărît pe drumul ridicării măiestriei pedagogice şi al pregătirii lor profesional-ştiinţifice.

Datele statistice vorbesc în mod convingător despre toate aceste procese înnoitoare care au avut loc în învăţămîntul ţării noastre. De exemplu, în şcoala generală sînt cuprinşi toţi copiii de vîrstă şcolară (peste 3 milioane). Numărul elevilor în licee a crescut de 12 ori faţă de anul 1938—1939, iar cel al elevilor din şcolile profesionale de circa 5 ori. O dezvoltare impetuoasă a cunoscut învăţămîntul superior. Faţă de anul 1938—1939, numărul studenţilor a sporit de 6 ori. În cele 185 de facultăţi existente învaţă circa 150 000 studenţi. Asigurarea la absolvire a locului de muncă este o mare realizare a regimului nostru. S-a creat un număr însemnat de şcoli cu limba de predare a naţionalităţilor conlocuitoare. Astfel, în prezent funcţionează circa 2 000 şcoli şi secţii cu limba de predare a naţionalităţilor conlocuitoare, cuprinzînd peste 240 000 elevi. În instituţiile de învăţămînt superior din Cluj, Tg. Mureş funcţionează facultăţi şi secţii cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare.

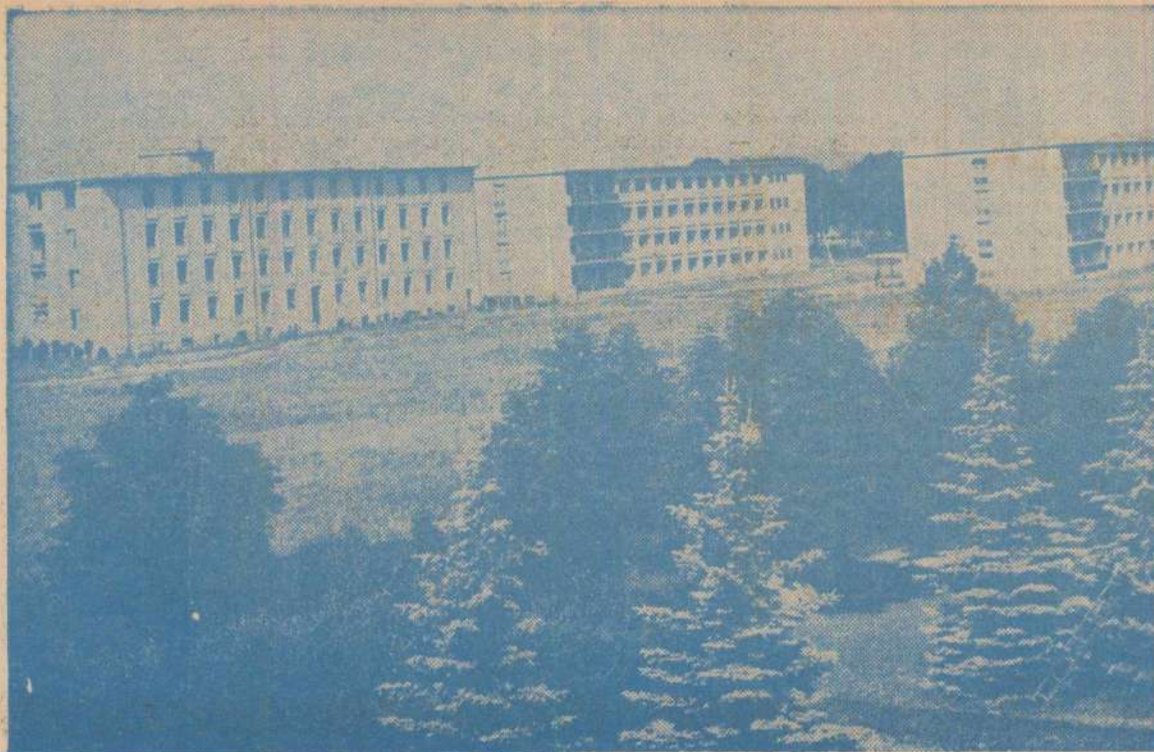
Concomitent cu creşterea numărului elevilor şi studenţilor, a sporit şi numărul cadrelor didactice. De pildă, dacă în 1938—1939 în învăţămîntul de toate gradele funcţionau 55 000 cadre didactice, în prezent numărul acestora se apropie de 200 000.

În vederea perfecţionării instrucţiunii publice în ţara noastră şi în condiţiile în care învăţămîntul de toate gradele este gratuit, de la an la an volumul cheltuielilor social-culturale şi în cadrul acestora al celor alocate pentru învăţămînt a cunoscut un mers ascendent, în concordanţă cu dezvoltarea economică. Astfel, dacă în anul 1955 cheltuielile social-culturale au reprezentat doar circa 7 miliarde lei, în 1969 acestea au sporit la 33 miliarde lei, ceea ce reprezintă aproximativ 22 la sută din cheltuielile bugetare. În totalul acestor sume, fondurile alocate dezvoltării şi perfecţionării învăţămîntului au sporit continuu de la 2 miliarde cît erau în anul 1955 la 8,3 miliarde lei în 1969, statul cheltuind din veniturile bugetare, în medie, într-un an, pentru pregătirea unui student, circa 12 000 lei şi circa 1 300—1 400 lei pentru fiecare elev din şcolile de cultură generală.

La toate acestea trebuie avute în vedere şi fondurile alocate în vederea măririi salariilor cadrelor didactice, fonduri care însumează şi ele aproape 1 miliard lei anual.

Amploarea dezvoltării învăţămîntului de toate gradele în ţara noastră vădeşte un important şi categoric salt faţă de trecut, salt ce s-a realizat concomitent cu transformările revoluţionare care s-au înfăptuit pe plan social, economic, politic şi cultural în anii construcţiei socialiste în Republica Socialistă România.

[1] K. Marx şi F. Engels, Opere, vol. 4, Editura politică, 1958, p. 432.

ȘTIINȚĂ ȘI CONȘTIINȚĂ

(Urmare din pagina 1)

- Clinici universitare însumînd 1650 de paturi.
- 33 de cercuri științifice studențești, în care activează circa 300 de cercetători studenți.
- 250 de cursuri litografiate în atelierul propriu al institutului.
- Cadrele didactice au publicat de la înființarea institutului peste 5.500 de lucrări științifice în reviste din țară și străinătate.
- Cercetări originale în domeniul hepatitei infecțioase, al cancerului, al transplantărilor de țesuturi și organe etc.
- 168 de teme de cercetare, dintre care 68 incluse în planul de stat pe anul 1968.
- Participare apreciată la simpozioane, conferințe și congrese desfășurate la Montreal, Paris, Halle, Siena, Varna, Atena, Budapesta, Roma.

Fără îndoială, Institutul de medicină și farmacie din Tg. Mureș este reprezentativ pentru întreaga categorie de institute medicale din țară. În cei 23 de ani de cînd a fost înființat, institutul s-a aflat, prin reprezentanții săi — studenți, absolvenți și profesori — în primele rînduri ale celor ce asigură sănătatea poporului.

În cadrul contribuției învățămîntului nostru medical superior la ameliorarea substanțială a stării sănătății oamenilor muncii, a dezvoltării științei medicale din România, Institutul de medicină și farmacie din Tg. Mureș deține o poziție importantă, argumentată cifric prin miile de lucrări științifice publicate de cadrele didactice și studenții institutului, prin participările apreciate și elogiate la congresele de specialitate din țară și străinătate, prin aplicațiile practice ale cercetărilor din clinici și laboratoare.

Înființat în 1945, institutul a fost de la început o expresie vie a înțeleptei politici a partidului. **Aici, fiii oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, cadre didactice și studenți, au lucrat și au conviețuit într-o frățească armonie, au învățat să-și stimeze și să-și stimuleze reciproc valorile proprii, s-au străduit în comun pentru a traduce în viață sarcinile de cinste care stau în fața intelectualității socialiste.** Concretizarea eforturilor susținute depuse de cadrele didactice pentru pregătirea unor medici și farmaciști capabili să facă față cu succes oricăror probleme practice sînt cei 2.700 de absolvenți răspîndiți în toate colțurile țării, dobîndind un binemeritat prestigiu, răsfrînt în mod firesc și asupra institutului.

Alături de practica medicală în satele și orașele patriei, cercetările efectuate de studenții și profesorii din institut au fost în cea mai mare parte folosite în spitale și clinici, precum și în celelalte instituții medicale, contribuind substanțial la rezolvarea unor probleme acute ale sănătății populației. Astfel, fluorizarea apei potabile la Tg. Mureș, realizată cu scopul de a influența profilactic apariția și evoluția cariilor dentare, este urmarea cercetărilor efectuate de un colectiv condus de prof. dr. docent Csögör Ludovic. Un colectiv de cadre didactice și studenți au cercetat plantele medicinale de pe versantul vestic al masivului Harghita, cercetările lor fiind valorificate direct de sectorul de producție din Direcția generală a plantelor medicinale a Centrocoop. Alte cercetări ale cadrelor didactice și studenților din institut au în obiectiv diverse teme bine conturate în cîteva domenii mai largi, considerate de primă importanță de către medicina contemporană. Astfel ar fi cercetările referitoare la regenerarea ficatului, cele referitoare la virusul hepatitei epidemice, apoi cercetările foarte avansate în domeniul transplantărilor de organe, precum și studiile privind factorii activi care se găsesc în plantele medicinale și extragerea de noi medicamente din acestea.

I.M.F. Tg. Mureș ține o strînsă legătură cu absolvenții săi, contribuind și prin alte metode la realizarea unui climat de exigență profesională, de modernizare a asistenței sanitare. Astfel, 54 de profesori, conferențiari și medici primari cu activitate didactică au prezentat lucrări de cercetare științifică, au dat indicații, îndrumări și sugestii pentru ridicarea nivelului calitativ al muncii în unitățile spitalicești, în cadrul unor simpozioane și conferințe la care au participat peste 2.500 de medici și 1000 de cadre sanitare medii din județele Mureș, Harghita și Covasna.

Pe plan internațional prestigiul I.M.F.-Tg. Mureș este susținut de numeroasele comunicări la congresele și simpozioanele din străinătate, comunicări care prin importanța lor practică și prin volumul de muncă imens pe care îl presupun au determinat un medic francez să exclame admirativ, parafrazînd o veche expresie franțuzească: **„C'est un travail des roumains"**. De un mare prestigiu se bucură în străinătate personalități ale științei medicale din țara noastră care activează în cadrul I.M.F. Tg. Mureș. Printre aceștia amintim pe prof. dr. docent Gheorghe Pușcaș, rectorul institutului, prof. dr. docent Maroș Tiberiu și prof. dr. docent I. Pop D. Popa, prorectori, prof. dr. docent Liviu Popoviciu, prof. dr. docent Csögör Ludovic. De altfel, prof. dr. docent I. Pop D. Popa a participat în calitate de coautor la elaborarea primei legi de transplantare a inimii la om, lege cu caracter de convenție internațională.

Studenții, cei 1.170 de tineri care se inițiază în tainele „profesiunii albe", au astfel ocazia să se pregătească într-un climat de înaltă exigență, de perpetuă emulație științifică. Așa se explică numărul mare de cercuri științifice ale studențești, numărul mare de studenți angrenați în activitatea științifică. Lucrările studenților, ca și ale cadrelor didactice, urmăresc aplicarea directă în practică, folosirea efectivă în procesul de îmbunătățire a stării sanitare a populației. Cităm lucrarea studentei Babu Lizeta despre „Influența unor antibiotice cu spectru larg asupra regenerării ficatului", „Salmonelozele la copii" a studentului Szanto Andrei, cercetările privind „Răspîndirea plantelor medicinale în nordul munților Harghita" ale studentului Alexandru Farcaș.

Importante aplicații practice pot avea și lucrările „Contribuții la tehnica homotransplantelor pulmonare" (Herman Marius, Koteles Elisabeta), „Peritonită cu bariu în ulcer perforat" (Bîrsan Aurel, Bîrsan Grigore) și „Contribuții la stabilirea datelor dezvoltării fizice ale copiilor de 6 ani admiși în clasa I". (Jonas Alexandru Eugen).

Aceste cîteva exemple sînt tot atîtea dovezi ale prezenței active a Institutului de medicină și farmacie din Tg. Mureș pe coordonatele utilității sociale.

Oamenii măriei sale

- Șase sute de absolvenți în numai 5 ani de existență.
- Șase sute cincizeci de studenți în trei facultăți.
- Cel mai modern cămin din țară oferă condiții ideale de pregătire pentru 300 de studenți.
- O facultate de integraliști.
- Mii de spectatori la recitalurile de artă populară oferite de ansamblul artistic al studenților suceveni.

Este extrem de dificil să consemnăm statistic valoarea rezultatelor profesionale ale studenților micului dar încă de pe acum cunoscutului Institut pedagogic din Suceava. Învățînd cu perseverență, zi de zi, studenții celor trei facultăți se pregătesc pentru munca nobilă de dascăli, se pregătesc să ducă în satele de pe obcinele bucovinene lumina științei și a culturii. Sînt tineri. Majoritatea celor 650 de studenți nu au trecut încă pragul celor douăzeci de ani. Dar tocmai de aceea este impresionantă maturitatea politică cu care abordează și rezolvă sarcinile care le stau în față. Sînt conștienți că trebuie să acumuleze în trei ani cît alții în cinci. Sînt conștienți și tocmai de aceea „tocesc" cu înverșunare, tocesc ca niște elevi de liceu, e drept, dar o fac cu mîndria conștiinței că au venit aici să învețe în primul rînd. Dar mai presus de toate să se pregătească pentru misiunea de mare răspundere de a educa viitoarea generație. Poate de aceea studențimea suceveană se afirmă plenar pe toate coordonatele vieții sociale din județ.

„Veți auzi de studenții noștri și la Casa de cultură a orașului, și la stadion, și în oricare dintre comunele învecinate", *îmi spunea nu fără mîndrie prorectorul institutului, conf. univ. IOAN ROMAN.*

Într-adevăr, studenții Institutului pedagogic se remarcă nu numai prin seriozitatea exemplară cu care își îndeplinesc sarcinile profesionale, ci și prin prezența în viața culturală a județului, în viața sportivă și în toate celelalte compartimente ale vieții sociale din străvechea cetate de scaun.

Constantin Sava, *secretarul comitetului U.T.C. din institut, mi-a descris numeroasele aspecte ale activității social-politice a studenților suceveni, începînd cu realizările obținute în campaniile de muncă patriotică și sfîrșind cu acțiunile turistice, sportive sau culturale. Formația de dansuri pregătește în prezent spectacolul folcloric „După datina străbună", cu care de altfel au fost susținute cîteva spectacole de finisare în diferite comune ale județului. Condițiile excelente pe care statul nostru le-a creat pentru pregătirea studenților suceveni reprezintă pentru aceștia un imbold perpetuu spre o prezență și mai generoasă în cadrul social-politic al epocii noastre, pentru o înscriere tot mai dinamică pe marele meridian al cunoașterii.*

Mihai Hanganu, Marin Ciobanu, Ion Grigore, Mircea Butnaru, Ileana Suman sau Maria Vașlaban sînt doar cîteva nume ale celor care prin întreaga lor ținută cinstesc noțiunea de student, definesc coordonatele esențiale ale studentului-cetățean prezent prin fiecare gest, prin fiecare gînd, prin fiecare idee în miezul aprins al epocii sale. Viețile lor reprezintă tot atîtea paralele convergente, paralele care se înmănunchează într-un șuvoi viguros, șuvoiul generației lucide și entuziaste a celor care făuresc România viitorului. De unde vin acești oameni? Cine sînt ei? Sînt fiii acestui popor, mugurii care vor înflori mîine, sînt, așa cum își intitula maestrul Mihail Sadoveanu unul dintre volumele trilogiei sale, „Oamenii Măriei sale", ai Măriei sale, Poporul.

Studenții integraliști ai Facultății de istorie și geografie, ceilalți studenți fruntași care învață la Pedagogicul sucevean, flăcăii din cetatea lui Ștefan, reprezintă lumina de azi a Sucevei, reprezintă un popor mîndru de gînditori și eroi.

Ovidiu PĂUN

Dumitru Popescu :

Pentru cel ales

Față de un autor a cărui vocație e consacrată într-un anumit domeniu literar se manifestă aproape totdeauna o oarecare reticență la apariția sa într-o altă postură decît cea unanim recunoscută. Nu mai departe decît în încercarea noastră critică din numărul precedent am avut prilejul să ne spulberăm o astfel de prejudecată scriind despre Eugen Barbu — poet. Totuși, înșiși autorii care ne pun ex-abrupto în fața unor asemenea surprize nu se pot sustrage acestui recul psihologic și, cele mai adesea, simt nevoia să se explice : «De ce atunci încă aceste versuri (avertizează autorul cărții de poezie PENTRU CEL ALES, în preambul) în oceanul de poezie al lumii — și așa prea mare, prea plin ? Pentru că noi, miile de truditori obișnuiți, trebuie să-l pregătim pe „cel ales"...

...PENTRU EL m-am hotărît să public o parte din ceea ce am scris PENTRU MINE în acești douăzeci de ani...» (1948—1968).

Dacă ne amintim că volumul de debut al lui Dumitru Popescu se intitula la fel de sobru „Impresii de călător", precizarea de mai sus nu are numai semnificația unei circumstanțe de care vrea să se asigure autorul față de cititor. Mai ales cînd acest debut poetic survine după acea excelentă carte de eseuri — Biletul la control — care, prin virtuțile sale publicistice și civice, ne-a evocat valoroasele tradiții ale literelor românești în materie de metaforă a ideii.

Dumitru Popescu face parte din acea categorie de scriitori pentru care arta poetică definitorie e cea pe care o afirmă una dintre răscolitoarele noastre doine : Cine mi-a scornit doină / Friptă i-a fost inimă. Credința poetului în virtuțile sociale ale cuvîntului său se exprimă, de altfel, tranșant într-una dintre poezii : Cîntec, lacrimi, duhurile lumii / cascadele fluviului pe care vîslesc / și jurămintele pe care le-au renegat / sperjurii — / se năpustesc în mine, / vin / și își trăiesc al doilea destin. / Mor o dată, / de două ori trăiesc, / se-agită-ntr-un vacarm grotesc, / Ies ca strigoii din mormînt / să-și facă, toate, cuib în oameni, / să se-nmulțească prin cuvînt.

Am citat finalul unei poeme al cărui început — sînt pantheonul celor vechi nemuritori — constituie una dintre coordonatele filozofiei istorice a volumului. Primul ciclu — Pergamente — ca și unele dintre poeziile incluse în celelalte secțiuni lirice se și conturează ca o pledoarie vie pentru permanențele spirituale ale poporului nostru. Asociațiile la care apelează poetul pentru a da pregnanță lirică acestei continuități milenare te îndeamnă să-l circumscrii familiei rapsozilor cîmpiei dunărene — Zaharia Stancu, sau Mihu Dragomir. Cînd ies acum în pîlcuri — zice Dumitru Popescu despre țărani — să secere la datini, / par învîate cete / cu Basarabi în frunte / și Mușatini.

Cu toate acestea, poetul de care se simte apropiat în modul cel mai manifest autorul volumului Pentru cel ales se pare a fi Bacovia, în ipostaza sa de cîntăreț al socialului, de rezonator al lumii, al materiei, al mișcării cosmice.

Vocația lui Dumitru Popescu pentru stanța socială e cu atît mai remarcabilă cu cît meditația gravă și confesiunea patetică, întîlnite ca atitudine și în cartea de eseuri, se sublimează aici în metafore relevante, într-o cuceritoare comunicare a adevărurilor sale primordiale. Poemele sînt cînd „declarații patetice" (în sensul conferit poetic de M. R. Paraschivescu acestei sintagme), cînd simboluri de o rafinată plasticitate precum e acest „Mesaj" : Acuma duc / un crin / în mînă. / În noapte fumegă / alba făclie — și pare că e / steagul alb, / ce-a fîlfîit / stingher, / și-a ars, / în fiecare bătălie.

Încrezător în forța de comunicare a ideii poetice, în noutatea reflecției pătrunzătoare asupra vieții contemporane, Dumitru Popescu nu subestimează cotidianul ca element revelator. Apropierile pe care le face sînt de multe ori surprinzătoare prin ineditul lor. Deshămat, / craniul își scutură coama — se spune într-o meditație asupra unei encefalografii — Din gura mașinii, / ca dintr-o cutie poștală, / omul smulge / o bandă de telegraf. Iar poezia imediat următoare celei din care am citat începe nu mai puțin inedit din punctul de vedere enunțat mai sus : Se statornicește lumina dimineții. / Zgomotele zilei răsună / ca într-o ceasornicărie / tictacurile orologiilor întoarse simultan.

O întreagă orchestrație de motive lirice, de confesiuni și meditații profunde, de notații revelatoare ni-l prezintă pe Dumitru Popescu mai ales ca poet al contextului social și uman contemporan, al secolului marii revoluții, în domeniul cunoașterii, al destinului umanității de pe planeta noastră. Pămîntul — „leagăn și cavou de familie" — revine ca un leit-motiv în mai multe poeme, autorul demonstrîndu-ne convingător virtuțile sale de poet filozof.

Ilustrînd cu mijloace de expresie valoroase una dintre tradițiile noastre poetice — care și-au confirmat și în ultimele decenii viabilitatea prin Arghezi, Beniuc, Jebeleanu, Mihu Dragomir, Maria Banuș, Al. Andrițoiu — Dumitru Popescu realizează poate cea mai substanțială parte a cărții sale în această sferă a spiritualității epocii noastre.

Nu puteau lipsi, desigur, din această carte, cunoscută fiind predilecția autorului pentru dezbaterea etică, poeziile de factură moralistă (în sensul cel mai adecvat al termenului), expresii ale unor opțiuni înalte pentru idealurile cele mai frumoase de umanitate. Relevăm această disponibilitate lirică cu atît mai mult cu cît nu puține dintre poeziile ce se înscriu sub acest semn al comunicării dintre inimi reușesc să ne transmită sentimentul că : Cutreierînd slobod văzduhul / sufletele trec prin suflete ca duhul.

Cel ales, cel pentru care Dumitru Popescu s-a hotărît să publice o parte dintre versurile scrise pentru sine, iată de ce nu e numai poetul ale cărui virtuți sînt atestate de această carte, ci deopotrivă — urmașul, tribunul, căutătorul, vizionarul, moralistul, pe scurt omul epocii sale. Cu alte cuvinte, poezia care ni se propune prin această carte nu se mulțumește numai să se confirme, ci să și afirme.

Niculae STOIAN

7 arte 7 zile

NIPPON GENDAI KOGEI BIJUTSU

Titlul expoziției a fost, cred, tradus exact de organizatori : *Artele decorative moderne din Japonia.* L-am putea interpreta mai adevărat astfel : În ce fel cunoaștem Japonia ?

Deoarece, din mai multe privințe, între care distanța, ar fi un motiv nu prea însemnat, nu prea avem cum să știm mare lucru despre artele japoneze, primul semn al prezenței noastre în sală, al prezenței spiritului, e o stare de sfială perplexă. Un sentiment care, cu siguranță, nu e un criteriu în fața operei de artă. Dar, trebuie să avem cu acest prilej multă înțelegere pentru sentimentele noastre.

Ca *aparență*, panourile și obiectele depășesc aproape mereu tot ce am învățat despre materialele artei. Am aflat pînă acum cîte ceva în legătură cu lacurile folosite de asiatici și am văzut cîteva piese vechi decorate prin încrustații în straturi de lac suprapuse. E vorba însă de folosirea în absolut a materiei, cultivată și veșnic redescoperită, pe o istorie de mai multe sute de ani.

Ca *esență*, exponatele sînt expresia imediată a filozofiei nipone, de necesitate și eternitate. O înțelegere deosebită a ideii de meserie și tradiție.

Pentru arta Europei și a Americii, legăturile cu cei vechi trebuie căutate atent, puse în valoare cu mare grijă. Ele există, nu se poate să nu existe, dar nu mai sînt transparente. Sesizarea lor devine operă de specialist. (Un prilej de a verifica afirmația ni l-a oferit expoziția de artă americană contemporană de la Dalles).

La japonezi, în tot ce întreprind, în toate artele, se deosebește ușor și nuanțat stratul spiritual vechi. Ne putem închipui ce a fost pictura în arhipelag înainte de 1900, chiar dacă nu am văzut niciodată o reproducere. În primul rînd datorită unei anume înțelegeri a meșteșugului, un respect general, incredibil aproape, pentru opera de artă ca existență materială, în zodia veșniciei.

SORESCU LA „CASANDRA"

Tripticul, cu priză imediată, conectarea făcîndu-se de la prima replică, este format, cum ne mărturisește Gh. Astaloș, din piese de „studio" — adică piese scurte pentru sălile teatrelor în care nu se joacă Shakespeare. De acord. „Garderobierele" — autori Gh. Astaloș și C. Enache — este un joc amuzant, cu circuit închis, în care lumea teatrului este privită, și nu întotdeauna văzută, de la garderobă. De aici comicul de limbaj și situație, cînd replicile spectacolelor sînt inversate, totul fiind înregistrat automat, ca un ecou îndepărtat și deformat. Mai generos, Astaloș în „Vin soldații" dezbracă de praf, printr-o metaforă, o lume de manechine, trezită de amintire și anulată de respirația unui sentiment. Războiul este imcompatibil cu iubirea ! „Dar noi vrem să dansăm". Și *băiatul cu pantaloni albaștri* va dansa cu *Annabella* la ora H-3 cînd trebuia să înceapă atacul soldaților de plumb.

Întîrziat de Teatrul Mic, Marin Sorescu debutează precipitat și nesemnificativ pentru rezonanțele sale ; cu un text de virtuozitate, plin de intenții și sclipiri, dar lipsit de abisurile Ionei. Într-o asemenea partitură fiecare poate fi interpretul, gesturile fiind cunoscute dar nereprezentative. „Există nerv(i)", mult meșteșug, cu o gradare perfectă a situațiilor scenice și sincopări de efect prin care Sorescu își argumentează titlul și aplauzele.

SORESCU văzut de I. N. ANESTIN

Circulația vie a replicilor, curgerea liberă, nestînjenită a verbului și adjectivului pe parcursul întregii acțiuni, ca și spontaneitatea și inteligența rezolvărilor dramatice, sînt calitățile pentru care aceste piese au format obiectul unui examen dificil pentru viitorii actori.

Montate cu studenții anului IV, clasa profesorului Moni Ghelerter și Zoe Anghel Stanca, în decorul inspirat al arhitectului V. Popov, partiturile au descoperit noi valențe tinerilor interpreți, creîndu-le alte probleme interpretative decît în teatrul clasic, de multe ori obligîndu-i la un adevărat „tur de forță" (ca dicție, ritm și plastică scenică), prin care au trecut bine. Am reținut numele Martei Safciuc și Mariei Branea — cele două garderobiere, Valeria Marian (Annabella), Horia Ionescu (Băiatul cu pantaloni albaștri), ca și al lui Petre Moraru și Traian Buzoianu.

Gabriel IUGA

RIO BRAVO

Revista „Cinema" a lansat recent o dezbatere publică în legătură cu westernul. Cronicarul „Informației" a răspuns primul la apel, poate fără să vrea, aducînd în teren un criteriu de care nu s-a prea ținut seama, cel al cronologiei. Ca și în controversele privind **Vera Cruz** — vechimea filmului — în cazul nostru **Rio Bravo**, provoacă reticențe. Conform unei teorii „evoluționiste cronologizante", în cariera lui Hawks un western mai nou, ca **Eldorado**, este indubitabil mai bun decît unul turnat anterior, pe temeiul „învățării din propria experiență". Dacă principiul poate da roade în alte genuri, în western el este reflexul silogismului care conclude : „Socrate este o pisică" și perenitatea **Diligenței** ar rămîne un mister. Demersul teoriei de mai sus implică dorința de a recenza un „western de actualitate".

Mai mult decît **Eldorado**, în fond western tip — temă cu variațiuni, **Rio Bravo** însumează atributele esențiale ale genului, preocupat nu atît să le folosească într-o acțiune mai mult sau mai puțin indiferentă, ci să le definească în faza lor de constituire. De obicei, tocmai în westernurile mai „vechi" se întîlnește tendința primară de a pleca de la personaje la acțiune și nu invers. Fără a tinde spre un hibrid de tipul westernului „psihologic", **Rio Bravo** arată că de fapt genului îi e suficientă delimitarea tipologică și explorarea raporturilor între tipuri, conflictul fiind interior, mai întîi, și nu exterior prin excelență, pretext de circulare a unor personaje abstractizate. Dimensiunile conflictului specific genului pot fi valorificate fără expansiunea acțiunii pentru acțiune în care circulă figuri prestabilite, devenite simple obiecte. Asta în mod ideal, deoarece paradoxul westernului implică faptul, simțit clar în **Rio Bravo**, că o anumită codificare a personajelor presupune o necesitate estetică, dar și o limită în același timp. La Hawks se simte această ambiguitate de structură, în care eroii converg spre o fixare în obiect, spre o imobilitate hieratică și o refuză în același timp. Wayne, Martin, Brennan pendulează între nevoia de a respecta regulile jocului și tentația de a se constitui ca personaje independent și indiferent de conflict, sugerînd posibilitatea ca un western în care să nu existe absolut nici o acțiune așa-zis caracteristică să rămînă western, dacă structurile definitorii ale universului, ale lumii pe care o înfățișează sînt omogene, în profunzime.

E. PATRICHE

Autointerpelare :

ESTE EXPOZIȚIA AMERICANĂ REPREZENTATIVĂ ?

Intrebare : Este expoziția americană reprezentativă ?

Răspuns : Da și nu. Da, căci este elocventă pentru un stil de gîndire creatoare specific Americii (Pollok, Mark Tobay) ; nu, pentru că nu s-au adus operele cele mai reprezentative pentru arta americană modernă, adică s-au adus și opere sub valoarea a ceea ce se numește curent „stil american". De altminteri, în mod general vorbind, consider că stilul și valoarea sînt într-un sincronism sincretic atunci cînd se optează pentru o operă de artă totală ca în cazul lui Pollok.

I. : Este utilă pentru societatea de azi o asemenea artă ?

R. : Arta și imaginile care constituie această artă niciodată nu sînt complet utile. Artiștii americani recompun natura inconștientului în sensul că transformă „spațiul fizic" al imaginii în unul psihologic, și deci prin excelență provocator de emoții estetice fără scop. Imaginea artistică subtilizează gîndirea, atrăgînd-o spre efemer și efemerul este partea motoare a creației.

I. : Ce părere aveți despre titlul expoziției : „Dispariția și reapariția imaginii" ?

R. : Dispariția și reapariția imaginii, titlul expoziției, îl consider ca fiind titlul unei „expoziții-studiu", înțeles sub aspectul delimitat al civilizării ochiului. Pentru creatori este necesară această expoziție. Majoritatea dintre pictorii americani știu două lucruri esențiale : **ce este suprafața și ce este culoarea.** Ei fac estetică. Pînzele lor sînt pînze estetice și nu frumoase, urîte, grațioase sau altfel. Cunoașterea la ei este o funcție postestetică sau pseudoestetică. Este nevoie de o imagine (ar spune cu alte cuvinte pictorii americani !) care să producă emoții din așa-numita „neutralitate" a conținutului sau mesajului.

I. : Care artist v-a impresionat cel mai mult ?

R. : După Pollok, Mark Tobay și Wuilliams de Kooning, ale căror opere îmi erau cunoscute, am o deosebită considerație pentru Frank Stella. Exprimă unicitatea și pluridimensionalitatea emoției prin anularea precisă a cadrului pînzei.

I. : Cum ați denumi arta americană în afară de cunoscutele denumiri Pop-arta sau Op-arta ?

R. : „Rel-arta". Altfel spus : **arta relației dintre formă, creator și fenomen.** Iar mai apoi în chip dialectic este relație între operă și contemplator. Multidialogul operă-spectator în pictura americană ține de domeniul experimentului pur subiectiv al pictorului, fără aderențe vaste la public.

Alexandru MARCHIȘ

VACANȚA

PREDEAL:

O mie de ani pace!

MODIFICĂRI ÎN STAREA FIZICĂ A APEI

Pe aici cînd ninge, ninge îndesat
Nu ține ca la noi un ceas ori două
Că ziua ninge, ninge pe-nserat
Și cînd se luminează, ninge iar — nu plouă!

Sînt la Predeal, în vacanță și ninge. Cu o zi înainte de a veni noi în tabără era uscat — iască. Acum însă ninge, ninge, ninge. Și ninsoarea asta m-a făcut poet. Ce-ați citit mai sus e prima mea poezie. Poate nu e chiar o poezie, e doar un catren. Da, dar este al meu, este primul meu catren. Știu, nici măcar nu e original. Este o parafrază la o poezie de Topîrceanu. E adevărat, n-am modificat decît starea fizică a apei. În loc de plouă am zis ninge. Dar toate poveștile astea nu mă interesează deloc. Totu-i că se potrivește. Adio sesiune. De acum, băiete, te răsfăț. Vrei să schiezi? Hai la Cioplea. Bușești de cîteva ori și vii cu poftă de mîncare. Vrei excursie? Hai la „Trei Brazi". Vrei să dormi? Pierzi masa de dimineață. Vrei să joci biliard? Hai la casa de cultură. Vrei să dansezi? Cred și eu, ce te-oi mai fi întrebat? Dansează dom'le! Dar numai pînă la ora 23,30. Fix. Atît are contract orchestra.

INVENȚIE BREVETATĂ ÎN ZĂPADĂ

Se circulă exclusiv pe partea carosabilă. Pe fostele și abia intuitele trotuare, nămeții se lăfăiesc. Noaptea, de la cantina nr. 5 (nu-mi spuneți că tabăra are patru cantine, uitînd astfel pe cea unanim frecventată: restaurantul „Rosmarin") un grup în monom vine în pas alergător avîndu-l în frunte pe Paul Sterescu (Petrol și Gaze). Conduce cu piciorul, ca un veritabil centru atacant, un obiect care în cele din urmă se dovedește a fi o sticlă plină cu vin. O tăvălește prin zăpadă de la restaurant la vilă.

— Cînd ajungem acasă avem vinul gata frapat. Invenție personală brevetată, îmi spune cînd trece pe lîngă mine. Cel din urma sa, Ion Aldescu, de la Politehnică, îmi șoptește:

— E fraier. Pînă acasă se face vin fiert. Prin frecare se produce căldură. Invenție personală, brevetată. Cei care-i urmează sînt și ei de păreri diferite. Nu cunosc încă rezultatul final. Vom reveni.

MISS COSTINEȘTI VREA SĂ SE ODIHNEASCĂ LA MUNTE

„Nu intrați, cîine rău!"

Așa stă scris pe ușa camerei nr. 1 de la vila „Prahova". Gianina Nițulescu-Popa, studentă la I.A.T.C., secția Actorie, a fost declarată astă-vară Miss Costinești 1968. Acum a schimbat minicostumul de baie roșu-negru cu pantalonii și bocancii de schi și cu o beretă într-o parte. Chiar din tren, ea și colega ei de cameră Ecaterina Popescu de la Drept au anunțat că vor cu orice preț să se odihnească. Cum și-au ocupat camera au scris anunțul amintit pe ușă, iar un regulament de ordine interioară a fost imediat afișat la vedere. Iată-i și punctele:

— Ne place liniștea!
— Vrem să dormim!
— Nu vrem scandal!
— Nu ne plac ciocolata și cafeaua!
— Scandalagii, go home!
— Ne sculăm cînd vrem!
— Mîncăm cînd vrem!

Pînă acum se pare că totul a fost zadarnic. Nu-i ușor să fii „miss" și să ai o colegă cu nimic mai prejos...

OMUL CEL MAI... GREU DIN LUME: TOVARĂȘUL PANĂ

Nu, vă înșelați. Nu-i vorba de competentul Titus Deac sau de omniprezentul Nicolae Nistor, directorii taberei, nici de vreun alt membru al comandamentului. Este vorba despre Ion Pană, arhicunoscutul student de la Electrotehnică. Bietul nu poate face un pas fără să întîlnească un cunoscut sau, mai ales, o cunoscută căreia să nu-i ofere serviciile. Nu-ți convine camera? Spune-i lui Pană. Vrei schiuri? Adresează-te lui Pană. Vrei să te muți de la o cantină la alta? Pe buzele tuturor — un singur nume: Pană.

— De ce nu te odihnești, omule?

— Îmi pierd antrenamentul! Să mă vezi la București în ce formă sînt. Aici am program redus (?!?)

— Bine, Pană, succes!

— La ce?

SCRIEȚI CONVOCĂRI ȘI AFIȘE COLORATE CU „CHERRY"

De trei zile, Paula Drăgan, Elena Maluchin și Isabella Dumitriu n-au luat „aer de munte". Ghinionul lor să fie studente la Arte plastice. Responsabila culturală Papadopol „nu le-a iertat".

Scriu cu vopsele în diferite culori anunțuri ce trebuie afișate în diferite puncte ale taberei, deci în cincișase exemplare. Care pe masă, care pe pat sau pe jos, scriu de zor convocări pentru acțiuni cultural-artistice. Ca să le „stimuleze", „șefa culturalului" le aduce cîte o sticlă de Cherry și atunci afișul iese cam așa:

„Cei interesați se vor adresa la maistrul TASE (zis TĂNASE) la vila (nu peștera) „Ialomicioara", între orele 7 și 8 dim. și seara. Solicitanții (tele) se vor prezenta cu cartela (lele) de masă.

CONDAMNAMENTUL

Cel ce coordonează munca fetelor este evident... Pană.

VESELUL CRONOS, BLONDUL CRONOS, BUCĂLATUL CRONOS...

Responsabilul cu activitatea sportivă este Cronos. Pe el îl cheamă de fapt Ion Blăjan, dar după numele ăsta nu-l mai știu nici părinții lui. Cronos i-au spus colegii de la școală, susținînd că el a descoperit secretul opririi timpului în loc. Cu aceeași figură a venit la școală, cu aceeași figură zîmbitoare, blondă și bucălată a intrat și la facultate. Organizează excursii și întreceri sportive, muncește cît zece, dar e tot timpul cu zîmbetul pe buze și calm ca un zeu.

Alături de Carmen Papadopol și sprijiniți din plin de tov. Stoian, directorul stațiunii, și de tov. Ghirdă, directorul Casei de cultură Predeal, s-a alcătuit un program de ți-e mai mare dragul. Așa încît oricît ar ninge („și ninge îndesat") tot te abați pe la casa de cultură să vezi un spectacol ori te încumeți la o drumeție spre Susai, deși zăpada îți vine pînă la genunchi. În fața ta este însă Cronos, care rîde, rîde, rîde cu lacrimi...

Iar cînd te întorci seara la cabană, după o zi plină, vezi perechi-perechi de „el și ea" care au multe lucruri, „foarte importante" să-și spună. Și sînt așa de frumoși, și sînt așa de albi... O mie o sută de studenți își petrec la o mie o sută metri altitudine o vacanță ce n-o vor uita o mie o sută de ani!

Mihai CRISTESCU

„FOC DE TABĂRĂ"

ȚI-AȘ SPUNE „N-A

PROBLEME"...

Între două înghițituri de cafea, în clar-obscurul
de bar, vecinul de la masă, pe care-l văd acum
pură întîmplare pentru a zecea sau a cincisprez
oară, cade în nostalgie cu ochii în gol, fixînd un p
necunoscut, numai de el văzut, undeva în cafenea,
colo de ea, departe în neant...

— Ce-ai pățit? Iar te-ai scufundat în butoiu
melancolie?, îl „șochează" cu o întrebare un tip
net, neras, probabil prietenul lui, un fel de pa
de „student boem", despre care nu știu „ce-ncurc
afara lumii pestrițe de aici.

— Mă gîndeam... Mă gîndeam și eu. Nu ști
dracu mi-a venit deodată să mă gîndesc la colegii
Pe unde-or fi fiind acum? Ionescu face apostola
Banat, la o școală agricolă. Aș vrea să văd dac
acolo mai face pe nebunul, ori l-au pus țăran
punct. Dacă-o fi dat peste vreun Moromete se sa
el de făcut pe „intelectualul". Și Marinescu (
care se oftica trei zile dacă nu lua un 10 la un
men). Și Mariana Popescu... Mariana cred că-i
țumită unde-o fi: s-a măritat, o fi avînd și copii
soț iubitor, cu care iese duminica la căminul cul
să vadă un film care-a rulat în București acum
ani... Numai Marian o fi alergînd acum prin jude
la un interviu unui mulgător fruntaș (a intrat
rul județean, zicea că-i nonconformist și de-aia.

— Lasă-i în pace! Dacă au fost fraieri, ce să le
îl oprește „prietenul", în timp ce prin perdeaua d
figura nostalgicului parcă se dilată, devine ciu
se ramifică (și o clipă încerc să-mi imaginez ch
rile colegilor pe care-i regretă)...

— Dar tu ce-ai făcut? Cum ai scăpat? Am
că acuma-i cu contracte, că dacă nu semnezi...
din nou o nedumerire, o curiozitate, sau ce-o ma
din partea „prietenului". (Ori e naiv, ori n-are ce v
și o face numai ca să se afle-n treabă, îmi zic...)

— N-am probleme. **Cu mine e o întreagă ist**
(Remarc, prin fum, zîmbetul superior de ușor re
pentru trecut, de autocompătimire etc. etc.) Nic
zece cafele n-aș putea povesti...

— ?!!?

Expresia feței, pe care i se poate citi mai mult d
o rugăminte, îl convinge și...

— Acum doi ani, cînd am terminat agronomicu
Iași, m-a zvîrlit într-un sat din Bărăgan. (Aici soa
o înghițitură din coniac, una din cafea, trage un f
pe care-l restituie atmosferei în rotocoale crescînde).

— ?!!?

— N-am probleme, **mi-am zis. Merg acolo, stau**
ani (puișori fripți, vinișor, mai cu ciubuc, mai un
cher cu doctorul și cu profesorii din sat și pe ur
plec spre București). Dar socoteala de-acasă... D
vreo patru zile am venit în București. Am tras la
coleg al meu, bucureștean, unul care nu s-a dus
la început la post...

— Și acuma?

— N-am probleme. **M-am aranjat cu un portar**
la căminele Politehnicii și fac blatu acolo la un an
Îi dau și lui o țuică, portarului una și gata.

— Și masa?

— Tot blat. Mă cunoaște și administratorul, i-
spus care-i situația, mă-nțelegi (doar sîntem oam
nu?) și n-am probleme.

— ?!

„Prietenul" face semn chelnerului să mai aducă d
coniacuri. Celălalt, „povestitorul", se înseninează
bucurie (pe care încearcă totuși s-o ascundă), zîmbe
cade din nou în amintire și reia un gînd întrerupt.

— Salut bătrîne! Cum stai? Care-i viața ta? (
care întreabă — o figură destul de curioasă — a
sosit, pare un prieten mai vechi al „povestitorului").

— Ce să fac?! N-am probleme. **(Privire semnifi**
tivă spre „prieten": „Ce știe ăsta?")

...Și cum bănuiesc că cei doi vor mai sta aici cît
ceasuri, în timp ce mă ridic, îmi vine în minte tit
unei proze de Saroyan și, parafrazînd-o, i-aș șo
parcă celui cu o viață atît de agitată, atît de ori
nală, atît de...: Ți-aș spune „N-am probleme", **Do**
nul „N-am probleme". Dar tac, mă ridic și-mi
seama că, aplecat peste masa cu coniacuri, aido
unui imens semn de întrebare, omul are, totuși, atî
probleme... **Oare numai el ar trebui să le aibă?**

...ESTE DRUMUL CEL MAI SCURT ÎNTRE 2 SEMESTRE

ALBĂ

ÎUL RECE:

Un salut vechea Troie! Ahoe!

ce emoționantă anunța prin difuzoare : „Trenul
arnitura specială pentru studenți, plecată de la
la ora 5,30".
5,30 — șuieratul prelung al locomotivei electrice,
cu o nuanță melancolică, semnalizează primele
ale roților. La această oră nici un fotoreporter
cercat să deranjeze cu flash-ul lumina dintre
apte.
ă, veselie, o atmosferă de sărbătoare, revederi,
i aminte din anii trecuți, aduceri aminte din se-
de examene care a trecut.
oroc! Încotro?
nul acesta unde mergi?
a Sinaia...
u?
a Piriul Rece. Vreau să schiez!
ria că vom vedea locuri noi sau că vom aureola
dragi a pus stăpînire pe sufletele noastre; sin-
meţiţi de bucuria vacanţei.
cîntă, alții au rămas melancolici sau alții se țin
i. Un grup de studenți de la vagonul 16 a blocat
ul încît nu poți trece decît... Știți cum? Numai
pui o poezie sau cînți ceva sau... orice vrei!
ia! Studenții cu schiuri sau fără schiuri, cu ruc-
sau geamantane coboară, dar nu înainte de a
pentru cei rămași în tren: „Un salut din vechea
... Un răspuns: „Ahoe!"

Ion LAZĂR

IAIA:

salt meteorologic tăritor

oziția finală din Decretul nr. 1 al vacanței —
DISPOZIȚIE — începuse să pălească miercuri
dra celor 1 050 de studenți și studente ce-și
vacanța la Sinaia. Aerul umed, ca de primă-
emperatura ridicată transformaseră zăpada care
n lapoviță, iar pîrtiile de schi și săniuș deveni-
practicabile. Un urcuș la Cota 1 400, Vîrful cu
Poiana Stînii era periculos. Responsabilul
taberei „șoma"; săniuțele și schiurile nu
u căutare. Începuse să se pună mare preț pe
le de club și pentru a obține un joc de remy
pentru a captura o pereche de table sau a
acces la masa de ping-pong trebuia să te înar-
u foarte multă răbdare; în biblioteca casei de
i nu puteai arunca un ac. Programul și planu-
rau date peste cap. Comandamentul taberei
se să facă față cu greu situației.
în noaptea zilei de miercuri cineva coboară acul
etrului la —4 grade și-a doua zi omătu-i cît
! Potopul de steluțe albe ce continuă să se
întreaga zi de joi transformă copacii în cris-
be; potecile troienite ce duc la Stînca Ana sau
ul Cîinelui îndeamnă la drumeție. „Ninge mereu"
crieri la excursiile organizate la Plaiul Cumpă-
ușteni și Cascada Urlătoarei. Săniuțele și schiu-
t luate cu asalt. Se practică sportul — neomolo-
al iernii: tirul... cu bulgări de zăpadă.
pe în liniște finala pe țară a campionatelor
sitare de șah la care participă 52 de șahiști-
ți și oglinzile salonului roșu din casa de cultură
ă duelul discret pentru supremație al celor două
e din Timișoara, Baumstark Gertrude și Makai
și al bucureștenilor Chiricuță M., Segal S.,
T. și Zara D.. toți patru „candidați de maestru".
n repetițiile teatrului bucureștean „Podul" și ale
rei timișorene „Amicii" se pot desfășura fără
e (avînd în permanență ca suporter pe neobosita
oare culturală, asistenta Mioara Ruxandra Spi-
, fiindcă cei mai mulți preferă dimineața aerul
s al înălțimilor, lăsînd pentru seară plăcerea de
lauda.
uțiile cu redactorii șefi ai publicațiilor studen-
- apărute sau în curs de apariție — ridică tem-
ra din sala verde a casei de cultură cu cîteva
transformînd consfătuirea într-o adevărată
ere a principalelor probleme ce-i frămîntă pe
torii acestor publicații.
ite nu mai sînt de făcut! Vacanța de-abia în-
...

I. NOVAC

ȘNAD:

ce are ziua mai 24 de ore?

are că iarna adevărată, cu zăpadă multă și cu
cu clinchet de clopoței și mai ales cu veselie, a
a Tușnad odată cu cei 400 studenți care-și petrec
a de iarnă într-un plăcut decor hibernal. Des-
ți de grija examenelor (e și normal cînd le treci
e) băieții preferă acum povara schiurilor, iar fe-

tele abia se țin după ei, chiar dacă în mînă au numai tranzistorul! Zece zile de binevenită destindere după o sesiune rodnică, iată ce vrea să însemne tabăra studențească de la Tușnad. Frumusețea peisajului, grija personalului pentru a ne simți „ca la noi acasă", ineditul căzăturilor în zăpadă pufoasă sau muzica „Tonomatului" ne pun pur și simplu în situația de a ne plînge că ziua are numai 24 ore. Fără nici un fel de ezitare consemnăm însă punctul de atracție, am zice, chiar irezistibil, al primei zile de tabără: celebra moară de la Făgădău. Și, chiar dacă n-au reușit să o vadă în funcțiune, mai toți studenții au imortalizat-o pe peliculă. O maximă spune că „gusturile nu se discută", așa că n-am rămas deloc surprinși cînd, discutînd cu directorul taberei un program pe cît de bogat pe atît de variat și atractiv pentru următoarele zile, ne-am trezit luați cu asalt de un grup de studenți plini de voie bună, dar mai ales de zăpadă, care vroiau, nici mai mult, nici mai puțin decît o săniuță! Argumentul suprem: melodia preferată transmitea „Săniuța dragostei". Gălățenii, fiindcă despre ei este vorba, obișnuiți poate mai mult cu Dunărea decît cu muntele, erau dornici să inaugureze ei pîrtia de săniuțe. Nu știu cum au încăput Bobocea Adrian, Ionescu Rodica, Dumitrescu Gheorghe și Ciuclaru Octavian într-o singură săniuță, nici de cîte ori au căzut, dar știu că au avut „concurenți" serioși în echipajul studenților vietnamezi din Iași conduși de simpaticul PHAM VAN HOA, Florin, cum i-au tradus numele studenții ieșeni.

HA, HA, HA, O FATĂ ÎN MINIJUP ÎN ZĂPADĂ DE 1/2 m!?

La numai 300 m. de casa de cultură, obrazul lucios, abia descoperit de zăpadă al patinoarului atrage numeroși studenți care, deși nu și-au propus să concureze la următoarea ediție a europenelor, patinează de zor. În ipoteza organizării unui concurs, am miza pe victoria cuplului Sigră Iancu-București și Sevi Nicolae-Cluj sau pe cea a lui Shoc Gheorghe-Galați, nu pentru că aceștia ar manifesta veleități deosebite, ci pentru simplul considerent că ei sînt cei mai fideli oaspeți ai gheței. Clubul casei de cultură este un adăpost sigur și la îndemînă pentru mai puțin obișnuiții săi, mai bine zis „obișnuitele cu aerul tare al munților" cum ne spune o studentă „minijupată" din București. De la club pînă la patinoar am avut prilejul să întîlnim primii oameni obosiți ai zilei: Mocanu Aurel, Zaharia Silvia, Coca Florina, toți din Brașov, deschizătorii unei convenabile pîrtii de schi, mai ales pentru începători. În zilele următoare, prin grija directorului casei de cultură, studenții vor avea la dispoziție schiuri, dar mai ales instructori de schi, special chemați de la Sf. Gheorghe.

Timpul trece pe nesimțite, purtat parcă pe aripile vîntului, care aici, la Tușnad, nu are nici o clipă de răgaz. Împreună cu fulgii de zăpadă sau poate deasupra lor plutesc în văzduh cîntecele tinerești ale celor 400 de studenți transformați ad-hoc în schiori, boberi sau patinatori, expresie firească a mulțumirii lor pentru minunatele condiții de destindere care le stau la dispoziție în aceste zile.

Bazil SCARLAT

confidențe

Dragoste — odihnă ori dragoste — problemă?

Se vorbește pasager despre insuccesul în dragoste al unei anumite categorii de intelectuali. Să fie oare adevărat, avînd în vedere și — normal — mai ales, excepțiile respective? Se pare că da, și iată de ce:

În general, unii oameni sînt înclinați spre... „Olimp", spre partea facilă a lucrurilor. Medalia pentru ei nu are revers, iar dacă unii, totuși, il bănuiesc, le e teamă să-l privească. Ei refuză să gîndească la lucrurile grave, să „filozofeze" asupra vieții în sensul pe care il dă — de pildă — Blaga („a filozofa — a încerca să răspunzi cu mijloace super-mature la întrebări de copii").

Ei nu au timp și nu vor să-și pună astfel de întrebări. Totul e simplu, marile probleme ale lumii au fost rezolvate pentru ei.

Or, există și o altă categorie de oameni, înclinați mai mult spre dramaticul existenței, oameni ai marilor întrebări, ai marilor frămîntări sufletești, oameni-problemă. Dacă sensibilitatea se întinde între doi poli — fericire și opusul ei — durere, dezamăgire, cu cît acești poli sînt mai întinși, cu atît omul devine mai sensibil. Iar cultură și inteligență, plus o astfel de sensibilitate, la unii aproape bolnăvicioasă, dă o anumită subtilitate și chiar perversitate a gîndirii, obsedîndu-se cu anumite întrebări, pînă la delir.

Acești oameni de multe ori caută să „intelectualizeze" dragostea și obosesc pe partenerii lor dacă nu sînt de aceeași factură. Ajunși la un anumit nivel de abstractizare, ei caută să decanteze existența și universul prin filtrul „De ce"-urilor personale. Și pentru ei dragostea înseamnă o suferință, o „suferință dureros de dulce", cum aproape o definea Eminescu. Pe cînd la ceilalți, dragostea e o bucurie mai pămîntească, o satisfacție și o împlinire. La oamenii-problemă, dragostea nu va fi niciodată împlinire, pentru că aspirațiile sînt peste măsura posibilităților. Deci sînt două finalități cu totul deosebite.

Oamenii aceștia din urmă sînt totdeauna foarte susceptibili, împinși spre interpretarea tuturor fenomenelor, a tuturor lucrurilor, chiar și a celui mai mic gest neobservat de oamenii „mediocri". Și prin această luciditate neobișnuită în orice moment, pur și simplu își pot inhiba uneori partenerii.

Discutam într-o zi cu un prieten recunoscut de toți ca un intelectual cu totul deosebit, care a avut cîteva dezamăgiri în dragoste. După ce s-a despărțit de fata pe care a iubit-o patru ani de zile nu mai poate „să se stabilească" lîngă nici o altă fată. La început fetele îi căutau compania, dar după cîteva discuții îl ocoleau fără să-i dea nici o explicație. Omul nostru era nedumerit și consternat, pînă cînd una, o dată, într-un acces de sinceritate, i-a mărturisit: „Vezi tu, aproape mă inhibi! În prezența ta, eu trebuie să fiu atentă la tot ce spun, să nu scap vreo prostie și asta mă obosește. De ce tac? Pentru că tu spui lucrurile mult mai frumos decît mine și, fără să vrei, mă reduci la tăcere. Mie nu-mi mai rămîne nimic de spus. N-aș putea trăi lîngă un om ca tine niciodată; mie îmi trebuie dragostea unui om insignifiant". Mai trebuie să comentăm aceste cuvinte?

Oamenii-problemă sînt ca și spectacolele-problemă, ca și filmele-problemă, ocolite de omul comun pentru altele ușoare, de divertisment, pe care le înțeleg. Celelalte ori nu sînt înțelese, ori dau de gîndit și sperie.

Există deci o dragoste-odihnă, o dragoste în care te cufunzi adînc, precum într-un somn, și o dragoste-problemă, o dragoste în care partenerii sînt doi exploratori pe un pămînt nou, dornici să cunoască și să înțeleagă legile universului și ale firii?

Ion CRĂCIUNICĂ

Scriitorul VICTOR KERNBACH propune o nouă ipoteză în privinţa existenţei extratereştrilor:

CIVILIZAŢIILE PARALELE (I)

Există două omeniri pe Pămînt?

Paleoastronautica este una dintre ipotezele încă neconfirmate, dar în ultimul timp se remarcă tot mai multe voci serioase pronunţîndu-se în avantajul ei. Cercetarea datelor paleoastronautice deschide la un moment dat orizontul altei ipoteze, din aceeaşi familie, poate că numai aparent mai bizară: posibilitatea de coexistenţă a două civilizaţii terestre independente una de alta şi deosebite ca structură şi stadiu. Dar poate fi vorba, toxic, de existenţa concomitentă pe aceeaşi planetă a două omeniri? Cercetarea primelor civilizaţii ale acestei omeniri (Sumerul, Egiptul), pe lîngă faptul că se loveşte mereu de cheia pierdută a obîrşiei lor (acestea sînt asanumitele „civilizaţii fără copilărie"), scoate la iveală şi alte surprize, printre care nişte cunoştinţe neverosimil de precise în astronomie, matematică, arhitectură, inginerie ş.a., unele neatinse nici azi.

Cum s-a vorbit, nu o dată, adesea gîndul cercetătorului se îndreaptă desigur spre mituri, şi în special spre mitul Atlantidei. După toate aparenţele, atlanţii constituiau o civilizaţie realmente superioară, pe care nu o putem data decît înainte de producerea marilor catastrofe cosmice din regiunea planetei noastre, grupate de mituri în termenul generic de potop. Pînă acum n-am spus nimic nou. Ipoteza nu e chiar atît de fragilă cum pare; ea îşi găseşte sprijin în argumente posibile prin comparaţia miturilor, dar şi prin cercetarea unor monumente materiale enigmatice. Despre atlanţi n-a vorbit numai Platon în dialogurile „Kritias" şi „Timaios", de altfel foarte citite în ultimii ani. Aelianus socot că oferă în anume privinţe date mai interesante. Civilizaţia atlantă ar fi fost îmbogăţită de Poseidon, căruia Platon îi acorda o origine cerească. E interesant de reţinut că în centrul acropolei aşezate pe o înălţime de la mijlocul insulei era templul lui Poseidon, unde slujitorii iniţiaţi, îmbrăcîndu-se în timpul ritualului ciclic în veşminte azurii, oficiau în secret; nimeni afară de ei nu putea şti ce se petrece în interiorul tainic al templului, al cărui zid extern strălucea mereu ca focul şi ferea de priviri străine coloana de oricalc din mijloc, pe care erau gravate legile. Examinat mai atent, procedeul iese din comun: religia, făcută cu scopuri sociale, în momentul în care se ascunde încetează de a mai fi religie, fiind greu de admis că nişte mari iniţiaţi se ascundeau ca să se roage zeilor. Instituţia ferită de priviri publice era mai degrabă un laborator. Coloana centrală din acropola atlantă aminteşte izbitor de pomul cunoştinţei binelui şi răului din centrul Edenului, dar şi de arborele Ygdrasil, pe rădăcinile căruia Odin stătuse nouă nopţi sorbind înţelepciune din izvorul Mimer; de asemenea, călătorii dintr-o sagă irlandeză ajung să găsească în Atlantic un uriaş stîlp cîntător. Mituri circulînd în toate ţinuturile limitrofe Atlanticului păstrează amintirea precisă a unei mari insule foarte civilizate, stîrnind admiraţia rarilor călători; miturile maya vorbesc despre marea ţară oceanică Aţtlan, de unde se şi aştepta întoarcerea făgăduită a lui Quetzalcoatl, confundată apoi cu tragica apariţie a conchistadorilor lui Cortez; istoricul egiptean Manethon spune că ţara Siriath (localizată în Atlantic) s-a scufundat în urma unei catastrofe petrecute în timpul primului zeu Thot. În saga irlandeză a lui Bran, fiul lui Febal, referindu-se la insula Emayn (cu aceleaşi coordonate), plină de fericire şi cîntece, se face remarca stranie că insula „stă pe picioare de bronz alb ce străluceşc pînă la sfîrşitul veacurilor". În fine, dovezi se mai pot cita destule, una dintre ultimele părînd a fi relatarea generalului cartaginez Hanon, care trecuse prin zonă pesemne în una din cele din urmă etape ale scufundării treptate a continentului.

Despre Poseidon, Thot, Quetzalcoatl ş.a. avem informaţii prea sumare, mai mult metaforice. Numai informaţia oferită de cronicarul babilonian Beroz (anul 280 î.e.n.) este singura ce intră în detalii. Astfel, oamenii dintre Tigru şi Eufrat ar fi trăit fără datini şi legi, adică fără civilizaţie, pînă cînd a ieşit din

mare un animal înzestrat cu judecată, cu un trup ca de peşte (deşi „sub capul peştelui mai era un cap şi pe coadă avea picioare de om"), pe care lumea l-a numit Oannes. „Ziua, această făptură de obicei se întîlnea cu oamenii, dar în toată vremea asta ea nu se hrănea cu nimic. Ea le-a arătat oamenilor scrisul şi ştiinţele şi toate felurile de meşteşuguri; i-a învăţat să zidească temple şi case, să alcătuiască legi, şi le-a lămurit temeiurile alcătuirilor geometriei; i-a învăţat să caute în pămînt seminţe şi le-a arătat cum să culeagă roadele". Căutînd deci să înlesnească viaţa oamenilor, să-i facă mai umani, Oannes „a scris o carte asupra obîrşiei tuturor lucrurilor pe care a închinat-o celor mai înţelepţi dintre oameni" cu care avusese relaţii; apoi s-a întors în mare ca să plece în patria sa, de unde însă n-a mai venit niciodată, fiindcă după aceea a urmat potopul.

Aşadar, din acest punct putem considera începutul problemei spinoase pe care încearcă s-o propună însemnările de faţă. Pînă la marile catastrofe cosmice, fireşte că strămoşii noştri direcţi, adică strămoşii omenirii căreia îi aparţinem, existau, dar nu era vorba cîtuşi de puţin de o civilizaţie. Cealaltă omenire îşi atinsese una din treptele superioare (nu însă apogeul, cum vom căuta să vedem mai departe). Cealaltă omenire aparţinea altui tip; l-am putea numi, convenţional, tip atlant, şi am putea preciza că, după unele indicii, s-ar fi putut asemui cu tipul Crô Magnon. Legende, care de la o vreme nu mai par ficţiuni, transmise de Herodot sau de alţi scriitori din antichitatea elină, babiloniană sau chineză, ebraică sau maya sau indiană, vorbesc despre oameni dintr-o altă vechime, anterioară, de statură neobişnuită, depăşind 3 metri în valorile noastre. În această privinţă există chiar şi material iconografic: unele fresce egiptene conţin figuri de oameni masanţi, de o înfăţişare stranie, cu statura foarte înaltă, chip plăcut, nas acvilin, frunte largă, ochi profunzi. Deci, acest tip uman, necunoscut de istoria civilizaţiei clasice a planetei noastre, dispare cam o dată cu apariţia ca din goluri a scunzilor reprezentanţi ai civilizaţiilor din Egipt, Mesopotamia, China, India, America de Sud. Nişte construcţii ciclopice, nişte cicluri de sculpturi megalitice (tipul Masma) sau capete statuare mai mici (tipul din Valea Mexicului, cu căşti pneumatice, tipul astral din Insula Paştelui), cîteva urme materiale sau legendare de aparate neverosimile pentru epocă (pile electrice de înaltă tensiune, paratrăsnete, mijloace de a manevra greutăţi monolite de peste două milioane de kilograme fiecare etc.), precum şi o abundenţă de informaţie mitologică constituie cam tot materialul pe care se pot bizui deocamdată riscantele noastre ipoteze, chiar dacă examenul logic riguros şi, deopotrivă, răbdător în eliminarea superstiţiilor şi prejudecăţilor tinde să le confirme.

De fapt, cealaltă omenire este prima pe Pămînt. Destinul ei şi-a ales alt drum care, după toate probabilităţile, nu se întretaie cu al nostru, chiar dacă îi poate fi paralel.

Cealaltă, adică prima omenire aparţinînd tipului atlant, se p... ajungînd într-un stadiu de civilizaţie care depăşise războaiele şi genocidul, nu a dispărut o dată cu potopul. De ce? În primul rînd pentru că o civilizaţie nu dispare pur şi simplu într-o catastrofă, oricît de cumplită. Desigur, sacrificiile au fost inumerabile şi ceea ce s-a putut salva a fost aproximativ de aceeaşi valoare, la scara respectivă, cu ceea ce a salvat din naufragiu Robinson Crusoë. Dar de acolo s-a putut merge cu inteligenţă şi tenacitate mai departe, refăcînd într-un timp destul de scurt paradisul pierdut.

Nu vom repeta argumentele de care ne-am mai servit la datarea ciclului de mari catastrofe. Amintim pe scurt că, potrivit analizei celor două perechi de calendare criptice: egiptean şi asirian, indian şi mayas, se poate deduce că şirul de catastrofe a început în anul 11 652 î.e.n. şi, durînd 110 ani, s-a încheiat definitiv în 11 542 î.e.n. În acel răstimp a explodat o planetă din sistemul nostru solar (Phaëton), Luna a intrat în sfera de atracţie a Pămîntului, Venus şi-a modificat orbita, Sahara a devenit deşertul pe care-l ştim, Groenlanda şi Antarctica şi-au pierdut flora şi fauna sub gheţuri, pămîntul a fost inundat de imense puhoaie de apă ş.a.m.d.

Iar dacă putem susţine că tipul de protocivilizaţie antediluviană, tipul pe care vrem să-l numim atlant, a scăpat de urgie, ce a făcut după potop şi unde se află?

Vom căuta, în însemnările următoare, să răspundem şi acestei întrebări.

Victor KERNBACH

EVRIKA!

SERUL ANTILIMFOCITAR – unul din secretele miracolelor transplantului

Lumea întreagă a salutat ca o mare victorie a ştiinţei noile realizări medicale legate de transplantarea cardiacă. S-au prezentat tehnici noi, s-a vorbit despre chirurgi ca despre supraoameni, s-au dat interviuri şi s-au ţinut cuvîntări, s-au organizat congrese medicale, şedinţe speciale de comunicări, toate cu o singură temă: inima, piesă de schimb.

Explozia iniţială de entuziasm, oarecum amestecat cu mirare şi uimire, a mai scăzut apoi, făcînd loc unei judecăţi ample, reale, bazate pe date ştiinţifice riguroase. De fapt, astăzi se ştie că dintr-un mare număr de bolnavi cardiaci existenţi pe tot globul, doar un procent mic (aproximativ 4—5%) pot beneficia de o eventuală intervenţie chirurgicală; cu alte cuvinte, după ce s-au luat toate măsurile necesare (de loc simple), inclusiv „găsirea" donatorului, se poate urca pe masa de operaţie şi ce-o mai fi... vom vedea.

Nu trebuie uitat apoi că din acest număr mic de „beneficiari" ai intervenţiei pe cord, deocamdată un număr şi mai mic trăiesc. Adică, peste 80% din cei operaţi reuşesc să ducă o viaţă cît de cît acceptabilă. Singur Blaiberg este un caz fericit şi oferit ca exemplu mai totdeauna, dar o analiză ştiinţifică exactă trebuie să pună într-o balanţă fină atît succesele, cît şi insuccesele. A uita numărul celor care au decedat — unii daţi publicităţii, alţii nici măcar amintiţi — nu aduce un folos marelui public şi cu atît mai puţin ştiinţei, care, pentru a obţine succese ulterioare, trebuie să lase la o parte orice urmă de orgoliu, orice interes personal sau de grup şi să prezinte lucrurile în toată goliciunea lor, pură, adevărată, chiar dacă aceasta nu-i pe placul tuturor.

Operaţia pe inimă — transplantul cardiac — este o intervenţie uşoară? Desigur că nu. Din punct de vedere tehnic este bine pusă la punct?

Da! Atunci, care sînt reţinerile şi care sînt criticile ce i se aduc? În primul rînd, grefa de inimă rămîne o operaţie excepţională, cu toate că din punct de vedere tehnic ea este, să zicem, perfectă. Rămîne excepţională din lipsă de... donatori (trebuie aşteptat ca cineva să moară, să aibă acelaşi grup şi subgrup sanguin, să se „potrivească" biologic şi anatomic, să existe consimţămîntul familiei, să nu treacă prea multă vreme de la deces etc. etc.) dar şi din cauza multiplelor greutăţi pe care le întîmpină o inimă nouă într-un organism vechi, refractar şi „retrograd", care nu primeşte nimic nou, fără luptă, fără sacrificii imense.

Pericolul cel mai mare al grefelor de inimă — se înţelege, după reuşita operaţiei — rămîne „îndepărtarea" sau „primirea" noului organ, deoarece corpul omenesc vechi are tendinţa de a „rejeta", de a îndepărta transplantul efectuat.

Lupta se dă pe cale imunologică între celule şi secreţii ale vechiului şi noului organ. Lupta e surdă, „pe viaţă şi pe moarte". Medicul caută să atenueze cît mai mult această luptă, să-l facă pe vechiul organism să primească „în sînul" său o inimă nouă, necesară tocmai salvării întregului edificiu de celule, organe şi sisteme, care altfel sînt sortite pieirii. Dar vechiul organism „nu înţelege" de voie bună şi atunci (ca şi-n viaţă!) el este înşelat, sau mai bine zis dus... în eroare.

Acestea sînt de fapt metodele zise imunosupresive utilizate în transplantarea de organe şi dintre ele cea mai importantă este serul antilimfocitar, care nu face altceva decît să distrugă în mod selectiv limfocitele organului primitor care sînt nişte... războinici foarte credincioşi şi foarte încăpăţînaţi.

Încă din 1963 s-a observat că transplantele de piele la iepure au o durată mult mai mare dacă se injectează un ser împotriva limfocitelor. Serul antilimfocitar nu este numai singura măsură capabilă de acţiune imunodepresivă, dar are şi o puternică influenţă singulară, fără nici o combinaţie cu alţi agenţi (chimici, fizici).

De fapt, cum se obţine un ser antilimfocitar?

Se injectează limfocite străine la un animal şi în serul acestuia apar anticorpi umorali, antilimfocite (se utilizează mai des iepurele şi calul). Se folosesc limfocitele din limfă, canal toracic sau din sîngele periferic, dar pentru a se obţine cantităţi mai mari de produs, actualmente se utilizează produse din omogenizarea splinei, timusului sau ganglionilor limfatici.

Serul se obţine injectînd — să spunem, la cal — 2×10^8 limfocite de două ori pe săptămînă, apoi o singură dată pe săptămînă timp de o lună sau două. Serul obţinut după aceea trebuie purificat de anticorpii antihematii şi antiproteinele plasmatice — care impurifică produsul obţinut şi care pot determina tot felul de reacţii neplăcute.

Deşi separarea acestor anticorpi — nedoriţi — se face prin metoda absorbţiei repetate de 8—10 ori, mai rămîn unii anticorpi — nedoriţi — antigranulocitari şi antitrombocitari, probabil datorită existenţei unor antigeni comuni sau foarte asemănători cu cei limfocitari — fiind imposibilă deocamdată o totală îndepărtare a lor. Tehnica aplicării la om este destul de simplă.

Fracţiunea activă a serului este de fapt o gama globulină. Aceasta se prepară prin precipitare cu sulfat de amoniu a serului. Administrarea se face pe cale intramusculară în doze de 1-5 ml., în funcţie de greutatea bolnavului şi de concentrarea preparatului.

Modul de acţiune al serului antilimfocitar este complex. El poate inhiba imunitatea celulară care acţionează în mod fundamental împotriva limfocitului tînăr ce se găseşte în sîngele circulant.

Uneori produce o intensă limfopenie, alteori previne toate tulburările care apar după un transplant cardiac: insuficienţă cardiacă, tulburări de ritm, dispnee, ascită, edeme, o mare fatigabilitate, anorexie marcată, încetinirea inimii.

De obicei, la serul antilimfocitar se adaugă în cursul tratamentului şi o serie de medicamente imunodepresive obişnuite cum sînt: azatioprina, actinomicina C şi preparate cortizonice.

Serul antilimfocitar se administrează zilnic în injecţii intramusculare înainte (dacă mai este timp) şi după transplantare zilnic timp de 10-14 zile, apoi la două zile timp de două săptămîni, de două ori pe săptămînă timp de alte două luni şi o dată pe săptămînă în luna a patra.

Cu ajutorul acestui ser antilimfocitar s-au reuşit două lucruri: prevenirea îndepărtării organului transplantat (ceea ce nu se reuşise pînă acum) şi folosirea unor doze mici din medicamentele menţionate mai sus, astfel că efectele lor negative (care apar la doze mari) au fost suprimate.

Sigur că şi acest ser îşi are inconvenientele lui: pe lîngă marea greutate de preparare, purificare şi întreţinere, poate el însuşi provoca trombopenii (şi deci, hemoragii), leucopenii (şi deci, posibilitatea apariţiei unor infecţii grave din cauza lipsei mijloacelor de apărare a organismului), nefrite, hepatite.

Se poate spune, în concluzie, că serul antilimfocitar la om a dus la rezultate excelente şi graţie lui se obţine o stare de sănătate perfectă, un tonus fizic şi psihic foarte bun, „îndepărtarea" organului transplantat apare mult mai greu şi... oamenii care înainte erau sortiţi pieirii, astăzi sînt redaţi familiei şi societăţii — chiar dacă deocamdată totul rămîne temporar.

Dr. Gh. BUNGHEZ

dialectica ideilor

DELIMITĂRILE ȘI INTERFERENȚELE ȘTIINȚEI POLITICE

Numeroasele controverse ale științei politice contemporane aduc în prim plan însuși statutul specific al acestei ramuri a gîndirii sociale pe cît de veche pe atît de puțin elucidată. Cele trei condiții sine qua non ale constituirii și ființării unei științe : obiectul, metodologia și sistemul categorial specific sînt, din multe puncte de vedere, și în planul politologiei „fortărețe" încă nedeschise sau puțin „luminate".

Depășind cadrele unor lucrări, tratate de literatură politologică nemarxistă, în ultimii ani obiectivele științei politice, inclusiv statul ei, preocupă pe tot mai mulți autori din țările socialiste, fără însă să se ajungă nici între aceștia la un consens total.

Mai mult, procesul de clarificare a obiectului și a statului propriu al fiecărei științe sociale a împins și împinge implicit la reliefarea atît a granițelor cît și a „culoarelor", a contactelor dintre ele.

În optica a numeroși teoreticieni din țările socialiste, știința politică „apare ca îmbinare a unei serii de științe și anume a comunismului științific, a teoriei statului și dreptului, a sociologiei, de asemenea a științei economice". F. Burlațki, de pildă, într-un articol „Politică și știință" publicat în „Pravda" preciza că „procesul diferențierii continue a științei sociale marxist-leniniste este un fenomen cu totul firesc și explicabil, că acesta este un proces de aprofundare a teoriei, de pătrundere tot mai amplă a analizei științifice în toate celelalte compartimente ale vieții sociale, de reflectare a întregii ei varietăți". Delimitarea științei politice ca disciplină de sine stătătoare ar facilita orientarea acesteia către problemele cu adevărat științifice.

Așa stînd lucrurile, **politologia ar trebui să se ocupe de studierea problemelor legate de organizarea și activitatea statului, a partidelor politice, a organizațiilor obștești, a mișcărilor de masă, a societăților și organizațiilor internaționale, a formelor și metodelor activității diplomatice, de studierea opiniei publice, a metodelor de propagandă etc.** Neîndoios, s-ar putea discuta dacă sfera admisă de autorul sovietic nu este prea largă, dacă ea nu se extinde cumva asupra altor discipline, mai ales asupra celor de drept ; precum ar putea comporta discuții și conceperea de către Burlațki a științei politice drept o **întrepătrundere a unei serii de științe,** opinie din care ar rezulta că prin statuarea științei politice acestea și-ar pierde logic identitatea etc. Ceea ce ne interesează însă de această dată este consensul privitor la realitatea ramificării științelor sociale particulare, fapt socotit a fi incontestabil.

Reliefînd specificitatea științei politice în raport cu științele înrudite, autorul sovietic conchide fără rezerve : „se înțelege că știința politică nu poate să ia asupra ei studierea întregului conținut al politicii statului. Aceasta este sarcina tuturor științelor sociale în ansamblu. **Punctul de vedere al științei politice este studierea mecanismului conducerii societății în mișcare..."** (subl. ns.).

Compatriotul său T. V. Constantinov evidențiază, în altă ordine de idei, în lucrarea sa „Sociologia și politica", misiunea, funcția sociologiei marxiste în ansamblul celorlalte științe, în contextul social-istoric socialist... Cerințele de bază față de sociologia marxistă sînt, după domnia-sa, înțelegerea legităților reale și a forțelor motrice ale vieții sociale ; înțelegerea naturii reale de clasă a politicii ; dezvăluirea și demascarea caracterului reacționar și antipopular al politicii statelor capitaliste ; capacitatea de a servi ca elaborare teoretică pentru politica socialistă — cu alte cuvinte caracterizarea concretă și fundamentarea științifică a politicii lumii socialiste.

Sociologia marxistă însă nu are numai sarcini de ordin teoretic, după cum se știe, ea este socialmente chemată a juca și un rol activ, practic, stimulativ. Ea trebuie să fie o propedeutică socială. Această misiune nu poate fi realizată în afara unei activități coroborate a specialiștilor din domeniile învecinate. Strînsa colaborare este în avantajul fiecărei ramuri a științelor sociale și a cunoașterii în general a proceselor pe care le urmărim.

Diverși teoreticieni din țările socialiste fac evidente eforturi de a releva și reliefa paleta diversă a problematicii corelației disciplinelor sociale de graniță. Merită menționat faptul că unele remarci interesante privind corelația interdisciplinelor sociale, fie ele și tangente, s-au făcut și în unele comunicări prezentate de unii ideologi, doctrinari de prestigiu din țările socialiste, la Congresul de sociologie de la Evian. Așa de pildă, într-una dintre comunicările respective se menționa că în țările socialiste modul de a concepe sociologia, problemele ei teoretice și metodologice fundamentale a ajuns în ultimii ani în centrul atenției sociologilor și lucrătorilor științifici din **disciplinele învecinate** (subl. ns.), idee care a prilejuit o amplă dezbatere științifică.

Indrituit, corelația interdisciplinelor sociale se pune în legătură în multe lucrări cu procesul obiectiv de clasificare al științelor care, dacă în linii mari este conturat, în cadrul său sau al unor coordonate ale sale mai rigide sau mai generoase, au loc continue „corectări", îmbinări, interferențe de sfere.

Evidențiind principalele direcții, opinii referitoare la clasificarea științelor, relevînd unele aspecte noi, deosebitoare, care apar la unele personalități consacrate în materie, acad. Athanase Joja subliniază între altele : **„Clasificarea științelor este utilă, în primul rînd, fiindcă corespunde unei nevoi a spiritului nostru de a se orienta în fața unui ansamblu, de a-și clasifica elementele, de a distinge ceea ce este identic și ceea ce e diferit. Este utilă fiindcă permite sesizarea raporturilor ce există între diferite științe și metodele utilizate în științele respective.** Prin sesizarea acestor raporturi și prin specificitatea fiecărei științe in corpus scientiarum se definesc mai clar problemele pe care le implică fiecare dintre ele".

Deci, A. Joja accentuează dubla semnificație, teoretică și practică, a clasificării, precum și cîștigul pe linia metodologiei proprii. Sub acest din urmă aspect, avantajul se concretizează prin : a) definirea metodelor, b) punerea clară a problemelor.

În încheierea studiului domniei-sale, filozoful român conchide în aceeași manieră : „Clasificarea științelor e utilă, prin urmare, elaborării metodelor respective **atît în științele naturii, cît și în științele sociale, în științele fundamentale, cît și în cele aplicative".** (subl. ns.).

Așadar, unitatea interdisciplinelor sociale presupune identitatea și diferențierea lor. Exagerarea unui asemenea aspect duce la o privire metafizică. Neînțelegerile specificului, a intersectărilor de graniță, a confluenței lor poate să ducă, mai ales în momentele de flux ale științelor, fie la conceperea izolată a fiecărei științe, fie la privarea de obiect a uneia sau alteia, la respingerea ei ca știință, așa cum opinează unii doctrinari nemarxiști sceptici și în ceea ce privește știința politică.

De multe ori, cînd analizăm corelația dintre științele sociale se pare că sîntem tentați uneori să argumentăm similitudinile dintre ele, prin faptul că și una și alta reflectă aceeași existență socială, iar deosebirile prin metodologia specifică. O asemenea optică rămîne după opinia noastră îngustă. Sigur că aserțiunea de mai sus își are partea ei de adevăr, de justificare. Credem însă că diferențele ar trebui căutate pornindu-se chiar de la obiect. Întrebarea nu se mai pune, sau nu trebuie să se mai pună, mai ales la politologii marxiști, dacă orice știință socială particulară reflectă ori nu realitatea socială, ci, ce anume din acest tot social își găsește o reflectare și reglementare pe plan politic, sociologic, istoric, juridic, economic etc. Un element deosebitor, deloc neglijabil este, cum am mai scris cu alte prilejuri, unghiul de vedere, pista pe care se plasează cercetătorii, doctrinarii unei ramuri sau alta, scopul urmărit.

În altă ordine de idei, în știința politică nu facem însă nici numai teoretizări, în genul unei filozofii speculative în marginea faptelor, a realității (cum se încearcă uneori a se susține în literatura ideologică nemarxistă), nici numai un travaliu empiric de colectare, selectare, sortare a datelor, fără concluzionarea lor, cum pretind încă numeroși doctrinari aparținînd orientării pozitiviste empiriste. Știința, fiind a generalului, cum spunea Aristotel, și fiecare ramură a ei este rezultatul osmozei particular-general.

Orientările pozitivist-empiriste de azi îndeosebi conduc la concluzia că „dacă politologului nu-i este la îndemînă generalizarea ramurii respective îi scapă, implicit, și caracterul ideologic". De altfel, dezideologizarea are în multe școli și doctrine occidentale contemporane un aspect de invazie în genul rinoceritei ionesciene. S-a vorbit și se vorbește de o sociologie economică, politică, istorică, juridică și separat de o filozofie a politicii, de o filozofie a istoriei, de o filozofie juridică etc. Mai ales în lucrările autorilor din occident lucrurile sînt înțelese c[illegible] în sensul că am avea de-a face cu două etaje, segmente independente : **sociologia** care se referă la cercetările respective, la tehnicile, procedeele folosite, la masa de informații dobîndite, și **filozofia** acestor științe cu sarcini teoretice, generalizatoare. Este discutabilă, după părerea noastră, o asemenea optică. Ni se pare mai firesc să privim domeniile : politic, sociologic, istoric, juridic în unitatea momentelor lor : să zicem al celui empiric și al celui teoretic. Orice ramură independentă a științelor sociale (și nu numai sociale) presupune și o cercetare proprie, o metodă logică, o cantitate de informații și implicit posibilități de a teoretiza și generaliza independent. Cercetare-teoretizare și generalizare-nouă cercetare sînt momente ce se presupun reciproc în cadrul fiecărei discipline.

Procesul ramificării, al apariției noilor discipline, ca și al convergenței lor nu ni se pare a exclude o asemenea accepție. Am observat că dihotomia de mai sus a fost rezultatul sau cîteodată pr[illegible] neglijării aspectului teoretic al fiecărei științe. De asemenea, atunci cînd este vorba de operele din literatura nemarxistă de specialitate, eludarea aspectului filozofic trebuie pusă în legătură și cu mesajul de clasă. Se știe că se motivează menținerea la constatare, la descriere și se evită concluzionarea, verdictul, recurgîndu-se adeseori la „argumentul obiectivității științifice". Orice angajare în evaluare ar împinge după aceste concepții, volens-nolens, la afectarea negativă a caracterului obiectiv, științific. Or, în aceste condiții, neglijarea aspectului respectiv și de către mulți teoreticieni marxiști nu poate fi justificată.

Nu este lipsit de interes să ne reamintim că în literatura noastră de specialitate din trecut (D. Gusti, P. Andrei, D. Drăghicescu, M. Ralea ș.a.), mai ales dintre cele două războaie, au existat susținute preocupări pentru dezvoltarea unei filozofii politice, istorice, a unei enciclopedii juridice care ne-au impus în gîndirea socială a epocii preocupări care trebuie evaluate în mod critic, reliefînd deopotrivă intuițiile și viziunile înaintate, precum și limitele filozofice și de clasă ale concepțiilor acestor gînditori. Cum de asemenea trebuie semnalat faptul că în ultimii ani încep să se contureze mai pregnant și anumite preocupări în ce privește filozofia istoriei, știința politică, sociologia politică, istoria doctrinelor politice etc.

Viitorul cercetător, savant, profesor nu poate face abstracție de învelișul filozofic al disciplinei sale. Filozofia a încetat de secole de a mai fi o regină a științelor, dar aceasta nu trebuie să ducă la eludarea „filozofiei" fiecărei științe în parte.

Prin urmare, nu în afară, nu juxtapuse, ci, dimpotrivă, privite într-o largă interconditionare pot fi înțelese în chip științific științele sociale particulare, pot fi soluționate multiplele probleme care își așteaptă rezolvarea. Tocmai în acest efort prezent și viitor sînt necesare confruntări ale punctelor de vedere, clarificări ale tendințelor, direcțiilor de dezvoltare în științele sociale.

Dr. Marin VOICULESCU

1769 — 1969

Bicentenarul Napoleon e sărbătorit anul acesta şi printr-o efervescenţă editorială. De peste o sută de ani „destinul napoleonian" a făcut să curgă multă cerneală. Mai întîi Napoleon a fost o „legendă" şi un „mit", apoi a urmat „demitizarea", reconstituirea faptelor sale de arme, a discursurilor şi... aventurilor sale amoroase.

Patru volume cuprinzînd scrierile de tot felul ale împăratului au apărut luna aceasta la Paris, însoţite de numeroase articole şi studii în presă, într-o mare diversitate. Napoleon e privit în perspectiva istoriei istoricilor săi — aşa cum o face recenta carte apărută în librăriile noastre „Napoleon pro sau contra ?" — a activităţii sale politice, militare, juridice, a influenţei sale asupra artelor şi chiar asupra publicităţii. În numărul trecut, la pagina noastră „Etc." am publicat o „fişă psihologică Napoleon", la care-şi oferea contribuţia o ştiinţă deseori folosită în istorie — grafologia. Pagina de faţă vă oferă alte materiale, mărturisind unghiurile multiple şi — de multe ori — surprinzătoare din care este abordată astăzi personalitatea omului de la a cărui naştere se împlinesc 200 de ani.

...ŞI TOTUŞI NAPOLEON ARE 200 DE ANI

FAMILIILE BONAPARTE „MADE IN S. U. A."

Elizabeth Patterson

Jerome „junior"

Ziaristul american NERIN E. GUN, autorul unei cărţi despre asasinarea preşedintelui Kennedy, „Trandafirii roşii din Dallas", a publicat recent un articol în care evocă „vechile legături" ale lui Napoleon cu Statele Unite şi, mai ales, istoria urmaşilor americani ai familiei Bonaparte.

REŞEDINŢA ÎMPĂRATULUI DE LA NEW ORLEANS

O casă albă cu două etaje, caracteristică acelui stil „creol-spaniol" pe care americanii îl numesc „Empire" primeşte azi turişti, la New Orleans. Ea ar fi trebuit să fie locuinţa lui Napoleon după Waterloo. Deja în 1814 împăratul îşi pronunţase dorinţa de a se exila „în Americi" ; ducele de Welington se gîndise şi el în 1815 la această soluţie mai puţin supărătoare pentru moralul englezilor, propunînd ca rivalul său să se îmbarce la Niort pe velierul american „Commerce". Casa l-a aşteptat pe Napoleon pînă în ultima clipă. Sute de comploturi s-au urzit pentru eliberarea ilustrului captiv din insula Sfînta Elena, unele finanţate de fratele său Joseph, altele pur şi simplu de aventurieri.

Astfel, un oarecare Johson a construit un submarin pentru a-l răpi pe împărat noaptea, o fregată se pregătea în Connecticut pentru un atac... Lucien Bonaparte s-a gîndit să-l ajute pe împărat să cucerească... Mexicul şi o doamnă Fourès, care se lăuda că a fost amanta lui Bonaparte în Egipt, recruta o armată de mercenari.

Pe de altă parte, un „entuziasm" napoleonian exista în America. În campania sa electorală, preşedintele James Madison promisese să intre în război alături de împărat. Dar această încercare, în 1812, a fost neizbutită, englezii debarcînd la Washington şi incendiind Casa Albă. Sub diverse forme amintirea gloriei napoleoniene a persistat în Statele Unite. Codul său de drept civil e şi acum în vigoare în statul Louisiana unde, s-ar putea spune, jurisprudenţa franceză funcţionează ca la Paris. Louisiana a rămas împărţită în departamente numite „parohii" şi alegerile se desfăşoară încă după uzanţele napoleoniene.

NEPOŢII AMERICANI AI LUI NAPOLEON

În 1802, cel mai tînăr frate al lui Napoleon, Jerome, se căsătorea cu „cea mai frumoasă fată" din Baltimore, Elizabeth Patterson. Căsătoria a fost însă de scurtă durată. Aflînd despre neaşteptatul mariaj dintr-un ziar... englez, împăratul se supără străşnic pe „Gerolamo", care era minor, anulează căsătoria şi interzice nefericitei soţii accesul în Franţa. La 7 iulie 1805 Elizabeth va naşte la Londra un băiat pe care-l va boteza Jerome Napoleon (totuşi !) Bonaparte, recunoscut de statul Maryland ca un Bonaparte legitim.

Şi celălalt frate, Joseph, după Waterloo, soseşte la New York utilizînd vasul „Commerce" pregătit pentru fratele său. El se instalează la Point-Breeze în New Jersey, pînă în 1832 cînd se întoarce în Europa, lăsînd o fată legitimă, Zenaida, căsătorită cu vărul său Charles, fiul lui Lucien. Un urmaş nelegitim al lui Charles, „Doamna Benton", muri în 1891 fără moştenitori la Watertown, New York.

În acelaşi timp tînărul Jerome, fiul Elizabethei, poreclit „Bo", se căsătorea spre disperarea mamei sale, care-şi vedea spulberat visul dinastic, cu o fată de provincie, Susan Mays Williams.

În 1836 viitorul Napoleon III, după eşecul loviturii de stat de la Strasbourg, apărea şi el la New York, instalîndu-se pe Broadway la Old City Hotel şi devenind răsfăţatul „lumii bune". Mulţi au afirmat apoi că sînt descendenţii acestui tînăr prinţ, rodul unor aventuri galante...

O dată apărut al „Doilea Imperiu", „Bo" Patterson Napoleon soseşte şi el la Paris, în 1854, pentru a cere rudei sale împărăteşti un brevet de ofiţer în favoarea fiului său, Jerome Napoleon junior. Acesta din urmă rămîne în armata franceză pînă în 1871. Întors apoi în Statele Unite află că tatăl său murise de cancer, dar o găseşte în viaţă pe bunica Elizabeth, pradă încontinuu remuşcării de a fi luat în căsătorie un „brigand corsican şi nu un lord englez". Elizabeth supravieţuieşte, „cu coniac şi cu lapte" pînă în 1879, cînd împlinea 92 de ani, fericită că a trăit mai mult decît „vărul" ei Napoleon III, cel care refuzase să-i recunoască „drepturile".

În America, Jerome junior se consacră cultului bonapartist. Mai „inspirat", fratele său Charles Napoleon Patterson Bonaparte intră în viaţa politică devenind ministrul marinei şi apoi ministrul justiţiei în administraţia Theodore Roosevelt, „preocupările" sale fiind de a face din linşaj un procedeu legal şi de a interzice vînzarea ţigărilor de foi „Bonaparte".

Mai puţin solicitat de politică decît fratele său, Jerome avu timp să lase doi copii, o fată — căsătorită cu un conte danez, ai cărei urmaşi constituie azi, împreună cu descendenţii lui Murat „branşa americană Bonaparte" şi un băiat, Jerome Napoleon Charles, mort în 1945 în Central Park pe cînd plimba cîinele soţiei sale. Pur şi simplu, Jerome s-a împiedicat în lesă, lovindu-se cu capul de marginea unui bazin cu apă. Moarte destul de „banală" pentru ultimul Napoleon...

NAPOLEON ŞI „UNIVERSITATEA IMPERIALĂ"

Vorbind despre interesul acordat de Napoleon învăţămîntului, Antoine Prost, autorul unei „Istorii a învăţămîntului în Franţa", arăta : pe împărat nu l-a preocupat soarta şcolilor primare întrucît nu dispunea de mijloacele umane şi materiale pentru a le generaliza. În ceea ce priveşte învăţămîntul superior, de asemenea, Napoleon n-a dovedit un interes aparte. „Studiile înalte" însemnau pentru el o cale de obţinere a unor funcţii, de aceea dorea numai un singur lucru, să reglementeze într-o manieră uniformă valoarea diplomelor care autorizau exercitarea profesiilor. Consulatul reorganizase şcolile speciale moştenite din timpul Revoluţiei, transformate în 1808 în facultăţi : medicina, dreptul, farmacia. Tot în 1808 se înfiinţează „pe hîrtie" facultăţile de litere şi ştiinţe, dar ele nu sînt la început decît simple comisii de bacalaureat, direct legate de licee. Problema principală pentru Napoleon o constituia învăţămîntul secundar. El avea nevoie de ofiţeri, de funcţionari competenţi şi în acelaşi timp docili, rotiţe ale unei administraţii în formare. Pe vremea Consulatului se organizează liceele, cărora legea din **floreal** anul X (1 mai 1802) le acordă o administraţie completă şi centralizată. Concurenţa pe care şcolile şi pensiunile particulare o făceau liceelor nu poate fi stinsă de la început : părinţii se temeau de excesiva disciplină a liceelor, unde o bătaie de tobă înlocuise soneria clopoţelului de recreaţie. Dar împăratul voia să asigure un impuls uniform, moral şi intelectual, educaţiei.

Pentru a forma o naţiune, bazată nu pe baze nesigure şi vagi, spunea el, „un stat politic fix are nevoie de un corp didactic cu principii comune şi egale". Şi astfel la 10 mai 1806 se creează Universitatea imperială, concepută nu ca instituţie, ci ca un „corp profesoral însărcinat în exclusivitate cu educaţia publică în tot imperiul". Iniţial, această formă de organizare apare ca o congregaţie laică, subordonarea profesorilor şi modul de a parcurge ierarhia didactică din grad în grad asigurînd ordinea şi „fixitatea" de care avea nevoie Napoleon. Apoi, pentru a atenua şi mai mult concurenţa particulară, decretul din 15 noiembrie 1811 obligă pe toţi elevii să-şi urmeze ultimii doi ani de studii într-o instituţie publică.

Dar intenţia de a crea un „ordin" laic, cu ierarhia sa, cu profesorii constrînşi la o viaţă „ascetică", convenţională, în comun, a eşuat de la început. Acest „corp" minuţios construit nu avea spirit, nu avea viaţă. **Dotată cu o administraţie centralizată, „Universitatea imperială" a reuşit totuşi să traverseze seismele secolului al XIX-lea, sacrificînd inevitabil progresul de dragul fixităţii. Ea n-a putut face faţă problemelor puse de necesităţile adaptării învăţămîntului la nevoile societăţii, apariţia, spre sfîrşitul secolului, a unei descentralizări ample marcînd primul pas al reformării sistemului imobil pe care-l visase Napoleon.**

NAPOLEON ŞI FILMUL

Personaje ale istoriei, reale sau imaginare, au făcut obiectul multor opere cinematografice, din însăşi clipa naşterii acestei arte. Alegerea a fost întotdeauna proporţională cu „seducţia" pe care o aveau asupra publicului, şi în această privinţă Napoleon, desigur, n-a fost „năpăstuit". Nu numai francezii l-au arătat pe Napoleon pe ecran ; au existat „Napoleoni" în multe ţări, vorbind numeroase limbi, printre aceşti Napoleoni poligloţi predominînd cei de limbă engleză, o limbă pe care nu se ştie dacă lui Napoleon personal i-ar fi plăcut să o vorbească. Dar Hollywood-ul n-a reuşit niciodată să se desprindă de o imagine convenţională, de suprafaţă, a istoriei napoleoniene, singurul „Napoleon" cît de cît de succes realizat aici fiind „Napoleon sentimentalul" din „Contesa Walewska" cu Charles Boyer şi Greta Garbo, menţionabil numai pentru eforturile actorilor. Nici ecranizarea americană a celebrului „Război şi pace" n-a ştiut să depăşească imaginea artificială a împăratului.

Pe rînd, Pierre Blanchar, Albert Dieudonne, Sacha Guitry, Raymond Pellegrin, Jean Louis Barault, Charles Vanel, Marlon Brando şi Pierre Mondy au întruchipat imaginea, uneori numai fizică, a lui Bonaparte. Dar nici un film memorabil nu s-a înscris în istorie. Cinematograful a fost ingrat cu Napoleon. Parte pentru că a rămas prizonierul legendei şi n-a reuşit să se elibereze de tot spectaculosul reconstituirii grandioase a epocii, cu războaiele şi alcovurile sale.

Abel Gance a fost singurul care a reuşit ceva. Spun „ceva" pentru că grandiosul proiect început în 1925 n-a fost dus pînă la capăt, iar versiunea pe care a sonorizat-o în 1934, îndepărtînd două treimi din materialul iniţial, nu s-a putut constitui ca o operă unitară. „Austerlitz", pe care l-a realizat în 1960, ne face cu atît mai mult să regretăm că Gance n-a putut înfăptui epopeea pe care şi-o propusese, a cărei idee l-a urmărit toată viaţa. Dar şi aşa „Austerlitz" rămîne filmul în care am crezut cel mai mult în imaginea ce ni s-a oferit despre Napoleon.

Pentru actori, sarcina de a-l interpreta pe Napoleon devenea uneori o fascinaţie. Emile Drain, prezent deseori pe ecran, între 1920-1930, sub masca împăratului s-a identificat într-atîta cu personajul încît a ajuns şi în viaţa de toate zilele să arate, să se poarte, să vorbească în conformitate cu modelul. Într-un fel, rolul i-a distrus cariera, transformîndu-l într-un semn viu al unei imagini moarte. Albert Dieudonné, Napoleon tînăr din filmul lui Gance, a sfîrşit şi el prin „a se crede cu adevărat, puţin, Napoleon cel real" — cum scria pe atunci Pierre Brisson. Ei bine, citind aprecierea lui Brisson, actorul adresează criticului o scrisoare în care încheie astfel :

„M-am identificat cu personajul **meu** (sublinierea noastră !), ce putea fi mai natural... Napoleon sînt Eu ! Soldat, sînt mulţumit de tine. N.

În secolul douăzeci : Albert Dieudonné, 16 martie 1955".

Semnificativ, nu ?

NAPOLEON ŞI PUBLICITATEA

Publicitate înseamnă, într-un sens, popularitate. Creatorii de texte şi afişe publicitare au căutat întotdeauna să tragă foloase de pe urma popularităţii unor personaje, fie ele vedete de muzică uşoară şi film, fie eroi ai istoriei.

Ceea ce a putut fi speculat în publicitate era, evident, **imaginea** pe care publicul o avea despre Napoleon, **stilul** său — celebra pălărie bicorn, gestul „clasic" de a ţine mîna dreaptă în încheietura vestonului. E o problemă de eficacitate pentru reclamă prezentarea unor imagini, pe care trecătorul le poate recunoaşte, descifra, de la prima vedere şi oriunde, imaginea lui Napoleon, chiar caricaturală, atrage atenţia datorită „aurei" artificiale de enigmă cu care legendele l-au învăluit.

Cea mai răspîndită reclamă „stil Empire" este desigur a coniacului Courvoisier, „coniacul lui Napoleon". Dar cea mai „nostimă" e poate cea a unei specii de oranjadă, în care bicornul a fost înlocuit cu o jumătate de felie de portocală, iar mîna dreaptă îndoită „clasic" sprijină sticla din care „împăratul" se serveşte cu ajutorul unui „pai" ultramodern.

LA PARIS, STATU QUO LA MASA VERDE

Parisul, ca și Geneva, și-a căpătat o solidă tradiție în ceea ce privește tratativele politice. După luni întregi de contacte și revizuiri de poziții, Statele Unite ale Americii au acceptat demarajul „conferinței în 4" — de la Paris, presate fiind și de valul de protest mondial împotriva războiului din Vietnam. Cursul favorabil al concretizării contactelor din capitala Franței a fost determinat de încă un factor important ; schimbarea administrației americane, dornică în actuala perioadă de a face mai mult în vederea lichidării conflictului vietnamez decît precedenta aflată sub mandatul lui Johnson. Fostul președinte a exploatat problema vietnameză prin măsuri menite să aplece pîrghia corpului electoral în favoarea candidatului partidului democrat Hubert Humphrey (suspendarea limitată a bombardamentelor asupra R.D. Vietnam — 3 aprilie 1968, inaugurarea contactelor cu reprezentanții guvernului nordvietnamez la Paris — 13 mai 1968, acordul asupra încetării totale a bombardamentelor asupra Vietnamului de nord — 31 octombrie 1968). Tentativa de stăpînire a balanței electorale a eșuat, fiindcă alegerea lui Richard Nixon ca președinte a indicat precis dorința alegătorilor americani de a scăpa cît mai repede de un război costisitor și condamnabil. Cu două zile înainte de instalarea oficială a noului președinte american (18 ianuarie 1969) cele 4 părți : R. D. Vietnam, Frontul Național de Eliberare, Statele Unite ale Americii și administrația de la Saigon, s-au aflat pentru prima oară reunite la aceeași masă, la nivelul șefilor adjuncți. Drumului lung parcurs de la primele contacte preliminarii pînă la acceptarea unanimă a protocolului conferinței, îi corespunde acum o etapă nu mai puțin dificilă în vederea materializării primelor acorduri pentru încetarea totală și definitivă a focului, pentru retragerea trupelor străine din Vietnamul de sud și pentru reunificarea nordului cu sudul. Calificate de fostul conducător al delegației americane la Paris — Averell Harriman — drept „cele mai lente și cele mai istovitoare la care a participat vreodată", tratativele preliminarii s-au lovit de politica de tergiversare dusă de administrația saigoneză. Tratativele propriu-zise, începute la 25 ianuarie 1969, sînt în continuare frînate de poziția rigidă a aceleiași delegații, ce susține în continuare prezența trupelor străine pe teritoriul Vietnamului de sud. Dar iată pozițiile inițiale expuse la prima ședință a „conferinței celor 4" de șefii delegațiilor :

TRAN BUU KIEM — șeful delegației F.N.E. : înfăptuirea unei administrații de largă coaliție națională și democratică, edificarea unui stat independent, democratic, pașnic, neutru și prosper, în vederea creării condițiilor reunificării țării. Respectarea acestui statut politic cere în mod necesar retragerea necondiționată a trupelor străine și respectarea acordurilor de la Geneva din 1954.

XUAN THUY — șeful delegației R.D.V., a afirmat tendința de a nu distanța discuțiile conferinței de obiectul ei : acela de a contribui prin rațiune și bunăvoință la împlinirea destinului poporului vietnamez în condițiile elementare ale păcii, independenței, suveranității, unității și integrității teritoriale, drepturi recunoscute de acordurile de la Geneva; S.U.A. trebuie să-și retragă propriile trupe odată cu lichidarea bazelor militare ; problemele politicii interne a poporului sud-vietnamez trebuie rezolvate de el însuși, fără imixtiuni străine conform programului F.N.E. ; reunificarea celor două zone, de nord și de sud, este o chestiune a poporului vietnamez și nu are nevoie de amestec străin.

PHAM DANG LAM — șeful delegației saigoneze, justifică existența guvernului de la Saigon și cere staționarea în continuare a trupelor străine în Vietnamul de sud.

HENRY CABOT LODGE — șeful delegației americane, susține preponderența elaborării unui statut al zonei demilitarizate, fapt care ar constitui o primă etapă practică, continuată cu retragerea tuturor forțelor străine de pe teritoriul Vietnamului de sud. Rigiditatea propunerilor americane și saigoneze, incompatibile cu obiectivele delegațiilor F.N.E. și R.D.V., atestă încă o fază de tergiversare a tratativelor : măsurile de restabilire a păcii sînt cele ce vor pune capăt intervenției trupelor străine în Vietnamul de sud și care vor garanta poporului vietnamez exercitarea liberă a drepturilor sale fundamentale : independența, suveranitate, unitate și integritate teritorială. Cea de-a 3-a ședință a tratativelor de la Paris nu a adus nimic nou în pozițiile delegațiilor S.U.A. și administrației saigoneze, obiectivul acestora insistînd din nou asupra priorității problemelor militare. Într-un interviu acordat revistei „Nouvel Observateur", Tran Buu Kiem a arătat că țelul conferinței de la Paris „este discutarea globală a problemelor militare și politice". Scindarea acestor date nu poate duce la un progres vizibil al negocierilor de la Paris.

Recenta hotărîre a Suediei de a stabili relații diplomatice cu R.D. Vietnam, mișcările de protest împotriva războiului din Vietnam desfășurate în S.U.A., Japonia, Franța, Anglia arată hotărîrea opiniei publice mondiale de a nu permite perpetuarea unui focar de război. De la „Conferința celor 4" de la Paris se așteaptă nu numai eliminarea unei periculoase surse de încordare, ci și măsuri concrete pentru securitatea și destinderea internațională.

Călin STĂNCULESCU

MAPAMOND STUDENȚESC

Săptămîna trecută, o delegație a Uniunii Studenților din R.S.F. Iugoslavia, formată din Giuro Kovacevici, președintele Uniunii, Vladimir Gligorov, secretar cu problemele internaționale, și Teodosie Celenovici, președintele Uniunii studențești din Belgrad, a făcut o vizită în țara noastră la invitația U.A.S.R. Oaspeții iugoslavi au purtat discuții cu reprezentanți ai U.A.S.R., cu studenți români, vizitînd, printre altele, și redacția revistei noastre. Colegii noștri iugoslavi s-au interesat despre profilul și activitatea „Vieții studențești", despre complexitatea problemelor dezbătute în paginile revistei. În același timp ei ne-au împărtășit o seamă de preocupări actuale ale Uniunii studenților iugoslavi, în legătură cu îmbunătățirea continuă a studiului în universități, cu participarea studenților în organele reprezentative, probleme discutate și la ultimul congres al Uniunii, din decembrie 1968.

Vizita delegației iugoslave în redacția noastră a constituit, de asemenea, un prilej pentru stabilirea unor noi contacte între revistele studențești din cele două țări, contacte care vor fi lărgite în continuare prin schimburi reciproce de redactori și publicații.

POLIȚIA LA UNIVERSITATEA DIN CHICAGO

În dimineața zilei de 4 februarie în incinta Universității din Chicago au apărut forțe polițienești care au înconjurat o clădire unde se aflau baricadați un mare număr de studenți. Evenimentele de la această Universitate care și-a suspendat cursurile de la 1 februarie sînt urmarea cererilor studenților de a se proceda la o reformă a actualului sistem de învățămînt. Răspunzînd chemării organizației „Studenții pentru o societate democratică", un însemnat număr de studenți ai Universității din Chicago au cerut să fie luate măsuri administrative pentru acordarea unor burse colegilor lor ce nu au posibilitatea să plătească taxele universitare foarte mari. În urma refuzului conducerii Universității, studenții au declarat grevă și s-au baricadat într-una din clădiri.

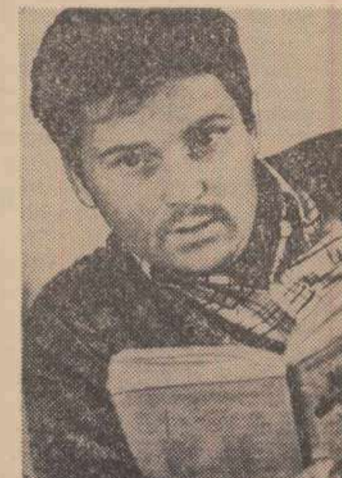
ÎMPOTRIVA OCUPĂRII OKINAWEI

Peste 6 000 de studenți din insula Okinawa au participat recent la numeroase demonstrații de protest împotriva ocupării acestui teritoriu de către S.U.A. și a menținerii bazelor militare pe insulă. Manifestanții au cerut, de asemenea, retragerea din Okinawa a bombardierelor strategice americane „B-52", prevăzute cu încărcături nucleare. Un important grup de studenți a asaltat baza militară americană de la Kadena încercînd să demonteze baricadele ridicate de forțele polițienești. Ei au fost atacați de peste 700 de polițiști. În cursul ciocnirilor un număr de studenți au fost răniți sau arestați.

FALȘI IDOLI

Daniel Cohn Bendit

S-ar putea spune că în timpul „evenimentelor din mai", din Franța anului trecut, în rîndul studențimii s-a manifestat o tendință pozitivă de radicalizare a pozițiilor, în sensul conștientizării tot mai accentuate a raporturilor dintre nevoile individuale și nevoile societății și a necesității integrării complexe a universității în viața socială, îndreptată spre o anumită dezvoltare științifică, socială și politică. Tineri comuniști socialiști, tineri neaparținînd vreunei orientări politice au încercat să-și îndrume eforturile pentru îmbunătățirea mersului angrenajului universitar. Într-un asemenea context n-au lipsit însă nici stridențele unor „voci de margine", care au folosit prilejul pentru manifestarea unor tendințe de individualism acerb și subiectivism dizolvant, sub eticheta „revoluției". Din această „minoritate activă", cum îi spunea Sartre, a făcut parte și „eroul" nostru.

DANIEL COHN BENDIT, născut în 1945, la Montauban, student la Facultatea de sociologie, Nanterre, „liderul" unei mișcări supranumită „mișcarea de la 22 martie". Însăși existența lui am putea spune, a negat așa-zisa mișcare. Căci, virtual, mișcarea de la 22 martie se voia spontană, fără lideri și fără membri (? !), un fel de avangardă în sine, fără program și fără organizare. Un loc propice, deci, înfloririi subiectivismului și individualismului de care vorbeam.

Numai din cele notate pînă acum ne putem da seama de unde provine această „avangardă". Cohn Bendit a fost desemnat ca un emul al lui Marcuse. Eroare ! Cum singur mărturisea, Marcuse n-a prea făcut parte din lecturile sale particulare ; îl prefera pe Bakunin ! Și, într-adevăr, cu nimic nu seamănă mai bine discursurile lui Cohn Bendit decît cu „tezele" anarhiștilor din secolul trecut. Frazele debitate la Nanterre, la Sorbona sau la Frankfurt ascundeau aceeași concepție falsă, după care existența statului este sursa exploatării și nu proprietatea privat-capitalistă, ceea ce, implicit, neagă necesitatea luptei organizate a proletariatului și rolul său istoric, subordonînd clasa muncitoare politicii burgheziei. Dar nici măcar în anarhism Cohn Bendit nu a fost „consecvent". S-a spus : Bendit era născut să fie lider. Am putea spune : Bendit era născut să fie actor. Plăcerea lui cea mai mare era să dea interviuri și să țină „speech"-uri pentru a alimenta în jurul său un cult de idol. Nimic nu e mai potrivit în acest scop decît calea spectaculoasă ; calea rațiunii nu e de loc propice. Spectacolul cere aparență, mișcare în sine, fenomenală, fără sens și mai ales gratuitate. Gratuitatea i-a folosit cel mai mult lui Cohn Bendit, pentru că oamenii sînt obișnuiți să caute în toate lucrurile un sens, sînt intrigați atunci cînd nu-l găsesc și, astfel, rămîi continuu în centrul atenției publice !

Bineînțeles, toate interviurile începeau cu : „Eu, Cohn Bendit spun, eu cred..." Aici nu e un simplu egoism înnăscut, o simplă apetență pentru succes, ci nevoia de a perpetua iluzia, căci nu era greu să-ți dai seama că Bendit nu este exponentul unei mase cum se proclama, ci al unei minorități de spectatori. Spun, de spectatori, pentru că cei ce îl aplaudau, pe „scenă", erau o mînă de plictisiți, pe care cuvintele grandioase îi stîrneau o clipă din placiditate, spectatori fără idei și principii, făcîndu-și un „punct de onoare" din lipsa acestora.

De altfel, de la început, mișcarea revendicativă a studenților francezi s-a disociat net de acest fals idol. Un sondaj efectuat de „Intramuros" la 27 mai cu întrebarea : „Cohn Bendit gîndește și acționează bine ?", conchidea :

Foarte bine	7%	= 26%
Bine	19%	
Rău	20%	= 57%
Foarte rău	37%	
Fără nici o părere	17%	

Dar lui Cohn Bendit nu-i trebuiau adeziuni. Ar fi fost mai mulțumit să nu aibă pe nimeni care să-i împărtășească părerile, să fie unic, să obțină statutul de stea cu tot ce acesta implică : aplauze, bani. El critica „societatea de consum" pentru că voia să beneficieze de ea. „Memoriile" scrise într-un week-end prelungit în Alpi i-au fost din plin remunerate. Aventurile publice cu artiste de cinema continuau să-l păstreze în paginile ziarelor, indiferent de rubrică. Societatea bancherului vest-german Hesselbach devenea mai plăcută, acostarea în portul „dolcevitei" fiind demersul final al carierei sale de vedetă. Ultimele isprăvi de la tîrgul cărții din Frankfurt i-au adus o condamnare de cîteva luni închisoare. Prilej reînnoit de a ocupa o pagină cu fotografii în „Spiegel". Voia cu orice preț ca faima sa efemeră să nu se distrugă. Ridicolul ieftin dar... bine plătit în care s-a scufundat nu l-a deranjat cîtuși de puțin.

Încă o dată s-au adeverit cuvintele prin care Lenin demasca anarhismul ; aventurile lui Cohn Bendit se cumpără azi de unii pentru divertisment în orele de plictiseală ale burgheziei, societatea pe care „critica" a tras toate avantajele acestei diversiuni și se va descotorosi de micul idol atunci cînd nu va mai putea să-l folosească.

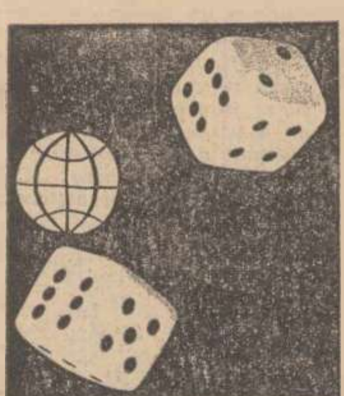
Dar, ca un clown ale cărui trucuri le cunoști dinainte, Cohn Bendit nu mai poate înșela pe nimeni...

Eugen PATRICHE

etc

cinci caricaturi de I. DOGAR MARINESCU

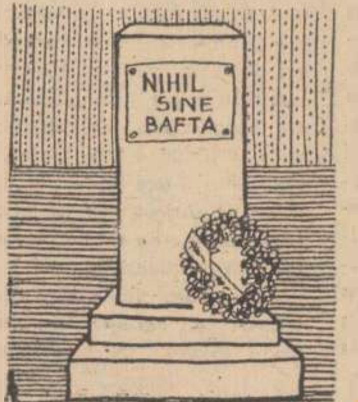

ALEA JACTA EST!

RIDENDO CASTIGAT MORES

Ce culoare preferați?

Rolul culorilor asupra organismului și comportării oamenilor a fost cunoscut dintotdeauna. În ultima vreme, însă, cercetările științifice au adus girul lor acestor credințe „băbrinești".

Oamenii reacționează în mod caracteristic. Într-o uzină de avioane s-au revopsit pereții cantinei în albastru, temperatura era menținută constantă, dar muncitorii s-au plîns de frig. După cîteva zile s-au revopsit pereții într-o culoare roșcată și, cu toate că temperatura camerei a fost scăzută de la 22° la 16°, niciunul dintre muncitori nu s-a mai plîns de frig.

Într-o fabrică s-au revopsit lăzile în care ucenicii transportau piesele detașate, din negru în verde. Muncitorii care au crezut că s-au schimbat lăzile au declarat că cele noi sînt mult mai ușoare.

ROȘUL — crește tensiunea arterială și musculară, activează respirația; este un stimulent intelectual și combate melancolia, dar poate deveni iritant.

PORTOCALIUL — grăbește ritmul cardiac, dar nu schimbă presiunea arterială; este un stimulent emotiv și favorizează digestia.

GALBENUL — întărește vederea și nervii; este o culoare veselă; favorizează optimismul și combate tendința la depresiuni nervoase.

VERDELE — influențează scăderea tensiunii arteriale și dilată vasele capilare; este un calmant eficace împotriva migrenelor, insomniei și oboselii nervoase.

ALBASTRUL — scade și el presiunea sanguină, dar și tensiunea musculară; este mai calmant decît verdele, dar predispune la depresiuni.

VIOLETUL — mărește rezistența inimii și a plămînilor; este calmant, dar poate duce la melancolie.

Aer terapeutic

O nouă metodă de vindecare a arsurilor experimentată în Anglia constă în așezarea pacientului pe un pat de aer cald, în care leziunile provocate de arsuri se usucă rapid fără să mai supureze. Dispozitivul este de forma unei saltele pneumatice confecționată dintr-o țesătură de fibre poliamidice și acoperită cu cauciuc, compartimentată în mai multe secțiuni, care preiau forma contururilor lateral al corpului. Prin secțiuni se suflă un curent de aer cald, sterilizat. Experiențele au fost făcute cu doi pacienți care prezentau arsuri serioase; unul fiind ținut în aceste condiții timp de 6 ore, iar celălalt timp de 15 ore, arsurile li s-au vindecat cu mare ușurință.

Dacă aveți umor rîdeți, dacă nu, nu!

VOLTAIRE DESPRE FEMEI

În lume nu există, din păcate, decît două lucruri bune: femeia și pepenele. Părerea mea este însă că pepenele e prea greu, iar femeia prea ușoară.

NON BIS IN IDEM ?

— M-ați nenorocit cu gazeta d-voastră!

Redactorul: De ce?

— Ați scris alaltăieri că un hoț m-a prădat, furînd toți banii din sertarul din mijloc — din fericire n-a căutat și în sertarul din dreapta, în care aveam un ceas de aur!

Redactorul: Ei și? Nu e adevărat?

— Ba da. Dar azi noapte hoțul a venit din nou și a luat și ceasul!

PREA TÎRZIU

Clientul: Îmi pare rău că n-am luat masa aci acum vreo 8 zile...

Chelnerul: Îmi pare bine că sînteți mulțumit.

Clientul: Și asta din cauza peștelui pe care mi l-ai adus. Poate că atunci mai era proaspăt.

EXPLICAȚIE

— Spune, tăticule, girafele pot căpăta guturai dacă răcesc la picioare?

— Desigur, dragul meu, dar întotdeauna cu o săptămînă mai tîrziu!

JUSTIFICARE

Avocatul: Pentru ce ești aici?

Condamnatul: Pentru că fereastra este prea îngustă și pe deasupra mai are și gratii.

INSTINCT

Judecătorul (către acuzat):

— Cărui rușinos instinct te-ai supus cînd te-ai hotărît să păstrezi portofelul, în loc să-l înapoiezi păgubașului?

— Nu este un instinct rușinos, domnule președinte,... e instinctul de conservare.

PUDOARE

— Ai la activul dumitale șase atentate la pudoare și zece violuri.

— Mai încet, domnule președinte. În sală sînt și doamne.

Un film despre Rezistența franceză

Marie France Pisier este protagonista unui nou film despre Rezistență. Titlul filmului inspirat dintr-un vechi cîntec francez „Nous n'irons plus au bois" (Nu vom mai merge în pădure) spune destul de bine că nu ai douăzeci de ani de două ori și că toți cei care au acum 40 și... de ani au jucat un rol în istorie.

Au trecut 25 de ani de la Rezistență și totuși ea con-

tinuă să fie descrisă în multe filme și romane, poate pentru că eroii Rezistenței cărora în tinerețe li se povestise prea mult despre faptele eroice petrecute în tranșeele războiului din 1914 au fost reținuți și discreți în exprimarea sentimentelor.

Ce mai comedie ar fi scris Shakespeare!

La 13 ianuarie, un grup de peste o sută de „proprietari" americani și canadieni au sosit la Statford-on-Avon, locul nașterii lui William Shakespeare, pentru a... intra în posesia celor cîțiva pumni de pămînt și a unui certificat de proprietate purtînd imaginea bustului marelui Will. Ei au cumpărat cîțiva „pași pătrați" de pămînt pentru a se putea mîndri că dețin „o parte din pămîntul călcat de Shakespeare"

În viitor va fi din ce în ce mai greu să te poți mîndri cu așa ceva: dacă în urmă cu un an șase acri de pămînt costau la Stratford 3 500 de lire, în prezent aceeași suprafață se vinde cu 500 000 de lire!

Ce mai comedie ar fi scris marele Will dacă ar fi avut la îndemînă acest subiect!

3 200 de pagini pe o jumătate de filă

Acumularea unui volum tot mai mare de publicații științifice ca urmare a dezvoltării cercetării a făcut imposibilă menținerea vechilor metode de păstrare a documentelor și a determinat pe cercetătorii din domeniul aparaturii optice să găsească mijloace corespunzătoare noilor situații create. Printre realizările cele mai interesante în acest domeniu figurează și punerea la punct, în S.U.A., a unui nou procedeu de microreproducere fotocromică ce permite fotografierea a 3 200 de pagini obișnuite de informații pe o foaie din material plastic avînd dimensiunile 100 x 150 mm.

Test despre prietenie

Problema nr I

Răspundeți prin **Da** sau **Nu**.

1) V-a înșelat vreodată un prieten?

2) Considerați că sînteți un bun cunoscător al oamenilor?

3) Preferați să călătoriți de unul singur?

4) Vă place să fiți în anturaj?

5) Cunoașteți pe toți vecinii dv.?

Problema nr. II

Care din afirmațiile de mai jos corespund realității, după părerea dv.?

1) Prietenia nu poate fi înlocuită nici de pasiunea pentru muzică, nici pentru pictură, cinematografie, poezie, sport, colecții, de nimic altceva.

2) La nevoie și prietenul te părăsește.

3) Mai întîi gîndește-te la prietenul tău și apoi la tine însuți.

4) De la un prieten nu trebuie să ceri totuși prea mult.

5) Cu cît ai mai mulți prieteni, cu atît e mai bine.

Problema nr. III

Din cele 7 trăsături pozitive pe care ați dori să le aibă prietenii dv., alegeți două.

1) Sincer
2) Credincios
3) Inventiv
4) Frumos
5) Inteligent
6) Modest
7) Interesant

După ce ați răspuns la toate întrebările puteți trece la prelucrarea „științifică" a rezultatelor după următoarea schemă.

I	Da	Nu
1 —	15	5
2 —	20	2
3 —	4	12
4 —	15	8
5 —	12	6

II	Da	Nu
1 —	5	15
2 —	3	12
3 —	20	1
4 —	20	6
5 —	5	10

III	
Sincer —	30
Credincios —	40
Inventiv —	10
Frumos —	6
Inteligent —	8
Modest —	15
Interesant —	5

Dacă ați acumulat pînă la 140 puncte, puteți să legați cu foarte mare greutate prietenii. Cauza poate fi nu numai faptul că nu puteți deveni dv. un prieten bun, cît aceea că nu credeți în general că puteți găsi un prieten adevărat. Manifestați mai multă încredere în oameni!

Dacă aveți de la 141 la 180 puncte, înseamnă că reușiți să cunoașteți bine oamenii și intrați ușor în legătură cu ei. Aveți prieteni pe care vă puteți baza, dar nici dv. nu vă veți lăsa prietenul la nenorocire.

Dacă ați obținut peste 181 puncte, ați putea afirma: prietenii nu reprezintă o problemă pentru mine. Am așa de mulți, încît nici nu-i pot număra. Întrebarea este dacă aceștia sînt într-adevăr prieteni, pentru că cei cu care te împrietenești atît de repede te și desparți de ei foarte repede.

Riscurile laureaților Nobel

În cadrul catedrei de sociologie de la Universitatea Columbia au fost analizate riscurile premiului Nobel. Din totalul de 55 deținători ai premiului Nobel pentru știință în S.U.A. a fost cercetată statistic activitatea depusă de 41 de savanți înainte și după decernarea premiului.

Pentru a exclude, pe cît posibil, factorii subiectivi, s-a făcut comparație cu un grup de control din aceeași categorie de vîrstă și s-a constatat că laureații au publicat înainte de primirea premiului în medie 4,2 articole anual, în timp ce oamenii de știință din grupul de control au publicat numai 1,9 articole anual. În schimb, în cei cinci ani după decernarea premiului se observă la laureați un declin de 30 la sută în acest domeniu de activitate. Situația se explică, pe de-o parte, prin apariția unor obligații sociale noi, în afara activității profesionale, și, pe de altă parte, prin promovarea susținută a colaboratorilor din colectivul de muncă al laureaților.

Reviste... monosilabice

De curînd, în Anglia au luat ființă trei noi publicații: revistele „Which", „Where" și „What", caracterizate, tustrele, prin titluri... monosilabice. Prima („Care") scrie despre lucrurile pe care trebuie să le alegem din comerț „pentru noi și-ai noștri"; a doua („Unde") se ocupă de locurile unde avem voie și unde nu avem voie să lăsăm pe copii, iar ultima („Ce") ne spune, în toate paginile sale, ce anume facem sau putem face în viață.

Revista „What" e cea mai bătăioasă în lupta pentru existență. Ea a început să publice, nu de mult, sugestiile cititorilor din orice țară sosite la... concursul pentru „ameliorarea vieții în Anglia" — țel pentru care a fost creat special „Centrul internațional de sugestii". Cele mai bune dintre cele primesc și premii. Premiul III l-a primit sugestia ca serviciile publice (indiferent care) să găsească o modalitate de a-i anunța pe locatarii unui cvartal de locuințe cine pleacă, cine vine printre ei, cine face cutare lucru, cine nu-l face. Prima s-a conformat... Asociația lăptarilor, susținînd că lăptarii sînt cei mai buni cunoscători ai „mișcării" locatarilor. Argumentul: dacă a doua zi sticlele cu lapte au fost luate din fața ușii, înseamnă că totul e-n ordine: dacă nu, atunci mai mult ca sigur că s-a întîmplat ceva. Oricum, despre revista „What" se vorbește...

PREUNIVERSITARIA

Azi vă prezentăm:

Institutul de educație fizică și sport din București

Institutul de educație fizică și sport a fost înființat în anul 1922 sub denumirea I.N.E.F. (Institutul național de educație fizică). În decursul timpului el a purtat diferite alte titulaturi (A.N.E.F., I.S.E.F., I.C.F.).

Pe băncile acestui institut și-au făcut ucenicia cei mai mulți dintre actualii antrenori și profesori de educație fizică. Prefaceri importante au survenit în viața institutului după anul 1944. S-au schimbat conținutul și orientarea planului de învățămînt și ale programelor de studii, care s-au modernizat și continuă să se modernizeze. S-a îmbunătățit substanțial baza materială a institutului prin mărirea cu peste 100 la sută a spațiului de învățămînt, prin construirea de noi săli (de jocuri, de gimnastică, de lupte, haltere, box), de noi terenuri și instalații moderne. Condițiile de viață și muncă ale studenților s-au îmbunătățit în permanență. Dacă din 1922 pînă în 1944 au absolvit institutul 680 de studenți, în perioada 1945—1968 numărul absolvenților a fost de peste 3 000. Astăzi studenților li se asigură o pregătire de înaltă ținută științifică, în conformitate cu cerințele moderne ale activității de educație fizică și sport. *În cadrul celor douăsprezece catedre ale institutului predau reputați specialiști ai sportului românesc, cum ar fi antrenorii emeriți Ioan Kunst-Ghermănescu (handbal), Vascul Popovici (lupte), maeștrii emeriți ai sportului Ștefan Roman și Aurel Drăgan (volei), Eustațiu Mărgărit (box), Mihai Nedef (baschet) și alții. Printre absolvenții I.E.F.S.-ului se numără nume cunoscute în arena sportului mondial (Iolanda Balaș, Ella Constantinescu, Gheorghe Gruia, Sonia Iovan, Ion Țiriac, Tănase Mureșanu, Ion Moser ș.a.).*

Procesul de învățămînt cuprinde discipline moderne studiate în cele cinci laboratoare excelent utilate și în biblioteca institutului, care dispune de 85 000 de volume și peste 250 de colecții de periodice generale și de specialitate. Anual serviciul de bibliografie și documentare al bibliotecii pune la dispoziția studenților traduceri de studii și articole din peste 60 de publicații străine, creînd posibilitatea unei documentări multilaterale și de actualitate.

Mai mult de jumătate din numărul studenților de la cursul de zi beneficiază de burse. Căminele studențești găzduiesc peste 150 de studenți. Cantina institutului are o capacitate de 350 de locuri. Studenții de la I.E.F.S. beneficiază de o alocație zilnică pentru hrană cu 2 lei mai mare față de alocația celorlalți studenți, avîndu-se în vedere recuperarea energiei fizice cheltuite suplimentar.

Examenul de admitere în institut cuprinde probe practice eliminatorii la atletism, gimnastică și jocuri sportive, precum și o probă scrisă la anatomia și fiziologia omului. Absolvenții institutului pot activa ca antrenori în toate domeniile și disciplinele sportive, ca profesori de educație fizică în licee sau școli profesionale sau ca asistenți la catedrele de educație fizică din învățămîntul superior.

POȘTA ADMITERII

VARGA EVA, KETVES MARIA — Baraolt: *Examenul de admitere în Facultatea de stomatologie cuprinde următoarele probe: Anatomia și Fiziologia omului (scris și oral), Chimie organică (scris), Fizică — structura atomului, optica, fizica moleculară și căldura (scris).*

Studenți ai Academiei de studii economice lucrînd la mașini de calcul în laboratorul mecanografic și electronic.

Oră de lucrări practice în laboratorul pentru mecanizarea operațiilor contabile.

Aceleași examene se susțin pentru admiterea în Facultatea de medicină. (CIOPROGA MIHAI — Iași, MIHAELA MARIN — Sebeș și alții).

CRISTINA CALOIANU — Tecuci: *Absolvenții Facultății de fizică nu primesc diplome de ingineri. Titulatura lor este de „Diplomați universitari în Fizică". Pentru a primi diplomă de inginer trebuie să absolviți un institut tehnic.*

STĂNCULETE SABINA — Craiova: *În afară de București, facultăți de geologie-geografie mai funcționează în orașele Cluj, Iași (cu titulatura Biologie-Geografie) și în cadrul institutelor pedagogice din Timișoara, Craiova, București, Suceava, Oradea, Bacău.*

SILVIAN STÎNGACIU — Sîntămaria, Județul Alba: *La examenul de admitere în Facultatea de filozofie, la acele secții unde este prevăzută o probă de Psihologie, nu se vor solicita și capitole din Logică. Același răspuns pentru* DESPA CONSTANTIN din Pitești.

VOINEA MARIN — Turnu Severin: *Actualele dispoziții legale nu permit să urmați simultan cursurile a două facultăți. Deocamdată încercați să reușiți la admitere măcar într-una dintre facultăți. Plăcerea alegerii vă revine.*

MĂRUNȚELU ELENA — Botoșani: *Examenul de admitere la Facultatea de limba franceză începe la aceleași date care au fost anunțate în presă pentru întreaga sesiune a admiterii. Facultăți de limba franceză (sau secții) există, în afară de București, la Timișoara, Cluj și Iași.*

ANA MARIA PENEA — Deva: *Absolvenții Facultății de geologie-geografie pot activa, în funcție de secția absolvită, în învățămîntul liceal sau superior, în munca de cercetare științifică. Pentru recomandări în legătură cu materiale suplimentare pe care doriți să le studiați în vederea admiterii adresați-vă cadrelor didactice de specialitate de la liceul dumneavoastră.*

RADU RODICA, MĂRGINEAN LUCICA — Sebeș-Alba: *Nu există o Facultate de cosmetică și nici măcar o secție care să pregătească specialiști în acest domeniu. În cadrul Institutului politehnic din Galați, la Facultatea de T.P.A.T.P. există un „Curs de săpun" în cadrul căruia sînt predate și noțiuni de cosmetică.*

SZOLLOSY ECATERINA — Sf. Gheorghe: *Nu se poate da o sesiune de admitere special pentru dumneavoastră. Gîndiți-vă unde am ajunge dacă fiecare candidat ar da examen de admitere atunci cînd are el poftă. Arta cere sacrificii!*

DINU DUMITRU — București: *O secție de Astronomie funcționează în cadrul Facultății de matematică-mecanică din cadrul Universității din București. Calitatea de student nu e un impediment pentru a vă înscrie la cursurile Universității populare sau ale unei Școli populare de artă, în măsura în care vă rămîne timpul necesar. Restul întrebărilor vă rugăm să le adresați Observatorului astronomic.*

VERONICA SEREDIUC — Peciul Nou-Timiș: *Facultatea de matematică-mecanică din Timișoara are pentru cursurile de zi două secții: Analiză matematică și Geometrie, iar pentru cursurile fără frecvență numai o secție de Matematică.*

Preocupări pentru orientarea profesională a elevilor

„Unul din imperativele fundamentale care se pun în fața școlii noastre este de a răspunde, prin structura și conținutul ei, cerințelor practicii, nevoilor actuale și de perspectivă ale diferitelor sectoare ale vieții economice și sociale", *arăta tovarășul* **NICOLAE CEAUȘESCU** *în cuvîntarea rostită la recenta Conferință națională a cadrelor didactice. Această apreciere ilustrează și importanța ce trebuie să se acorde orientării școlare și profesionale a tineretului, în concordanță cu aptitudinile fiecărui elev și cu cerințele sociale ale timpului nostru. Este aceasta o înaltă obligație a școlii și interesul de a-i face față s-a relevat și în cursul lucrărilor conferinței amintite.*

Prof. ION BORCA, inspectorul general al municipiului București, afirma: „În sistemul de educație multilaterală, un loc însemnat îl ocupă orientarea școlară și profesională a elevilor, problemă actuală a școlii noastre, avînd ca scop integrarea armonioasă a tineretului în viața socială, descoperirea și utilizarea rațională a disponibilităților spirituale ale tineretului, a capacității sale creatoare".

Unii profesori participanți s-au referit la măsurile concrete luate în acest sens în liceul unde funcționează. Astfel, prof. I. MICU, de la Liceul nr. 1 Onești, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, liceu absolvit pînă acum de 10 serii de tineri — azi muncitori și tehnicieni în producția industrială, slujitori pe tărîmul ocrotirii sănătății, educației și artelor, menționa că pentru actualele serii de elevi, aflați în situația de a se manifesta și afirma, de a-și alege o profesie, liceul, în afara procesului de învățămînt propriu-zis, și-a concentrat preocupările în direcția organizării activității pratice și științifice a elevilor. Rezultatele sînt prezentate la sesiunile de comunicări, precum și în revista „Confluențe", care le prilejuiește relevarea înclinațiilor științifice, literare și artistice. În curînd va lua ființă Societatea științifică, literară și artistică *a elevilor acestui liceu.*

„La Onești s-au organizat discuții ale profesorilor cu elevii în legătură cu opțiunile pentru viitoarea meserie, întîlniri cu absolvenți ai liceului și alți specialiști de la care au aflat ce înseamnă răspunderea pentru alegerea profesiunii și atașamentul față de ea, pasiunea pentru o activitate profundă într-un domeniu sau altul.

Cred că un rol însemnat în orientarea către unele profesii, în cultivarea spiritului de exigență, pentru o cultură înaltă a viitorului intelectual îl pot avea olimpiadele de limbi străine, ne-a declarat prof. Ioan Micu.

Diferitele activități de genul celor menționate mai sus — a continuat d-sa — îi pot ajuta pe elevi în aprecierea judicioasă a propriilor lor posibilități, astfel încît pentru hotărîrea atît de dificilă la vîrsta lor în legătură cu alegerea meseriei să poată ei înșiși realiza o concordanță între visele frumoase despre viitorul ce și-l doresc și calitățile personale, și vor înțelege aceasta cu atît mai curînd cu cît noi, educatorii, vom reuși să le insuflăm luciditate și să-i convingem că orice meserie este frumoasă și prețioasă dacă este făcută cu pricepere și însuflețire".

Oricum, acest domeniu al activității profesorului poate deveni mai fertil printr-o organizare științifică prin cunoașterea și folosirea rezultatelor la care Institutul de științe pedagogice ajunge în investigațiile sale. Din păcate, nu o singură dată problema este tratată mai mult „sentimental", rutinar, decît științific.

Corpul didactic din învățămîntul liceal așteaptă cu multe speranțe începerea activității celor două laboratoare de orientare profesională de la București și Cluj.

Paralel este acreditată ideea folosirii profesorilor de psihologie din școală, care prin cunoașterea psiho-pedagogică a elevilor pot contribui la orientarea școlară și profesională a acestora.

Cu o astfel de îndrumare, încercările de testări organizate de profesorii diriginți și microsociogramele pot conduce la concluzii care să justifice eforturile.

Asupra unora dintre aceste probleme a insistat și prof. I. MUZER de la Liceul din Sălaj. Mai mult decît atît a opiniat în legătură cu apariția mai grabnică a unei promise publicații de orientare școlară și profesională. De asemenea, a menționat existența, pe lîngă alte colective, a unui colectiv didactic care studiază problemele concrete ale orientării școlare și profesionale în Liceul din Sălaj. *Rezultatele obținute pînă acum îndreptățesc folosirea acestui experiment și în alte licee. „Sînt împotriva măsurilor de ultim moment — apreciază d-sa. Ca diriginte la clasa a XII-a sînt de părere că această muncă migăloasă și de răspundere trebuie planificată cu grijă".*

Prezentînd preocupările existente în Liceul nr. 2 Giurgiu privind pregătirea absolvenților, profesoara emerită PETRA VLAICU, menționa, printre acțiunile concrete întreprinse pentru pregătirea absolvenților, alcătuirea unei culegeri de probleme de sinteză pentru examenul de bacalaureat prin colaborarea profesorilor din județ.

Pe drept cuvînt profesorii așteaptă ca presa, radio-ul, televiziunea să prezinte mai multe date în legătură cu diverse profesii, cu profilul diferitelor școli și facultăți, să pledeze pentru diferite metode de autocunoaștere și criterii de alegere.

Reprezintă o doleanță aproape generală înființarea pe lîngă inspectoratele județene a unor cabinete de orientare profesională. În contextul general al preocupărilor pentru orientarea profesională își vor aduce o bună contribuție: îmbunătățirea nomenclatorului de școli și profesiuni, întărirea legăturilor școlii cu viața practică, cu activitatea ce se desfășoară în întreprinderile industriale și agricole, în instituțiile și așezămintele de cultură. Acestea, precum și creșterea continuă a dotării școlilor cu aparatură de laborator modernă, îi vor ușura elevului să se limpezească în privința viitoarei profesii, iar educatorului să insiste asupra orientării profesionale a tinerilor, nu ca pentru o problemă subînțeleasă în genere procesului de învățămînt, ci în sensul ei categoric.

Cititorii paginii de față, interesați în această perioadă să afle detalii în legătură cu diferite profesii și cerințele sociale exprimate față de acestea, trebuie să afle că, reconfirmînd aprecierea și stima de care se bucură în societatea noastră profesiunea de educator, de profesor, s-au rostit la conferință cele mai calde aprecieri și cele mai diverse exigențe. „Magistru și dascăl, *sublinia prof. dr. docent ȘTEFAN PASCU, rectorul Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj,* înseamnă omul-cetățean, integrat cu toată ființa sa în contemporaneitate, slujitor al nevoilor obștești, dăruind societății ceea ce ea are mai mult nevoie pentru a progresa, pentru îndeplinirea marilor idealuri socialiste și comuniste — generații care sînt chemate să ducă mai departe făclia luminii și a progresului".

Cerințele sociale actuale sînt mai proeminente pentru specialități ale învățămîntului cum sînt: matematica, fizica, chimia, limbile moderne. De asemenea, s-a exprimat nevoia remedierii deficitului de specialiști în ramuri cum ar fi: automatica, folosirea mașinilor de calcul, energia nucleară ș.a.

Pentru viitor, organele centrale de planificare și sinteză, împreună cu Ministerul Învățămîntului, vor elabora un studiu de perspectivă asupra necesarului de cadre al societății noastre.

Georgeta RUȚĂ

CRONICA MICROBISTULUI

De dragoste

Aș fi scris, de fapt, cîteva rînduri despre dragoste. Vedeți dumneavoastră, sînt doi ani de zile de cînd ne-am obișnuit să stăm de vorbă săptămînal, la această rubrică, despre tot ce poate interesa din viața studentului sportiv sau chiar a partenerului său de stadion legitimat la alte cluburi. Am lăudat și am criticat, împreună, am stăruit pe mulți cuadrați asupra unui meci sau a unei performanțe și am tăifăsuit deseori despre felul cum se comportă favoriții noștri în arenă sau la facultate. Eram gata să afirm că nu mi-a scăpat nimic însemnat din viața eroilor mei, cînd iată că Angela Moșu și Ioan Huber — cei doi talentați handbaliști timișoreni — mi-au adus aminte că și sportivii sînt oameni, că sînt tineri, se îndrăgostesc, iubesc și uneori se căsătoresc. Uitasem că, oricît de sportiv ai fi, de dragoste nu poți scăpa cum nu poate scăpa cauza de efect, uitasem că dragostea, cea care a inspirat „Cîntarea cîntărilor" și încă o mie de opere care ne populează sufletul tînăr, face victime și printre dragii mei studenți sportivi. Uitasem, dar frumoasa pereche timișoreană m-a readus... cu picioarele pe pămînt și mi-am adus aminte atunci că trebuie să ne mai pregătim și de alte nunți studențești : în curînd vom fi invitații baschetbaliștilor Cato Vogel și Alin Savu, mai încolo, prin iunie, ai baschetbalistei Nina Ghiță și ai fotbalistului Valentin Gugiu (amîndoi de la clubul bucureștean „Politehnica"), iar și mai încolo cine știe ce ne-o mai aștepta...

Aș fi scris mai mult despre dragoste, dar spațiul tipografic e totuși limitat și mă consider dator să dau un răspuns confratelui Marius Popescu de la „Sportul", care se întreba sîmbătă ce s-o mai fi întîmplînd cu Dan Savu, fiul cunoscutului antrenor, talentatul puști care cu vreun an-doi în urmă încîntase publicul cu o evoluție „de 9" în prima formație a Stelei. Îți răspund eu, colega : e la noi, la „Politehnica" București, dar cam face tușă. De ce ? N-aș putea să știu ! Poate din aceleași motive din care la aceeași echipă au mai făcut tușă Anghelescu, Marica, Dumitru Ștefan, Condurachi și alți mînji născuți cu fotbalul în sînge. Sau, poate, studentul Dan Savu stă pe tușă pentru ca să rămînă loc în această echipă studențească celor șapte sau mai mulți... salariați și liber profesioniști ! !

Aș fi scris mai mult despre Dan Savu, dar cred că e mai bine să amînăm comentariile pînă cînd ne vor da răspunsul și cei în drept — și în datorie ! — să-l dea. Și-apoi, puteam să nu pomenesc și de cele două mari victorii înregistrate de baschetul nostru studențesc sîmbătă și duminică ? Să înfrîngi pe dinamoviști — fie și numai la patru puncte —, să conduci un meci întreg pe steliști și în final să-i lași în urmă cu șapte puncte reprezintă isprăvi care nu pot fi la îndemîna oricui. Baschetbaliștii maeștrilor Mișu Nedef și Vasile Popescu au încîntat publicul, și-au rotunjit punctajul și palmaresul, iar acum primesc și aplauzele noastre.

Aș fi scris mai mult despre baschetbaliști, dar nu mi-ar mai fi rămas loc pentru arbitrul Constantin Niculescu. Da, omul care cu numai opt-nouă luni în urmă fura ca în codru pe terenul de fotbal de la Regie, iscînd un regretabil scandal public, Constantin Niculescu — cel despre care Biroul C.N.E.F.S. a informat conducerea redacției noastre că va fi radiat din arbitraj — a reapărut pe stadion : tot în negru, tot ca arbitru. Schimbînd deocamdată fluierul cu un fanion, a funcționat ca tușier la meciul disputat duminică între Steaua și Progresul. Strecurarea pe ușa din dos a unui asemenea trist personaj este o faptă mult prea gravă pentru a o expedia într-un final de articol. Așadar, titlul cronicii microbistului de miercurea viitoare va fi, indubitabil, „Constantin Niculescu".

G. MITROI

S-a întîmplat la Sofia...

La Sofia jucătoarele de la POLITEHNICA au ratat copilărește o posibilitate certă de a obține 2 puncte în clasamentul grupei semifinale a Cupei Campionilor Europeni. Menținerea lui Vogel cu 4 greșeli personale de către antrenorul Gr. Costescu a dus numai în decurs de trei minute la descalificarea acestei jucătoare de bază (min. 16) și la scăderea potențialului echipei. Să ne reamintim, de pildă, că, în partida de la București cu Steaua, antrenorul lui FIDES PARTENOPE, Zorzi, l-a înlocuit pe jucătorul de culoare Lee Franklin la cîteva zeci de secunde după comiterea celui de-al 4-lea fault (în minutul 15 al primei reprize) și nu l-a mai reintrodus în teren decît cu 6 minute înainte de sfîrșitul întîlnirii!).

Lipsite de aportul lui Vogel, baschetbalistele noastre au abordat în continuare cu curaj întrecerea, realizînd un avantaj minim la pauză (39—38). Deci, în următoarele 20 de minute, Academik-ului îi erau necesare cel puțin 13 puncte diferență pentru a depăși avantajul nostru de 12 puncte și a-și apropia victoria generală din cele două jocuri. Puțini dintre spectatorii veniți în număr mare în sala Slivnița credeau însă în această răsturnare a rezultatului. Și, totuși, ceea ce părea incredibil s-a întîmplat ! Cum a fost posibil aceasta ? Slăbirea ritmului de joc, în special în apărare în ultimele 10 minute ale partidei, slaba recuperare la panoul propriu în principal de către cei doi pivoți (Diaconescu și Ciocan), ele contribuind astfel la evidențierea baschetbalistei bulgare Nicolova (31 de puncte), procentajul inadmisibil la aruncările libere (53%) — fiecare pe rînd și toate la un loc au contribuit în mod decisiv la pierderea avantajului, și, în final, a celor două puncte puse în joc. Desigur, există și justificări de necontestat, cum ar fi deciziile eronate din ultimul minut ale arbitrului turc Kinaci, eliminarea cu ușurință a lui Vogel și lipsurile în pregătire cauzate de sesiunea de examene. Dar optimismul și mai ales ambiția cu care priviseră studentele de la POLITEHNICA jocul de la Sofia s-au năruit inexplicabil în cea de-a doua jumătate a ultimei reprize. Tocmai cînd trebuiau să se apere cu toată dîrzenia posibilă.., „să se lupte cu dinții" pentru fiecare balon, mai ales în apărare, ele au depus armele neașteptat, acuzînd arbitrajul, lipsa unor rezerve corespunzătoare etc. Nu trebuie uitat că Academik a realizat diferența favorabilă în ultimul minut și că scorul de 81—66 nu reprezintă decalajul real de valoare dintre cele două echipe.

Cristian VAL

Al doilea răspuns la întrebarea :

DE CE SE LASĂ AȘTEPTATĂ MAREA PERFORMANȚĂ ÎN SPORTUL NOSTRU STUDENȚESC?

Este știut că, în urma unor hotărîri din 1966, activitatea sportivă studențească din țara noastră a căpătat un nou și important impuls. Prin grija statului nostru, sportivii fruntași din facultățile bucureștene și cele provinciale au beneficiat în ultimii doi ani de condiții tot mai bune pentru a-și ridica nivelul performanțelor. Și totuși, în ciuda acestor condiții și a unor succese privind mai cu seamă antrenarea masei de studenți în sport, marile performanțe se lasă încă așteptate, în primul rînd, după opinia mea, pentru că săvîrșim unele deficiențe organizatorice. Îmi permit să mă refer mai jos la una : risipirea valorilor sportive ale centrelor universitare în prea multe formații de institut.

Cu doi ani în urmă, din cauza infuziei echipelor de institut în campionatele republicane la jocuri sportive, forurile în drept au înființat serii studențești în categoria B. Dar numai după un an de activitate, puzderiile de echipe participante n-au justificat cu nimic noua lor existență și... seriile studențești au dispărut, fără a lăsa în urma lor nici un fel de urme favorabile. În al doilea an de existență un număr mai redus de echipe au continuat să participe în campionatele naționale A și B la volei, handbal, rugbi și baschet. Dar rezultatele au fost departe de a mulțumi, echipele divizionare sprijinindu-se mai departe pe numeroși absolvenți dintre care cei mai mulți fără vreo perspectivă de viitor. În goană după rezultate de moment, profesorii de la catedrele de educație fizică ale institutelor de învățămînt superior nu colaborează între ei în vederea formării unor loturi mai puternice și se concurează cu o tenacitate demnă de invidiat pentru alte scopuri. Din această concurență s-a ajuns la o dare înapoi în majoritatea jocurilor sportive. Considerăm că munca unui profesor de educație fizică poate fi apreciată mai mult dacă contribuie la desăvîrșirea unui sportiv și promovarea lui la cea mai bună echipă studențească din orașul respectiv, decît dacă echipa pe care o antrenează el se clasează pe locul VIII în categoria B !

Dacă însă, în provincie, problema centralizării sportivilor fruntași în echipele cele mai puternice din centrele universitare respective a fost oarecum rezolvată, în Capitală această cerință extrem de imperioasă este departe de a fi acceptată.

La rugbi, mulți ani de-a rîndul (de la retrogradarea fostei echipe „ȘTIINȚA" în categoria B) două cluburi studențești (Politehnica și Construcții), în loc de a concentra într-o singură formație pe cei mai buni dintre jucătorii lor, s-au întrecut cu strășnicie, favorizînd promovarea în categoria A a unor alte contracandidate, nestudențești. Desigur, în urma acestei situații precare a rugbiului studențesc din Capitală, mulți dintre studenții rugbiști fruntași activează la alte echipe de A. Nu cred că este atît de imposibil să se creeze în București o echipă studențească puternică, reprezentativă, cuprinzînd cele mai valoroase elemente din toate facultățile centrului, capabilă să reînvie tradiția „Sportului studențesc", care cu 30 de ani în urmă aspira an de an la titlul național și reprezenta cu cinste rugbiul românesc în turneele pe care le efectua peste hotare !

Nici voleiul studențesc din Capitală nu se poate lăuda cu o poziție mai favorabilă în prima divizie națională ! La băieți nu există nici o echipă de club studențesc ... ci doar cîteva care activează fără prea multe șanse la mijlocul și periferia clasamentului categoriei B. Chiar dacă formația I.E.F.S. ar promova în divizia A, cum ar putea oare face față cu actuala componență ? Problema participării echipelor feminine studențești de volei pare a fi mai roză, prin cele două noi promovate în A (I.E.F.S. și Medicina), dar întrebări justificate se leagă de posibilitățile uneia sau alteia de a se salva de la retrogradare ! Oare cele mai bune elemente selecționate din cele două echipe și, eventual, și din celelalte formații studențești din B, n-ar putea concura la unul din locurile fruntașe ale clasamentului și, cine știe, poate peste unu-doi ani chiar la titlul de campioană ? !

Reîntorcîndu-ne din nou la „Sportul studențesc", trebuie să ne reamintim că, atît la volei cît și la baschet, ani de zile la rînd (1933—1939) studenții acaparaseră pur și simplu toate titlurile masculine și feminine, impunînd cu autoritate culorile și tradițiile clubului lor universitar în sportul românesc.

Nici situația actuală a echipelor studențești de handbal din Capitală nu ne poate mulțumi ... Clubul „Universitatea" a cucerit acum doi ani titlul național la fete și urcase la un moment dat pe treapta a III-a a ierarhiei masculine. Dar imposibilitatea înlocuirii unor elemente de mare valoare, retrase din activitatea competițională sau transferate (Szoeke, Cîrligeanu, Ștefănescu, Nagy etc.), și lipsa de sprijin din partea altor cluburi studențești fac ca „Universitatea" București să se mulțumească cu locurile II—III la fete, fiind în imposibilitate a reveni în vîrful piramidei. La băieți, situația este însă mult mai precară, elementele fruntașe ale acestei echipe părăsind pe rînd, la terminarea facultății, pe antrenorul și clubul care-i crescuseră, transferîndu-se „in corpore" (Marinescu, Goran, Paraschiv, Gațu etc.). Deci, pe de o parte, cei mai buni jucători întăresc alte echipe, iar, pe de altă parte, cluburile studențești nu pot transfera cele mai promițătoare elemente intrate în facultate, deoarece se lovesc de interesele unor cadre didactice care răspund de echipele studențești de handbal din Capitală. Alte greutăți sînt pricinuite de actualul regulament de transferări. Un caz de necrezut, dar specificat de regulamentul de transferări, stabilește că un fost elev legitimat la un club școlar sau școală sportivă (unde a activat cel puțin 3 ani de zile) și admis într-un institut de învățămînt superior, nu poate fi transferat decît cu dezlegarea vechiului club. Deci, dacă clubul școlar sau școala sportivă de elevi are cumva o echipă divizionară B, atunci nici nu se mai pune problema dezlegării, antrenorul respectiv avînd interese directe în acest sens ! ! În schimb, clubul studențesc este obligat să acorde transferul imediat la absolvire !

Problemele care se ridică în legătură cu baschetul sînt cu totul altfel. Aici echipa feminină (trecută în totalitatea ei în 1966 de la fostul club Știința la Politehnica) a cucerit în ultimii șase ani nu mai puțin de 5 campionate. Desigur, asupra acestei echipe, care se află în prezent la a treia participare în „C.C.E." (și anul acesta a obținut pînă în prezent o meritorie performanță), s-a concentrat în mod deosebit atenția Direcției de educație fizică din Ministerul Învățămîntului precum și a resortului sportiv din U.A.S.R., s-au selecționat cele mai bune jucătoare (în afară de cele de la I.E.F.S.) și sînt mari perspective ca și în viitor Politehnica să se mențină la cîrma plutonului fruntaș. Exemplul baschetbalistelor — singular, de altfel — demonstrează însă cu puterea de convingere a faptelor tocmai ideea pe care o susținem : concentrarea vîrfurilor sportive din centrul universitar într-un singur club — reprezentativ.

Fără concentrarea celor mai buni sportivi ai diferitelor jocuri sportive și a antrenorilor cei mai calificați într-un puternic club central pe Capitală, după modelul celor de atletism și canotaj, numeroasele echipe studențești care activează actualmente în campionatele republicane A și B vor continua să se situeze în majoritatea cazurilor la periferia clasamentelor, să se angreneze într-o luptă acerbă pentru evitarea retrogradării, fără nici o perspectivă de afirmare pe plan național. Să fiu bine înțeles, nu doresc desființarea acestor echipe. Dar este absolut necesar să reînviem tradiția, culorile, spiritul de abnegație și numele „Sportului studențesc". O dată cu înființarea acestui club central, tutelat de Ministerul Învățămîntului, U.A.S.R. și C.N.E.F.S., sîntem convinși că, alături de cluburile Steaua și Dinamo, în București va apărea pe arena jocurilor sportive o nouă forță, cu mare pondere în sportul românesc, un club așa cum își doresc cu ardoare, de mult timp, toți iubitorii și sprijinitorii sportului universitar.

La noul club „Sportul studențesc" s-ar putea afilia și echipa de fotbal din B, care, de data aceasta, sprijinită fără nici un fel de rezerve, ar putea, în sfîrșit, să facă un pas decisiv în lupta pentru promovarea în prima categorie a țării !

Valentin ALBULESCU
secretar al secției de baschet
„Politehnica" București

Băieții lui Nea Vasile s-au bătut ca niște lei și... au cîștigat cu Steaua

O nouă echipă :

C.S.U. — BAIA MARE

În ziua de 7 ianuarie a.c. s-a semnat actul de naștere al unei noi echipe studențești de fotbal. Este vorba de C.S.U. Baia Mare, care va participa, începînd din acest an, la campionatul județean. Conducătorul celor 22 de jucători care formează lotul echipei : antrenor Gh. Noje.

Președintele noii secții este tovarășul V. Stirbu, prorectorul Institutului pedagogic de trei ani din localitate, iar printre membri remarcăm și doi studenți (D. Mărcuș și I. Pintea).

Deocamdată, echipa studenților băimăreni nu dispune de o bază sportivă proprie pentru antrenamente, dar se fac demersuri pentru a o obține.

Felicitări tuturor celor care au pus umărul la înființarea acestei echipe și... cît mai multe victorii !

Redacția : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466